

KATOLIČKI LIST

ZVONIA

GODINA: VII

BROJ: 6 (68)

Subotica, lipanj (juni) 2000.

Cijena: 20,00 N. din.

**PREPOZNAŠE GA
U LOMLJENJU KRUHA...**

A. Martinietti. Krist s dvojicom učenika u Emausu (slika u središtu "Fracio Panis" u Emausu)

EMAUS - PREPOZNATI ISUSA U LOMLJENJU KRUHA

Na dan Kristovog uskrsnuća dvojica njegovih učenika išla su u Emaus - mjesto "šezdeset stadija" (dvanaestak kilometara) udaljeno od Jeruzalema. Bijahu tužni i zbunjeni. Još su jednom o svemu "razgovarali i raspravljali" (usp. Lk 24,13-35). Uto im se približi Isus te im potanko razloži što o njemu ima u svim Pismima. Kad su stigli do Emausa, uspješe ga nagovoriti da OSTANE s njima. I dok bijahu za stolom, Isus "uze kruh, izreče blagoslov, razlomi te im davaše. Uto im se otvore oči te ga prepoznaše..." (Lk 24,30-31).

Mi smo u puno boljem položaju nego učenici na putu u Emaus. Mi SVE ZNAMO. Mi znamo da je Isus uskrsnuo i da je živ. Mi znamo da je On sada u slavi i da "sjedi s desne Ocu", ali mi znamo i vjerujemo da je on neprestano s nama jer je to obećao riječima: "Evo, ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta" (Mt 28,20). Mi znamo i gdje se on nalazi. Crkva nas u Konstituciji o sv. liturgiji II. vatikanskog koncila tako lijepo i jasno uči: "Krist je u svojoj Crkvi uvijek prisutan, a osobito u liturgijskim činima. Prisutan je u misnoj žrtvi i u osobi službenika i - jer se 'svećeničkom službom sada prinosi onaj isti koji je onda na križu prikazao sama sebe' - ponajpače pod euharistijskim prilikama. Prisutan je svojom moći u sakramentima, pa kad tko krsti, sam Krist krsti. Prisutan je u svojoj riječi, jer on govori kad se u Crkvi čita Sveto pismo. Prisutan je, napokon, kad Crkva moli i psalmira, jer je sam obećao: 'Gdje su dvoje ili troje sabrani u moje ime, tu sam ja među njima' (Mt 18,20)" (SC 7).

Dakle, kako nas Koncil uči, Isus je danas na poseban način prisutan u Euharistiji. Mi, njegovi učenici svaki put dok ponavljamo jednostavnu gestu LOMLJENJA KRUHA, PREPOZNAJEMO ga, uživamo milinu njegove blizine i hranimo se KRUHOM ŽIVIM, koji je njegovo TIJELO - ZA ŽIVOT SVIJETA (usp. Iv 6,51).

Nalazimo se u mjesecu lipnju. Ovaj broj "Zvonika" stiže vam u ruke na Duhove, na rođendan Crkve, koja živi od Euharistije. Čitav ovaj mjesec bit će obilježen EUHARISTIJOM. Papa Ivan Pavao II. u buli proglašenja Velikog jubileja govorio je "Ljeto Gospodnje dvijetisućito bit će na poseban način euharistijsko..." Godina Velikog jubileja je i Godina Euharistije. Ovoga mjeseca opća Crkva slavit će u Rimu Međunarodni euharistijski kongres pod geslom: "Isus Krist, jedini Spasitelj svijeta - kruh za novi život". Ovoga mjeseca i naša mjesna Crkva slavit će svoj euharistijski kongres pod geslom: "Da život imaju". Doista, po nauci II. vatikanskog koncila "EUHARISTIJA JE IZVOR I VRHUNAC SVEGA KRŠĆANSKOG ŽIVOTA" (usp. LG 11), jer ona sadrži "SVEKOLIKO DUHOVNO DOBRO CRKVE, TO JEST SAMOG KRISTA..." (PO 5).

Naš narod je uvijek s osobitim poštovanjem slavio nedjelju kao Dan Gospodnji. "Slavljenje nedjelje bilo je znak vjernosti Bogu i Crkvi. Sudjelovanje u nedjeljnoj misi stvaralo je, više nego išta drugo kroz našu povijest, duhovni identitet našega naroda. Kršćanska je nedjelja oblikovala našeg vjernika, vodila njegov duh, popravljala njegovo životno ponašanje, dizala ga iz padova i klonuća. Nedjelja je bila dan pouke o bitnim istinama kršćanske vjere. Ona je bila i dan odmora, dan radosti, dan susreta i razgovora, pohađanja rodbine i prijatelja... /usp. Poruku hrvatskih biskupa o nedjelji/.

Pred nama je još sedam mjeseci ove godine. Neka doista ovi mjeseci budu euharistijski.

Svetkovina Tijelova (Brašančeva), tijelovske procesije, Euharistijski kongres baš su lijepa prigoda da produbimo svoju ljubav prema euharistijskom Isusu. A njemu najdraža zahvala i najveći znak ljubavi sa naše strane jest upravo SUDJELOVANJE U SVETOJ MISI (nedjeljom osobito, ali i svakog dana) I BLAGOVANJE NJEGOVOG TIJELA U SVETOJ PRIČESTI. Budimo tako ZAHVALNI ISUSU.

Trudili smo se da i ovaj broj "Zvonika" bude poticajan i pun "duhovne hrane". Nadam se da će vam se svidjeti!

Noseći vas, dragi čitatelji, stalno u svom srcu, sjećam vas se svaki dan kod Kristovog oltara i molim njegov blagoslov da vaš život bude uvijek, a osobito u ovoj jubilarnoj godini, EUHARISTIJA - divna zahvala Bogu za sve što je za nas učinio i što danomice čini. Uz srdačan pozdrav,

vaš urednik

U SNAZI I DJELOVANJU DUHA SVETOGA

Do Drugog vatikanskog koncila nekako nam se činilo da sasvim dobro svoje svakidašnje kršćanstvo možemo shvatiti i bez Duha Svetoga. Jasno, u teološkom studiju o njemu se učilo, ali kao da je to bila samo teorija.

Jedan mi je stariji kolega rekao: "Znaš, ono što sam na teologiji učio o Duhu Svetomu, to mogu sve reći u deset minuta!" Nakon koncila sve je drugačije. Koncil je pokazao biće Crkve kao jedno od najljepših remekdjela Duha Svetoga.

Tko je to Duh Sveti? Poznajemo usporedbe iz Biblije. On je dah koji oživljava, koji naša srca ispunja ljubavlju, svježi vjetar koji huji našim ulicama i čisti ih od smeća, plameni jezici koji svakog odabranika čine drukčijim a ipak ih sve objedinjuju. Ipak, Duh Sveti je i danas za mnoge kršćane velika nepoznanica. Na vjeronauku su učili da je Duh Sveti božanska osoba, da je jedan u presvetom Trojstvu, da je pravi Bog. No ipak, toliko je tajanstven, toliko nedohvatljiv da njegovu prisutnost više otkrivamo po njegovom djelovanju nego li izravno prepoznamo njega.

U potrazi za novim slikama koje bi nam približile Duha i njegovo djelovanje, evo i jedne suvremene. To je stereo tehnika. Svi smo se već priučili na ovo divno tehničko umijeće i zaboravili na njegovu veliku prednost u odnosu na mono tehniku. Da doživimo tu razliku, najbolje je da se poslužimo slušalicama. Stavimo neku svoju dragu glazbu a svoj uređaj uključimo na "mono". Što će se dogoditi? Imat ćemo osjećaj da je sve nekako "ravno", siromašno. Kad zatim uključimo na "stereo", bit ćemo ushićeni bogatstvom tonova, čak nećemo moći niti do kraja obrazložiti ljepotu koja ulazi u našu dušu. Upravo to bogatstvo slika je djelovanje Duha Svetoga. Bez njegove milosti ovaj svijet bi bio kaos, ova zemlja bi bila pusta i prazna (hebr. tohu vabohu), hladna i neprijateljska. Sve stvorenje i ljudi stajali bi nepovezano jedni uz druge. Gdje iz kaosa nastaje stvaranje, iz zbrke sadržajno zbližavanje jedan s drugim, iz stanja jedan protiv drugoga stanje jedan za drugoga, iz stanja jedan pored drugoga ljubav po kojoj su jedan u drugom - tu djeluje ona unutarnja božanska snaga, tu se očituje prisutnost Duha.

Stvaralačkim zbližavanjem Duh ne ukida različitosti već ih sve oblikuje u divnu simfoniju bogatstva i ljepote. Snaga Duha stalno podupire oba aspekta: zajedno i individualno. Duh izvršava jedinstvo ali bez gašenja individualnosti. On nije Duh uniformnosti već bogatstva i različitosti. Upravo različitost daje bogatstvo. Često imamo težnju sve "uniformirati", čime bismo bezobzirno uništili "stereo efekt" Duha, a sve bi bilo ravno i hladno. Čim nas Duh Sveti uključi u svoj božanski "stereo", tada to zazvuči kao divna simfonija premda i baš jer smo različiti pa čak i suprotni. On je taj "božanski dirigent" koji je od svih različitosti kadar napraviti pravi orkestar za sve moguće teme i varijacije.

Zvučati može, doduše, svatko za sebe na određeni način, ali to je bez drugih uvijek samo "mono", ravno i hladno. Bogatstvo se dobije u suzvučju, u božanski genijalnom rasporedu instrumenata u tom orkestru. Samo mi zajedno i pod Duhom možemo zvučati bogato i biti koncert Duha koji će obogaćivati ovu zemlju i čovječanstvo. Molimo ovih dana: "Pošalji Duha svojega i obnovi lice ove naše zemlje!"

Tadej Vojnović, ofm

TABGHA - dio mozaika u crkvi čudesnog umnažanja kruha

Piše: Andrija Kopilović

11. 06. 2000. - DUHOVIDj 2,1-11; 1 Kor 12,3b.-7.12.13;
Iv 20,19-23**DOGAĐAJ PEDESETNICE**

Vrhunac i završetak vazmenog otajstva čovjekova otkupljenja, izvršenog po Isusu Kristu, je upravo na dan Pedesetnice. Ono što je Isus činio, zaslužio i posredovao, započelo je milosno živjeti u Crkvi. Crkva je iz njegova probodena boka, krstom i euharistijom začeta a na dan Duha Svetoga započela je svoj hod živoga organizma. Na ovu svetkovinu ponovno i ponovno trebamo dozvati k sebi u svijest da je Crkva Otajstvo u čovječanstvu po Božjoj volji konstituirano kao tijelo čija je glava Isus Krist, duša Duh Sveti a udovi tijela ljudi vjernici. Opečaćena Duhom i povezana u jedno tijelo Crkva ima svoje poslanje i prema unutra i prema van. Prema unutra da održava vlastiti život svim onim sredstvima kojima Duh djeluje a to su na prvom mjestu sakramenti. Prema vani: da navješćuje da je spasenje koje ona uživa namijenjeno svim ljudima i svim vremenima. Zato Crkva u Duhu Svetom govori sve jezike, objedinjuje sve narode i povezuje sva vremena. Crkva dakle nije ni stara ni mlada nego je naprosto prisutnost Božjega spasenjskoga djela u čovječanstvu, sada. Zato Duhovi nisu samo spomendan, pa čak ni svetkovina nego trajanje djela koja Bog čini među ljudima i po ljudima za njihovo spasenje. Ova svetkovina je prema tome dan zahvalnosti i sjećanja na tu istinu.

25. 06. 2000. - 12. NEDJ.**KROZ GODINU**Job 38,1.8-11; 2 Kor 5,14-17;
Mt 4,35-41**BOG - SREDIŠTE STVARANJA**

Jobova nam knjiga pokazuje kako čovjek ne smije pitati za način Božjeg postupanja. On mora priznati njegovo otajstvo, njegovu vrhovnu slobodu i bezgraničnu mudrost. Posred neprijateljskih sila, koje su slikovito prikazane olujom, Bog ostaje gospodar. Ako iščitavamo svoje vjerničko iskustvo i sami ćemo nadoći na ovakav odlomak kao što ga danas preporuča na razmatranje prvo čitanje. Ne možemo ne diviti se stvarenom svijetu u čije tajne i uz najveće napore jedva i tek malo prodiremo. Jednako tako nije bez razloga nastala poslovice da Bog i krivim linijama vuče pravu crtu, a to iskustvo je i nama samima poznato: ako Bogu prepustimo puteve svoje, uvijek će izvesti stvari nama na spasenje. Osnovni vjernički stav na temelju ovoga odlomka je potpuno poznavanje Boga i bezgranično povjerenje u njegovu mudrost. Ako se to dvoje ostvari, onda nam neće biti teško osjetiti bezgraničnu Božju dobrotu pod kojom se osjećamo zakriljenima i zaštićenima; sačuvanima i pomognutima, jednostavno iz činjenice: mi smo Božji i Bog je naš. I to ne samo stvoritelj, nego prije svega i iznad svega naš Otac. To pouzdanje u Božju očinsku skrb daje sigurnost vjerniku u svakoj nevolji, nejasnoći i mraku.

Iz sadržaja

<i>Razgovor s prof. Belom Gabrićem . . .</i>	<i>4</i>
<i>Proslavljen svjetski dan obavijesnih sredstava u Subotici</i>	<i>9</i>
<i>Biskupi Jugoslavije za mir i toleranciju</i>	<i>10</i>
<i>Novi blaženici i otkrivena treća fatimska tajna</i>	<i>12</i>
<i>Riječ čitatelja</i>	<i>13</i>
<i>Počast mučenicima svih vjeroispovijesti</i>	<i>16</i>
<i>Jubilej znanstvenika</i>	<i>18</i>
<i>Papin 80. rođendan i jubilej svećenika</i>	<i>19</i>
<i>Hodočašće</i>	<i>28</i>
<i>Regionalni susret bratstava franjevačkog svjetovnog reda . . .</i>	<i>33</i>
<i>Upis budućih prvaka na vjeronauk .</i>	<i>34</i>
<i>70 godina u radionici</i>	<i>35</i>

18. 06. 2000. - PRESVETO TROJSTVO

Pnz 4,32-34.39-40; Rim 8,14-17; Mt 28,16-20

GOSPODIN JE BOG - DRUGOGA NEMA

Povijest je polagana i postupna objava otajstva Boga koje odgovara čovjekovim tjeskobama i nadanjima. Crkva poput izabranog naroda omogućuje da iskusimo njegovu nazočnost kako bi svatko od nas mogao ustvrditi: Bog postoji, susreo sam ga. Iz liturgije današnje svetkovine, zaustavljajući se na prvom čitanju, zaustavljam se na Mojsijevoj riječi upućenoj narodu a i nama da otvorimo oči i promatramo čovjeka i svijet. To je prvi korak da otkrijemo da postoji Bog. Drugi pogled je upućen u nas same, u našu savjest i svijest gdje u sebi otkrivamo u čudesnom spletu događaja, doživljaja i misli iskonsku želju za blaženstvom. Osjećamo potrebu neprekidnoga darivanja koje nas usređuje i neprestane gladi da budemo usrećeni. Tako zapravo svjedočimo da je naša sreća jedinstvo u mnoštvu i mnoštvo u jedinstvu. Treća misao vodi nas na direktne izvore objave. Ondje nam Bog na to naše traženje, na tu našu glad i na to naše iskustvo blaženstva jasno očituje da smo mi zato takvi jer smo po njegovoj mjeri, po njegovoj slici. I stoga je ovaj blagdan u stvari najdublje poniranje u čovjekovu bit koja je stvorena po slici troosobnoga Boga. Nama kršćanima danas je daleko lakše vjerovati u to Božje otajstvo jer posjedujemo Isusovu jasnu nauku, jasnu objavu, jasno svjedočanstvo jer nam je on svima objavio Oca u snazi Duha Svetoga te nas po tom istom Duhu u sebi poziva na susret s Ocem.

2. 07. 2000. - 13. NEDJ. KROZ GODINU

Mudr 1,13-15; 2,23-24; 2 Kor 8,7.9.13-15; Mk 5,21-43

NAŠ BOG JE BOG ŽIVIH

Ako već postoji neka veza između grijeha i tjelesne smrti, to nije protivni Božji naum. Bog je stvorio čovjeka na svoju sliku, te ga je stoga predodredio za besmrtnost. Naše uskrsnuće jest naum Boga Oca. Zbunjuje nas činjenica zemaljske smrti i tješi nas današnje čitanje, u kojem pisac knjige Mudrosti jasno tvrdi da Bog nije stvorio smrt. No, ona ipak postoji. Činjenica da je čovjek prepušten smrti stvarnost je ali i neki "privid". Čovjek je u svojoj naravi od Boga stvoren kao besmrtni. Stoga u zemaljskoj smrti vidimo samo njegovu zemaljsku prolaznost a njegovu besmrtnost osjećamo i snagom naravi a još više snagom nadnaravi i snagom vjere. Naše ja nije, dakle, raspadljivo jer je to Božja slika a naša vlastitost. No Biblija nikada neće prešutjeti da je strahota umiranja, prolaznosti, neizvjesnosti zahvatila i našu dušu te je umrijeti stvarno teško. Stoga je vrlo važno na vrijeme postati svjestan i prihvatiti istinu da je smrt čovjekova sudbina te vjerom u sebi učvršćivati i životom živjeti svoju duhovnost i besmrtnost već sada. I zato sveći i nisu iskusili strahotu smrti, nego samo njezinu stvarnost.

VIRA MI JE UVIK BILA OSOLONAC I PUTOKAZ U ŽIVOTU DA MOŽEM BIT SMIREN U SVOJOJ DUŠI I PREDAN LJUBAVI BOŽJOJ

ZVONIK: *Profesore, kako Vas rado zovemo, na samom početku želimo izraziti veliko zadovoljstvo što i unatoč Vašim godinama pratite jednako uspješno sva događanja u gradu, posebno ona vezana za bunjevački rod. Odakle crpate tu silnu energiju?*

● **Prof. Gabrić:** Doista pratim sva naša kulturna zbivanja. Unazad mlogo godina uvik sam bio prisutan. Svojom prisutnošću želio sam pokazati da svemu tom dajem veliku važnost. Stalnu energiju davala mi je svist da moram sve učiniti na razvitku naše kulture, jer znam da jedan narod postoji dok ima svoju kulturu po kojoj je pripoznatljiv među okolnim narodima s kojima živi. Ako koji narod izgubi svoju vlastitu kulturu, postat će dio naroda čiju kulturu je privatno i primio.

* **250. godišnjica seobe Bunjevaca i Dužijanaca obilježili naš Rod u XX. viku**

ZVONIK: *Godinama ste bilježili sve ono što se događalo hrvatskom narodu na ovim prostorima i stvarali ste neku vrstu kronike. S pravom Vas možemo pitati koji je po Vama događaj obilježio XX. stoljeće u Bačkoj, vezan za Hrvate.*

● **Prof. Gabrić:** To je dugačak vremen-ski period i bilo je više događaja koji su bili sudbonosni u životu bački Hrvata i odigrali su veliku ulogu u njevom političkom i kulturnom životu. Ipak ću izabrati dva događaja koji su bili doista veličanstveni, a savremenici su ostali kao nezaboravni.

Naše starije generacije nikad nisu zaboravile 1936. godinu kad je proslavljena 250. godišnjica seobe veće grupe Bunjevaca u Suboticu i u Bačku. To je bila za ono vrime veličanstvena proslava. Ta proslava 1936. god. pokrenula je sve narodne slojeve i to je bio pokret buđenja narodne svisti u to vrime među bačkim Hrvatima. Ja sam kao gimnazijalac sve to gledao i slušao. Duboko sam sve doživio i zapamtio, neću to nikad zaboravit. Sad sve to svidočim mladim generacijama.

Nikoliko godina kasnije dogodili su se žalosni događaji. Počeo je rat ko početak novog, sasvim drugačijeg vremena koje je trajalo nekoliko decenija. Kad je izgledalo da je i kod nas došlo političko proliće sa novim idejama, grupa rodoljuba i entuzijasta organizirala je u Subotici 15-18. kolovoza 1968. godine prvu gradsku dužijancu. Svake godine u okviru dužijance bilo je više priredaba, a najvažnija je bila velika

svečana povorka. Formirana je na hipodromu iza kalvarije i krenila je subotičkim ulicama. Danas je teško zamisliti da je špalir gledalaca bio neprikinjen od hipodroma do trga kod Gradske kuće, di je na bini bio postavljen "salaš". Neprigledna masa gledalaca bila je na trgu sve do prodavnice "Borovo". Sve učesnike te povorke nemo-guće je sad opisivati, ali treba kazati da je narod ovu priredbu privatno kao svoju. To se vidi po velikom broju učesnika u povorci i po ogromnom broju gledalaca na ulici i na trgu. To znači da je to bio opći narodni pokret i preporod.

* **Ivan Antunović i Aleksa Kokić odredili su moj životni put i djelo**

ZVONIK: *Osim događaja pratili ste i ličnosti koje su na svoj način doprinosile bunjevačkoj kulturi i pisali ste o njima. Tko Vam je ostao u pamćenju kao najzanimljiviji sugovornik ili kao najzajslužniji za nas?*

● **Prof. Gabrić:** Pisao sam o mlogim našim književnicima i kulturnim radnicima od ranijeg pa sve do najnovijeg vremena. Želijo sam ih prikazati našim savremenici.

Ali, ovom zgodom želim istaknuti dva naša duhovna velikana koji su odredili moj životni pravac i zanimanje.

Još kao gimnazijalac upoznao sam i zavolijo pisme Alekse Kokića. Skupljao sam ih i pripisivo premda pisnika nisam lično poznavo i nikad nisam s njim divanio. Vidijo sam ga u crkvi ko svećenika i na sokaku i to je bilo sve. Njegova iznenadna smrt u vojski na Cetinju 17. kolovoza 1940. godine strašno me je potresla. Aleksa je imo veličanstvenu saranu u Subotici. Ja sam na svemu prisustvovo i sve veoma teško proživljavo. Na Bajskom groblju, sticajem okolnosti, bijo sam sasvim blizu otvorene rake pa sam čuo svaku rič oproštajni govora Aleksini prijatelja. Ja ne znam opisati kako sam se tog trenutka osičio. Danas možda to zvuči patetično i namišteno, al ja sam ko gimnazijalac od devetnajst godina tada pokojnom Aleksu obećao da ću po svojim mogućnostima nastaviti rad koji je on počeo, a nije dovršijo. To je postao moj životni zaviti koji želim ispunjavati dok imam snage.

Ko prvi svoj veći literarni rad pod naslovom "Aleksa Kokić bunjevački pjesnik" napisao sam ko učenik sedmog razreda gimnazije u Franjevačkom kolegiju u Varaždinu 1941. godine za Literarnu sekciju.

ČOVIK NE MOŽ SVE JEDNAKO VOLIT, AL MOŽ DA NIKOG NE MRZI

Malo kasnije, to jest 1944. god. slučajno mi je došla u ruke nepoznata pripovijetka "Odmjetnik", meni tada nepoznatog pisca Ivana Antunovića, (Zagreb, 1875). Ja sam pripovijetku pročitao i onako đacki napisao opširan sadržaj sa mlogo svoji razmišljanja o riznici rodoljublja u toj knjigi. Iz te knjige sam mlogo naučijo i tako je Ivan Antunović postao moj učitelj. Mlogo sam pisao o njemu, a najvažnije je da sam skupio sve Antunovićeve dokumente (pozive i članke) koje je objavijo u pripravi za "Bunjevačke i šokačke novine", koje su se pojavile u Kaloči 19. III. 1870. god. Sve to popratio sam opširnim napomenama.

Da u svojim đackim danima nisam upoznao književna dila ova dva naša duhovna velikana, cigurno bi moj životni put pošao drugim pravcom mimo književnosti.

U ovom svom kulturnom radu kroz više godina imo sam više dobri saradnika i zanimljivi sagovornika. Mlogo sati tokom ovi godina provo sam u korisnom divanu o svim nevoljama našeg kulturnog života i šta bi trebalo uraditi. Od ti moji sagovornika spomenit ću samo najvažnije. To su prof. Jakov Kopilović, prof. Ivo Prčić, prof. Josip Ivanović i prof. Katarina Čeliković. Od svećenika ističem vlč. Lazara Ivana Krmpotića, urednika lista "Bačko klasje", i vlč. Andriju Anišića, urednika lista "Zvonik".

* **Radio sam i pisao, al ko da niko to nije primetijo, a još manje čito**

* **Najdraže priznanje: Odlikovanje pape Ivana Pavla II. "Pro Ecclesia et Pontifice"**

* **Uživo sam u zadovoljstvu drugi**

ZVONIK: *Nagrade i priznanja niste često dobivali, ali ipak Vas molimo da izdvojite najvažnije priznanje u životu.*

● **Prof. Gabrić:** Nagrade nisam očekivo, ali ljudski gledano sasvim je razumljivo da sam priznanje očekivo. Od naše kul-

turne javnosti, od profesora i intelektualaca očekivo sam da mi dadu na znanje da su primetili ako sam štogod važnije napiso i objavio. Take osnovne ljudske podrške nije bilo u većini slučajeva. Ko da se ništa nije dogodilo. U "Zborniku predavanja sa Znanstvenog skupa 12-14. VIII. 1986." (Subotica, 1987) skupijo sam vridan materijal, to jest sva predavanja sa tog skupa. Niko mi nije ni rič kazo da je to vidio i štogod pročitao. Na isti način uredijo sam tri sveska Zbornika "Ivan Antunović" (br. 1/1990., br. 2-3/1992., br. 4-5/1994) sa mlogo građe iz naše kulturne baštine i iz savremene književnosti. Zbog ograničenog prostora ne možem dalje nabrajat, al niko mi nije ništa kazo da je to vidio i štogod pročitao. Zato o priznanju u radu nije nikad bilo govora, a sasvim je ljudski da je to veoma teško. Ja sam ipak uporno nastavio sa radom. To je vidijo urednik "Bačkog klasja" vlč. Lazar Ivan Krmpotić i grupa svećenika. Oni su sve poduzeli i 30. III. 1990. godine dobijo sam najviše crkveno priznanje koje mogu dobiti svitovnjaci "Pro Ecclesia et Pontifice" ("Za Crkvu i Vrhovnog svećenika") kao "priznanje i nagradu za njihov uzoran život i zaslužan rad na polju duhovne kulture".

Priznanje sam primio 22. IV. 1991. na svečanosti u "Paulinum" iz ruku biskupa Ivana Penzeša u povodu moje 70. godišnjice života i 50 godina spisateljskog rada. Tada je vlč. Lazar Ivan Krmpotić u svom pozdravnom govoru reko: "To je prvo ovakvo priznanje koje je netko dobio u Bačkoj u toku povijesti Katoličke crkve u tim prostorima." To me je zbunilo, jer ne osičam da sam ja najzaslužniji, al kad su drugi tako odlučili, ja sam to priznanje primijo sa zafalnošću Svetom Ocu, papi Ivanu Pavlu II. i sa zafalnošću Svemogućem Gospodinu za primljene darove da sam sve to kroz dugi niz godina mogo uradit za promicanje bunjevačke kulturne i duhovne baštine. To je za mene bijo uistinu najsrićniji

dan, jer sam dobijo priznanje za sve što sam spram svoji mogućnosti uradio.

Svaka nagrada je ujedno i obaveza. Ja sam nastavijo svoj rad. Sudjelovo sam u organiziranju kulturni priredaba i književni večeri. To mi je uvik bilo veliko zadovoljstvo. Uživo sam u zadovoljstvu drugi.

*** Moderni mediji daju mlogo Informacija, al štogod smireno za dušu čoviku daje knjiga**

ZVONIK: *Kao veliki bibliofil godina-ma ste skupljali naše pisano i usmeno narodno blago. Tako je na Vaš poticaj nastala i Bunjevačko-šokačka knjižnica "Ivan Kujundžić". Da li mislite da knjiga ima budućnost pored modernih elektronskih medija?*

● **Prof. Gabrić:** Knjiga ima budućnost. Posli prvi i novi iznenađenja na televiziji i na internetu ljudi će se opet vratit knjizi, jer ono šta knjiga mož dat čitaocu, to je daleko najvridnije. Moderni mediji daju mlogo informacija, al štogod smireno za dušu čovika daje knjiga. To važi za ljubitelje knjiga, a za većinu Bunjevaca to ne možemo kazat. Oni nisu volili knjige ni u vrime kad nisu imale konkurenciju, kad nije bilo televizije i interneta. Zato sad u toj zamamljivoj konkurenciji knjige su izgubile bitku među Bunjevcima i potisnute su. Ipak treba radit koliko možemo, da knjige dođu u naše kuće i da ji mlade generacije zavole.

ZVONIK: *Neumorno ste radili u svim crkvenim glasilima skoro sve poslove od uređivanja i pisanja do lekture i korekture. Često se borite protiv (ne)kulture nečitanja. Ima li tome lijeka?*

● **Prof. Gabrić:** Na početku nismo imali nikaki tehnički pomagala i bilo mi je teško radit, al najteži mi je bijo osičaj da je od sveg tog mala korist, jer sam vidijo da naš narod ne čita. Broj prodani primeraka pojedini naši izdanja uvik je bijo toliko mali da se nije moglo računat na procenite po broju stanovnika u župi.

Tom nema lika, jer naš narod je zadovoljan da živi u neznanju i dozvoljava da zaostaje u kulturi za drugim narodima koji nas okružuju. To je moje razmišljanje, a lik ne znam. Među našim svitom malo je takih koji ne bi mogli izdvojiti

novce jedared misečno za "Zvonik", jedared godišnje za kalendar "Subotička Danica" i onda ako se pojavi koja knjiga, u toku godine. Malo je takih koji to ne bi mogli uradit, a neće, jer ji jednostavno ništa ne zanima. Žive u svojoj duševnoj praznini, brez zanimanja i brez razmišljanja kako da steknu više znanja u svom virskom i društvenom životu. Dok naš svit ne savlada tu ravnodušnost prema svemu, dotle nema lika za tako ponašanje.

ZVONIK: *Ima li nešto što ste željeli uraditi, a niste uspjeli iz bilo kog razloga? Na čemu sada radite?*

● **Prof. Gabrić:** Mlogo toga nije ostva-

BELA GABRIĆ

Rodio se u Subotici, 10. ožujka 1921. godine od oca Laze i Marije Tikvicki. Pučku je školu započeo u salašarskoj školi "na Klisi" ("Kumanovo") nedaleko od Subotice, a svršio ju je u gradu. Pet gimnazijskih razreda polazio je kod isusovaca u Travniku, maturirao na franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Varaždinu 1942., a južnoslavenske književnosti, ruski jezik i povijest diplomirao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1950. Najprije je bio srednjoškolski profesor u Subotici (1950-1970), zatim bibliograf u subotičkoj Gradskoj knjižnici, a od lipnja 1972. do prosinca 1973. bio je utamničen u Srijemskoj Mitrovici, zatim je pet godina bez posla, a od 1978. do umirovljenja 1984. knjižničar u subotičkom Gradskom muzeju.

U društvenom i kulturnom životu svojeđa zavičaja sudjeluje kao član različitih odbora: Dužijanca, Dani kruha i riječi; član je uredničkog vijeća Subotičke Danice, Bačkog klasja, Zvonika; sakupljač narodnih pjesama i običaja te pisac. Prvi opsežniji članak napisao je u povodu smrti A. Kokića 1940. i proširena ga objelodanio u Đakovu 1943. pod naslovom "Aleksa Kokić, bunjevački svećenik i pjesnik". Nakon II. svjetskog rata napisao je više priručnih skripata iz književnosti i povijesti za školske potrebe. Sudjelovao je na mnogim znanstvenim skupovima i predavanjima, surađivao u Subotičkoj Danici, Bačkom klasju, Zvoniku; pisao za Marulić, Crkvu u svijetu, Svetu Ceciliju i dr. Uredio je i popratio komentarima knjige Ivana Kujundžića, Jakova Kopilovića, Ante Jakšića, Ante Sekulića. Napisao je više kraćih životopisa kulturnih djelatnika bačkih Hrvata (Ivana Antunovića, Lajče Budanovića, Gerarda Tome Stantića, Paje Kujundžića, Albe Vidakovića i dr.). Ima još mnoštvo pripremljenih rukopisa koji čekaju na objavljivanje.

Aktivni je član Katoličkog Instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" i pročelnik Bunjevačko-šokačke knjižnice "Ivan Kujundžić". Bio je profesor književnosti na Teološko-katehetskom Institutu subotičke biskupije; član je Vijeća za tisak Subotičke biskupije i Pastoralnog vijeća župe sv. Roka u kojem je također pročelnik odjela za tisak.

Prof. Bela Gabrić poznat je svima kao tiha, ponizna i sa svima srdačna osoba, al neumorni radnik i prisutan u svim kulturnim i crkvenim događanjima u Subotici. Za svoje velike zasluge na području duhovne kulture papa Ivan Pavao II. odlikovao ga je priznanjem "Pro Ecclesia et Pontifice" (1990), što je najviše priznanje koje Crkva dodjeljuje vjernicima laicima.

reno. Bila mi je želja da u okviru Instituta "Ivan Antunović" osnujemo Izdavački fond i da sistematski objavljujemo klasična dila iz naše kulturne baštine. Da je to urađeno, sad bi imali više od deset takih knjiga, a ovako ništa od tog. Tijo sam ponovo objaviti prvi bunjevački ep "Dostojna plemenita Bacske starih uspomena" Grgura Peštalića (Kalocsa, 1790), pa svakako veliku pripovitku, zapravo roman Ivana Antunovića "Odmetnik" (Zagreb, 1875). Ep "Slava" Blaška Rajića, koji nam je bio u rukama, al nisam naišo na odziv da ga objavimo, jer nismo imali snage (novaca?), a iznenadili i čudili smo se kad su ep objavili NIP "Subotičke novine" i Obnoviteljska Bunjevačka matica u Subotici 1998. god. Njegovo objavljivanje šutke je primljeno u našoj kulturnoj javnosti. Želio sam objaviti zbirke pisama Alekse Kokića "Klasovi pjevaju" (Zagreb, 1936) i "Srebrno klasje" (Subotica, 1962). Objavljene su, kako vidite, veoma davno i mladoj generaciji sasvim su nepoznate. Želio sam da objavimo Kokićeve sabrane pisme u zbirci "Zlatni klasovi" i Zbornik o Aleksi Kokiću, jer imam skupljene sve članke napisane povodom objavljivanja njegove prve zbirke pisama, zatim sve članke povodom njegove iznenadne smrti (1940) i sve članke koji su napisani i objavljeni u naše dane povodom pojedini njegovi godišnjica. Ali, to je za sad ostala moja neostvorena želja.

U tom se svi slažemo da su narodne pisme i pripovitke najvridniji dio naše kulturne baštine, jer to je temelj na kojem je građena sveukupna naša književnost tokom dugačkog vrimenskog perioda sve do naši dana. Ja znam da je ova tvrdnja istinita i zato sam skupljo i pripisivo bunjevačke narodne pisme. O tom sam i piseo. Druga grupa bunjevački narodni pisama je veća i obuhvaća epske narodne pisme koje mi zovemo "grotalice". Te bunjevačke narodne pisme nisam objavio i to mi je jedna

Biskup Ivan uručuje Papino odlikovanje

od neispunjeni želja. "Antologiju pjesama i proze bunjevačkih Hrvata" priredijo je Geza Kikić, a objavila je davne 1971. god. Matica hrvatska u Zagrebu. To je danas kod nas sasvim nepoznata knjiga i zato sam odlučijo da ću prirediti novo veliko, prošireno izdanje take antologije. Knjiga je zamišljena da bude velika po sadržaju i zato zbog drugog poslova, koji uvijek postanu potribniji, ovu knjigu još nisam završijo. Ali, nek mi Bog

dade još ovake snage, bit će gotova i ta vridna knjiga.

*** Ne osiđam mržnju prema krivcima moji patnji. Ja sam njima davno oprostijo...**

*** Moja životna filozofija je: nikad se nikom ne tužit**

ZVONIK: *Iako Vam život nije uskratio ni nevolje poput zatvora, nikad o teškoćama ne pričate. Pamтите li dane provedene u zatvoru i ljude s kojima ste bili, ali i one koji su Vas osudili?*

● **Prof. Gabrić:** To mi je životna filozofija da se nikad nikom ne tužim. Zašto da druge opterećivam svojim nevoljama? O svojim zatvorskim danima nikad ne pripovijdam. Nastojim sve zaboravit i zaboravijo sam. Nikad o tom ne razmišljam, jer to su neugodne uspomene. Uhapšen sam 20. 06. 1972. godine pod optužbom da sam širio nacionalnu mržnju premda nisam nikada ništa napiso ili kazo protiv bilo kojeg naroda s kojim živimo. To je bila sezona "lova na ljude" i pojedinci su se morali "pofaliti" da su i oni našli "narodne neprijatelje". U tu svrhu su organizirani politički procesi. O ljudima s kojima sam bio u zatvoru nemam loše uspomene. Dugo sam vrimena provo sam u sobi, a kasnije s grupom seljaka koji su napravili ugovore sa zadrugama, a nisu mogli ispuniti obaveze. Mržnju ne osiđam prema krivcima moji patnji. Ja sam njima davno oprostijo, jer smatram da su oni bili zavedeni idejama tog ludog vrimena. Ako čovik nosi u srcu mržnju, on je veoma nesričan. To su moji životni stavovi i zato sam u duši miran. Znam da čovik ne mož sve ljude jednako volit, ali mož da nikog ne mrzi. To je moje moralno načelo u odnosu prema svim ljudima.

*** Osiđam koliko sam vezan za ovu našu ravnicu i za sve ljude koji tu žive**

ZVONIK: *Pamćenje Vas dobro služi. Koji biste događaj, ili doživljaj izdvojili iz Vašeg duhovnog kršćanskog života? Što Vam je značila vjera u životu?*

● **Prof. Gabrić:** Već nekoliko decenija, kako mi je omogućeno, prisustvujem na crkvenim svečanostima u Subotici. Na dalekim hodočašćima nisam bijo. Teško mi je izdvojiti koji poseban doživljaj, al ipak treba spomenit sv. misu zafalnicu 17. kolovoza 1986. god. u dvorištu "Paulinuma" u Subotici povodom proslave 300. godišnjice seobe veće grupe Bunjevaca u Suboticu i Bačku. Na toj svečanosti duboko u duši osiđali smo veliku zafalnost Bogu za sve primljene

Bela Gabrić i obavezno u ruci diktafon, pored njega sjedi pjesnik Jakov Kopilović

milosti i darove kroz protekli 300 godina. Kad čovik razmišlja koliki je to dugačak vrimenski period, mora ostati u duši duboko ganut u razmišljanju o povijesnim događanjima koja su pratila naš narod.

Također doživljam s dubokom zafalnošću svaku sv. misu zafalnicu u katedrali na dužijanci. Tada iskreno molim: "Nek je blagoslovljena ova naša zemlja i darovani zlatni klasovi." Tada osiđam koliko sam srcem vezan za ovu našu ravnicu i za sve ljude koji tu žive. Vira mi je uvijek bila oslo-nac i putokaz u životu da možem bit smiren u svojoj duši i predan ljubavi Božjoj.

U crkvi čujem molitvu: "Bože, ne gledaj na naše grijehe, nego na vjeru Crkve svoje." Vjeru primam kao dar Božji i ne gledam na ljudske nedostatke u Crkvenoj zajednici. Volijo bi da ji nema, ali znam ljudske slabosti. Ipak, ne želim bit sudac mojim bližnjima.

*** Poruka mladima: Vratite se našim izvorima**

ZVONIK: *Kad netko proživi skoro osamdeset godina, ima pravo i na ocjenu vremena, pa čak i stoljeća. Kršćanstvo je na prekretnici milenija i traži hrabre ljude poput Vas. Recite nam na kraju svoju poruku za mlade generacije.*

● **Prof. Gabrić:** Na kraju milenija kršćani su našli duhovnu snagu da priznaju kako su često okrutno pogazili Kristove zapovidi premda nose Njegovo ime. Činili su velike zločine i nasilja drugim narodima kao osvajači i kolonisti na svim kontinentima. Europa je krvarila u međusobnim ratovima kršćanskih naroda uz milijunske žrtve i sotonske zločine u logorima smrti. Javnim pokajanjem, oslobođeni tereta te nesretne prošlosti, kršćani moraju početi novi milenij moralne i duhovne obnove. I mi u Bačkoj moramo počiti u taj nov pokret uključivanjem naše mlade inteligencije i svih koji će prepoznati "znake vremena".

Na kraju ovog razgovora želim uputiti vrlo kratku poruku mladima: "Vratite se našim izvorima!"

Razgovarala: Katarina Čeliković

SVETA KRIZMA U BAČU

U nedjelju 28. svibnja na sv. misi u Baču je tridesetero djece primilo sakrament sv. krizme.

Svečanu procesiju na početku mise predvodio je naš biskup Ivan u pratnji svećenika i ministranata. Mnoštvo je naroda ispunilo prekrasno ukrašenu crkvu. Svakako je ovaj dan najljepši krizmanicima, ali uzbuđeni su bili i njihovi roditelji i kumovi. Nakon obnavljanja vjere kumovi su doveli krizmanike pred biskupa koji je podijelio sakrament kršćanskog punoljetstva - sv. krizmu.

Istoga dana sakrament sv. Potvrde primili su krizmanici u Vajskoj a dan ranije u Selenči. Duh Sveti je puhao, učinio je da nekoliko župa bude u ozračju svetosti.

Marizela Sič

• • •

Tribina u Maloj Bosni

ZAJEDNIŠTVO U DOBRU I ZLU - BRAK

Svibanjska tribina u Maloj Bosni imala je za temu područje o kojem svi mislimo da mnogo znamo, ali u stvari o toj temi nitko ne zna sve. Tema ove tribine bila je život u braku, bračni problemi, radosti u braku i ljubav. Predavač je bio mons. Bela Stantić a on je doveo svoje goste koji o toj temi znaju najviše, a to su "obični" ljudi koji žive u braku.

Predavači su istaknuli razliku između mladalačke ili teoretske ljubavi i bračne ljubavi, ljubavi koja se temelji na međusobnom usklađivanju potreba bračnih drugova i dijeljenju svega, pa i tuge i radosti. Najveća radost u braku, složili su se predavači, su djeca. Bez djece brak se svodi na zajednicu dvoje ljudi koji neće ili ne mogu onom drugom dati dio sebe. Također su ustvrdili da ako neka obitelj ne može imati djece, trebala bi usvojiti dijete i pružiti mu zaštitu i ljubav koja mu nedostaje, a dijete će njima uzvratiti istom mjerom.

Dotaknuta je i tema bolesti supružnika kada drugi treba pružiti svu ljubav i njegu i mnogo razumijevanja. Jer, kažu naši predavači, mnoge je parove upravo bolest zbližila i dovela bliže k Bogu.

I na kraju - povjerenje i vjera u braku. Povjerenje je nužno u svakom braku, a vjera u Boga je najvažniji činilac u katoličkom braku. Brak kao institucija je vrhunac ljubavi i zajedništva u dobru i zlu.

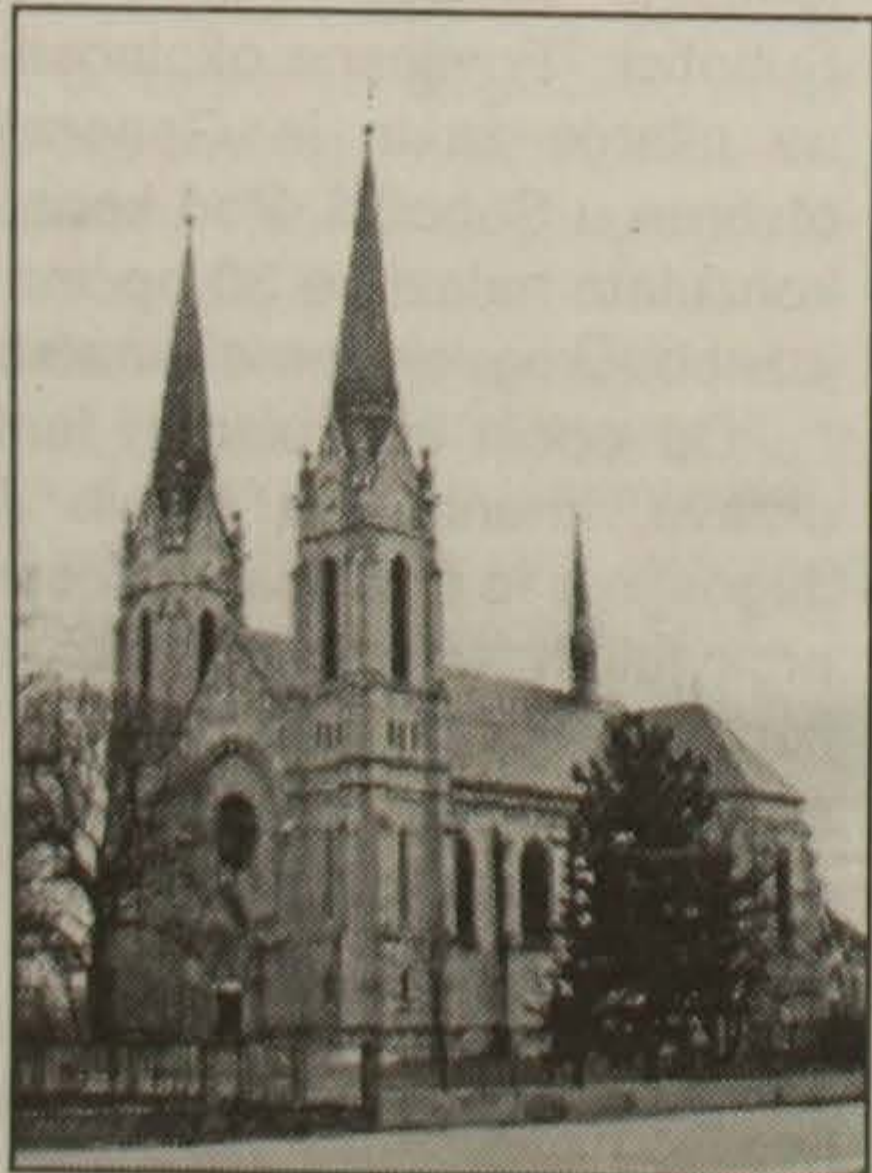
Josip Skenderović

• • •

OPROSNI DAN U FUTOGU

U crkvi Srca Isusova u Futogu 2. svibnja bilo je proštenje u čast svetog Eugena mučenika. Toga dana ova je crkva bila oprosna crkva. Bilo je u njoj mnogo vjernika hodočasnika. Vjernici su se ispovjedili, molila se krunica i bilo je klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu.

Djeca su vrlo aktivno sudjelovala u proštenju. Sv. misu je predvodio župnik Antun Kopilović, a na misi je bilo i vjernika iz okolnih župa.

U crkvi Srca Isusova čuvaju se relikvije sv. Eugena mučenika u staklenom sarkofagu. Darovnicu za relikvije potpisao je papa Pio VI. davne 1777. godine, a dopremljene su brodom preko Beča dvije godine kasnije.

Bosiljko Kostić

• • •

Palić

LEOPOLDOVO I DUHOVNA OBNOVA SVEĆENIKA

Blagdan sv. Leopolda Mandića svečano je 12. svibnja proslavljen na Paliću kraj Subotice. Naime, u župi Kraljice svijeta na Paliću već dugi niz godina štuje se taj svetac. Vjernici se svake godine za blagdan pripremaju trodnevnicom, a sv. Leopolda jednako časte i vjernici Hrvati i vjernici Mađari. Ovogodišnja proslava blagdana poklopila se s redovitom mjesečnom duhovnom obnovom svećenika tri subotička dekanata, a misno slavlje predvodio je subotički biskup Ivan Péntzes zajedno s domaćim župnikom Josipom Leistom i 15 svećenika. U prigodnoj propovijedi biskup Péntzes je ističući primjer sv. Leopolda Mandića istaknuo kako Bog sa svakim čovjekom ima svoj čudesni plan. Bog ne gleda na vanjštinu, nego u srce čovjeka. I zato po svakom čovjeku koji surađuje s njegovom voljom, bez obzira na njegove sposobnosti, On može izvoditi svoja veličanstvena djela, poručio je subotički biskup. Liturgijsko pjevanje predvodio je župni zbor predvođen Gabrielom Milodanović uz orguljsku pratnju s. Mirjam Pandžić.

Svećenici su u nastavku svoje duhovne obnove čuli uvodno predavanje o dokumentu Kongregacije za kler "Prezbiter navjestitelj Radosne vijesti, djelitelj sakramenta i pastir povjerenog stada" koje je održao župnik subotičke župe sv. Roka Andrija Anišić. U razgovoru nakon predavanja mr. Andrija Kopilović, predsjednik Odbora za proslavu Velikog jubileja u Subotičkoj biskupiji, izvijestio je nazočne svećenike o programu biskupijskoga euharistijskog kongresa koji će se održati u Subotici od 26. do 30. lipnja, a razgovarali su i o ovogodišnjem krizmanju u katedrali te o jubilejskom Kongresu predstavnika duhovnih pokreta Subotičke biskupije. /Zv/

• • •

Bački Monoštor

PROSLAVLJEN 13. SVIBNJA DAN GOSPE FATIMSKE

U našem poznatom mjestu u Podunavlju u Bačkom Monoštoru svečano je proslavljen dan Fatimske Gospe 13. svibnja. Monoštorci svečanije proslavljaju 13. listopada jer je to njihov zavjetni dan. Posljednjih godina lijepi broj župljana i hodočasnika sudjeluje u misnom slavlju koje se redovito održava i 13. svibnja.

Svečana koncelebrirana misa započela je ulaznom procesijom točno u 12 sati pjevanjem "Kraljice neba, raduj se". Misno slavlje predvodio je o. Marijan Kovačević, franjevac iz Subotice. On je ujedno održao i prigodnu propovijed u kojoj je podsjetio na Gospine poruke i pozive koje je uputila svim vjernicima u Fatimi.

Poslije misnog slavlja Gospu su pozdravile djevojčice iz Bačkog Monoštora prigodnim pjesmama koje je i za ovu priliku napisao pučki pjesnik Ivan Pašić.

I. F.

• • •

Palić

ČESTITKE ŽUPNIKU ZA IMENDAN

Već je postalo tradicionalno čestitanje imendana palićkom župniku **Josipu Leistu** na neobičan način. Djeca se za ovu zgodu pripremaju vrlo ozbiljno. Pripremili su razne igrokaze, pjesmice, recitacije i time oduševili prisutne vjernike.

I ova proslava ima svoju "pozadinu". Naime, župnik je i ove godine imao prave kušnje u upravljanju župom - posljedice nedavnog požara u župnoj crkvi sv. Urbana zajedno sa svojim župljanima uspio je brzo otkloniti. Financijska pomoć stigla je i iz malog austrijskog gradića Ulmerfelda, iz župe sv. Petra i Pavla, u kojoj župnik Leist radno provodi svoj godišnji odmor. Tamošnji župnik gospodin Walter poručuje Palićanima: "U svakoj nevolji mi smo sa vama, jer dobro znamo da bi život bez ljubavi i pomoći prema bližnjemu bio potpuno prazan!"

Tako se u prigodi svoga imendana na čestitkama župljana i djece i župnik zahvalio na podršci koju od njih dobiva jer samo zajednički mogu raditi na dobrobit sviju.

Gabriela Milodanović

Subotica - katedrala

TRAJNI ĐAKONAT SÓTANYI FERENCA

U katedrali bazilici sv. Terezije Avilske u Subotici 1. lipnja po rukama preuzvišenoga biskupa mons. dr. Ivana Pénzesa sveti red trajnog đakonata primio je oženjeni laik **SÓTANYI FERENC**.

Ovo je bio radosni događaj kako za mnogobrojnu obitelj Sótanyi, tako i za cijelu župu. Poznato je da naša mjesna Crkva oskudijeva u svećenicima i da im je često potrebna pomoć pa će tako župnik Beretić imati veliku pomoć u svom đakonu koji će moći krštavati, vjenčavati, pričešćivati, sahranjivati...

Prije đakonskog ređenja supruga Margita je dala svoj pristanak

Sótanyi Ferenc je rođen 1963. godine u Somboru. Završio je srednju elektrotehničku školu u Subotici, a radi u Azotari.

Naizgled sasvim običan čovjek. Međutim, Bog je odabrao za svog radnika čovjeka koji potječe iz radničko-seljačke obitelji, sina Ferenca i Rozalije, koji je odrastao u ozračju vjere. Roditelji su njega i sestru Agnezu učili vjeri, opraštanju, poštovanju i ljubavi prema bližnjima.

Kad je stasao za ženidbu, kako sam kaže, suprugu Margitu nije upoznao u diskaću ili nekom kafiću nego na omladinskom vjeronauku.

- Dragi Bog nas je odmah iskušao s prvorođencem Đežeom koji se rodio s Down-sindromom, sada mu je 10 godina. Trebalo nam je par godina da shvatimo da nam je Bog poslao pravog anđela čuvara, stvorenje koje je za grijeh nesposobno i da smo počašćeni i nezasluženo nagrađeni - on je čuvar svih obiteljskih vrlina među nama iz dana u dan. Bog nam je poklonio još četvero djece: Noémi, Gellérta, Sáru i Zsófiu koja se rodila ove godine.

Ferenc je na poticaj tadašnjeg kapelana Vajda Károlya 1994. upisao Teološko-katehetski institut Subotičke biskupije na kojem je diplomirao 1998.

- Đakonsku službu u koju me dragi Bog pozvao shvaćam kao još jednu milost ničim zasluženu i povjerenu "lomljivoj glinenoj posudi" za koju će mi trebati puno molitava i opraštanja da mogu dostojno služiti Bogu i Božjem narodu u svom redu.

Hvala Bogu, moja voljena Margita me u svemu podržava i hrabri i nadam se da ću moći obavljati sve povjerene dužnosti, u obitelji, poduzeću i u Crkvi. Zahvalan sam mom župniku Beretiću koji me prvi ohrabrio da se odazovem Božjem pozivu. Također sam zahvalan svim dobročiniteljima i prijateljima kroz čiju nam je ljubav i konkretnu pomoć Bog pokazivao svoju opipljivu ljubav.

Ovako govori novi đakon, koji uz mnoge osobne probleme zrači povjerenjem u Božji plan.

Katarina Čeliković

I U SUBOTICI OBILJEŽEN DAN DRŽAVNOSTI R. HRVATSKE

U utorak 30. svibnja prvi je put u našem gradu svečano obilježen Dan državnosti Republike Hrvatske, u organizaciji Generalnoga konzulata Republike Hrvatske u Subotici. Prijem u povodu Dana državnosti bio je priređen u Velikoj dvorani Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo". Na ovome skupu su bili nazočni čelnici lokalne samouprave, na čelu s gradonačelnikom **Józsefom Kaszom**, zatim predstavnici kulturnih, gospodarstvenih i medijskih institucija grada, hrvatskih institucija i organizacija te katoličko svećenstvo s teritorija Bačke.

Poslije intoniranja hrvatske himne, nazočne je pozdravila generalna konzulica Republike Hrvatske u Subotici **dr. Jasmina Kovačević-Čavlović**, te je u kratkim naznakama predstavila temeljne zadaće i djelokrug rada Generalnog konzulata u Subotici: "Povijesne okolnosti i migracijski učinci daju odgovor na pitanje zašto je Generalni konzulat Republike Hrvatske otvoren u Subotici. Pod konzularnom jurisdikcijom Generalnog konzulata nalazi se 30 općina sjevernobačkog, srednjebačkog, južnobačkog, sjevernobanatskog i srednjebanatskog regiona."

Od općih konzularnih funkcija je izdvojila zaštitu interesa države, imenovanja njenih državljana u Saveznoj Republici Jugoslaviji te promicanje gospodarstvenih, kulturnih, trgovačkih, prosvjetnih, umjetničkih, znanstvenih, turističkih i drugih odnosa između dviju država.

- Republika Hrvatska krucijalno važnim smatra potaknuti razvitak suradnje s Hrvatima koji stoljećima žive ovdje kao autotona nacionalna zajednica. Potpora u očuvanju hrvatskog nacionalnog i kulturnog identiteta očitovala bi se i u sudjelovanju u događanjima vezanim za život Hrvata u Vojvodini - rekla je

konzulica dr. Jasmina Kovačević-Čavlović.

Na kraju svog izlaganja Generalna konzulica Republike Hrvatske u Subotici dr. Jasmina Kovačević je istaknula da je "tijekom pet mjeseci rada i obavljanja konzularne zaštite i drugih funkcija Generalni konzulat potvrdio ispravnost odluke Republike Hrvatske o njegovu otvaranju, te da opravdava svoju daljnju djelatnost".

D. Jurić

GOSPA BUNARIĆKA PRIMILA HODOČASNIKE

Bunarićko svetište je i oprosno svetište u ovoj jubilarnoj godini. Zbog toga je rektor svetišta **mr. Andrija Kopilović** predložio raspored hodočašća po župama grada i okolice kako bi svake prve subote u mjesecu približno podjednako pristizali hodočasnici Gospi Bunaričkoj.

U subotu 3. lipnja ovo naše drago svetište ispunili su hodočasnici iz Tavankuta, župe sv. Roka, Bikova, Đurđina i Male Bosne predvođeni svojim župnicima. Kao da smo se vratili u neka stara vremena - nekolicina Tavankučana sa svojim župnikom Franjom odvažila se doputovati biciklima, župljani sv. Roka su pješačili, a hodočasnici iz Male Bosne su iskoristili traktor i prikolicu kao prijevoz. Naravno, mnogi su došli svojim osobnim vozilima, a bio je i autobus iz Tavankuta.

Za svetu ispovijed na raspolaganju su i ove subote bili **preč. Andrija Anišić, preč. Dobai István, vlč. Franjo Ivanković i vlč. Ivica Prčić** a redovi za ispovijed bili su dugački kod svakog od njih.

Pjevane su marijanske pjesme, molila se krunica, nadohvat ruku bila je okrepa s vodom bunarićkom koju su mnogi ponijeli kućama... U naručju mnogih majki bila su i djeca od nekoliko mjeseci. Sve je svjedočilo o divnom hodočašću koje je ovako divno mogao organizirati samo Duh Sveti.

Na kraju sv. mise župnik domaćin i rektor svetišta **mr. Andrija Kopilović** uputio je ove riječi: "Dragi vjernici, ganut sam danas. Kad sam 1967. godine služio sv. misu nije bila podijeljena ni jedna pričest. Za danas je bilo pripremljeno 380 pričesti a više od pola smo lomili kako je i Isus lomio kruh dajući ga svojim učenicima. To znači da se danas pričestilo oko 600 osoba. Bogu hvala za ovakvo zajedništvo."

Sv. misa je završila blagoslovom djece kojih je bilo 120, a od toga najviše onih malenih.

Katarina Čeliković

/Iz Papine poruke za 34. Svjetski dan društvenih obavijesnih sredstava/

Tema 34. svjetskoga dana obavijesnih sredstava, "Naviještati Krista u društvenim obavijesnim sredstvima u zoru novoga tisućljeća", poziv je gledati u budućnost, u izazove koji nas očekuju, i također u prošlost, na početke kršćanstva, da bismo iz tih početaka primili potrebno svjetlo i snagu. Srž poruke koju naviještamo uvijek je Isus: "Pred njim se, doista, nalazi sva povijest čovječanstva: naše sadašnje vrijeme i budućnost svijeta osvijetljeni su njegovom prisutnošću" /.../

Veliki jubilej 2000. obljetnice rođenja Isusa Krista u Betlehemu mora biti za Gospodinove učenike prilika i izazov svjedočiti u društvenim obavijesnim sredstvima, i pomoću njih, izvanrednu i utješnu Radosnu vijest našega spasenja. Neka u ovoj "milosnoj godini" društvena obavijesna sredstva daju glas samome Kristu, s jasnoćom i radošću, vjerom, nadom i ljubavlju. Naviještati Krista u društvenim obavijesnim sredstvima u zoru trećega tisućljeća nije samo sržni dio evangelizatorskog poslanja Crkve; ono je također životno obogaćenje, nadahnuto i bogato nadom za samu poruku obavijesnih sredstava. Neka Bog ispuni blagoslovima sve one koji časte i naviještaju njegova Sina, našega Gospodina Isusa Krista, u širokom svijetu društvenih obavijesnih sredstava.

Subotica - sv. Rok

PROSLAVLJEN SVJETSKI DAN OBAVIJESNIH SREDSTAVA

U subotičkoj župi sv. Roka u nedjelju je svečano proslavljen 34. Svjetski dan obavijesnih sredstava. Na poticaj **Suzane Vrhovski**, predsjednice Hrvatskog društva katoličkih novinara, kako bismo bili u zajedništvu sa katoličkim novinarima u Hrvatskoj, na misi u 17 sati okupila se nekolicina članova uredničkog vijeća katoličkog lista "Zvonik", kao i članovi uredništva "Serafa", glasila subotičkog franjevačkog svjetovnog reda, a bio je nazočan i direktor i urednik Subotičkih novina i urednik emisije za katolike na hrvatskom jeziku Radio Subotice.

Svetu misu je predvodio **Franjo Ivanković**, zamjenik urednika "Zvonika" i urednik emisije za katolike na hrvatskom jeziku na Radio Subotici.

Prigodnu propovijed održao je **Andrija Anišić**, urednik "Zvonika". On je najprije pročitao dijelove Papine poruke za 34. Svjetski dan obavijesnih sredstava, a potom je u svjetlu evanđelja 7. vazmene nedjelje naglasio kako nam je potrebna Isusova molitva: "Oče, ne molim Te da ih uzmeš iz svijeta, nego da ih sačuvaš od Zloga" upravo i glede medija. Naglasio je kako čovjek mora biti odgovoran u služenju suvremenim medijima, osobito TV i internetom, jer nije sve dobro što se može vidjeti i pročitati. Zreli kršćani moraju birati emisije i sajtove koje će gledati, a roditelji zaštititi djecu, jer se preko ovih medija servira gledateljima i čitateljima puno toga što je u suprotnosti s našom vjerom i moralom. On je također, pozdravljajući prisutne novinare, potaknuo ih na još zdušniji rad i širenje istine putem dostupnih nam medija te naglasio: "Mi se moramo oslanjati na vlastite snage, jer u zemlji u kojoj živimo imamo vrlo ograničen pristup medijima. Moramo se zalagati da evanđeoska istina, kao i istina o našem životu i radu na sve moguće načine dođe u javnost, a za to za sada imamo samo katolički list "Zvonik", dvadeset minuta tjedno na Radio Subotici, te ponešto u dnevnoj jednosatnoj emisiji na hrvatskom jeziku također na Radio Subotici. Zahvalni smo uredniku Subotičkih novina **Milovanu Mikoviću** koji također nastoji u mjesnim novinama izvješćivati o svemu značajnom što se događa i u Katoličkoj Crkvi. Na internetu je mjesna Crkva još uvijek jako malo prisutna..."

Na misi su Božju riječ i molitvu vjernika za djelatnike u obavijesnim sredstvima čitali mladi članovi uredničkog vijeća "Zvonika".

Katolički novinari na okupu

Poslije mise urednik "Zvonika" je za okupljene novinare priredio skromni "agape" i tom prigodom je svima podijelio tekst Papine poruke za ovaj dan. /Zv/

BISKUPI JUGOSLAVIJE ZA MIR I TOLERANCIJU

Biskupi pozvali na ukidanje sankcija Jugoslaviji - Unutrašnje sukobe treba rješavati tolerancijom i dijalogom

Četvrto plenarno zasjedanje Biskupske konferencije SR Jugoslavije održano je u Nadbiskupskom dvoru u Beogradu u utorak 9. svibnja. Na zasjedanju su sudjelovali predsjednik BK SR Jugoslavije beogradski nadbiskup **Franc Perko** i potpredsjednik subotički biskup **Ivan Pénez**, generalni tajnik o. **Leopold Rochmes**, novi nadbiskup **Hočevar** i barski nadbiskup **Zef Gashi**, te biskupi kotorski **Ilija Janjić** i zrenjaninski **László Huzsvár**. Odsutan je bio biskup u Prizrenu **Marko Sopi**. Početku zasjedanja bio je nazočan i otpravnik poslova Apostolske nunciature u Beogradu **mons. Ramond Tronqued**, a kao gosti bili su nazočni biskup skopsko-prizrenski **Joakim Herbut** te u ime HBK pomoćni biskup đakovački i srijemski **Đuro Gašparović**.

Razmatrajući prilike u kojoj se nalazi Crkva u SRJ, biskupi su istaknuli kako se one nisu bitno promijenile. Uočeno je također kako se osjeća razlika između položaja Katoličke Crkve u Srbiji i njezina položaja u Crnoj Gori, gdje je stanje mnogo bolje.

Jedna od tema zasjedanja bila je i ekumenska suradnja s ostalim vjerskim zajednicama. U svezi s tim podsjetilo se na ekumenske susrete, osobito u Beogradu i Subotici, u Tjednu molitve za jedinstvo kršćana, no ipak je zaključeno kako još uvijek nije došlo do ekumenske suradnje.

Proslave Velikog jubileja održavaju se u pojedinim biskupijama "prema prilika i mogućnostima". Biskupi su pružili potporu radu jugoslavenskoga nacionalnog Caritasa, koji uz pomoć darovatelja iz Švicarske, Njemačke, Austrije,

Italije i ostalih zemalja nudi izdašnu pomoć izbjeglicama i siromašnima. Veliku pomoć pružio je i Sveti Otac posredstvom Papinskog vijeća "Cor unum". Biskupi stoga svima izražavaju zahvalnost u ime siromašnih.

Odnosi s državnim vlastima ocijenjeni su kao "uglavnom dobri", premda još ima nekih poteškoća u vezi s izdavanjem putovnica, ulaznih i boravišnih viza za svećenike i redovnice. Pitanje vraćanja crkvenih matrica i crkvene imovine, osim u nekim slučajevima u Crnoj Gori, nije se pomaklo s mrtve točke.

I s tog plenarnog zasjedanja BK SRJ biskupi su svim jugoslavenskim narodima uputili poziv na pomirenje, praštanje i spremnost za suživot. "Dosta je mržnje, koja je donijela toliko zla narodima u Jugoslaviji", ističu biskupi u priopćenju sa svog zasjedanja. Biskupi pozivaju i sve odgovorne u zemlji i inozemstvu da učine sve što je moguće za mirno rješavanje problema i sukoba među narodima Balkana moleći Boga da svima podari "milost pokajanja i božanski dar ljubavi".

Sa zasjedanja je također upućen poziv tamošnjim vlastima i međunarodnoj zajednici da učine sve što je u njihovoj moći da se ukinu sankcije protiv Jugoslavije i tako okonča ubrzano siromašenje svih slojeva društva te zemlje.

Biskupi su na kraju izrazili želju za duhovnim napretkom naroda Jugoslavije. "Jubilarna 2000. godišnjica kršćanstva poticaj je svim kršćanima da se čvršće povežu s Kristom koji donosi mir i ljubav svim ljudima dobre volje. Našem društvu potreban je i pravedni ekonomski napredak, koji će biti na korist svima. Veliki je problem mnoštvo izbjeglica kojima treba omogućiti povratak na vlastita ognjišta. Unutrašnje sukobe treba rješavati tolerancijom i dijalogom, istinskim demokratskim putem, kako bi se jugoslavensko društvo pripremilo za ravnopravan ulazak u Europsku i svjetsku zajednicu", kaže se na kraju priopćenja sa Četvrtoga ple-

SUSRET MINISTRANATA SRIJEMSKIH ŽUPA

Susret ministranata svih srijemskih župa u prigodi godine Velikog jubileja održan je 29. travnja u samostanu sestara milosrdnica Sv. Vinka Paulskog u Zemunu. Susret su vodili svećenici **Đuro Kedveš**, župnik u župi Presvetog Trojstva u Surčinu i **Ivo Bešlić**, župnik župe Našašća Svetog Križa u Srijemskoj Kamenici uz pomoć još nekoliko svećenika.

Više od 230 ministranata, koliko ih se okupilo na susretu, na početku je pozdravio pomoćni biskup đakovački i srijemski i generalni vikar za Srijem **Đuro Gašparović**. Misa je slavljena u franjevačkoj crkvi Sv. Ivana Kapistrana u Zemunu, župa Novi Beograd. Ministranti su nakon ručka posjetili župnu crkvu Uznesenja Blažene Djevice Marije, gdje ih je primio, pozdravio i kratko upoznao s poviješću župe domaći župnik i dekan zemunskog dekanata **mons. Antun Kolarević**. Popodnevni dio programa susreta održan je u samostanu sestara milosrdnica. /IKA/

SUSRET MLADEŽI SRIJEMSKIH ŽUPA

Više od 320 mladih iz svih srijemskih župa okupilo se na susretu priređenom u prigodi Svete godine u Petrovaradinu u subotu 6. svibnja. Susret su priredili župnik u Srijemskim Karlovcima **Ivica Živković** te župnik u Novom Slankamenu **Dinko Kalmar**. Susret je započeo u crkvi Sv. Jurja u Petrovaradinu uvodnim pozdravom pomoćnog biskupa đakovačkog i srijemskog i generalnog vikara za Srijem **Đure Gašparovića**.

Prvi dio susreta nastavljen je predavanjem **vlač. Kalmara** o značenju Velikog jubileja nakon čega su se mladi uputili na hodočašće u oprosnu crkvu na Tekijama. Misno slavlje u crkvi Gospe Tekijske predvodio je **biskup Gašparović** u zajedništvu s više srijemskih svećenika i uz nastup zbora mladih župe Uzvišenja Svetog Križa u Petrovaradinu. /IKA/

SV. LEOPOLD U HERCEG NOVOM

U Herceg Novom, rodnom gradu Sv. Leopolda, svečano je proslavljen njegov blagdan 12. V. 2000. Ovog Jubileja, proslava je bila raznovrsnija. Naime, u župi je održana trodnevna uoči blagdana kao duhovna obnova cijele župe. Prvog dana trodnevne sv. misu je služio **mons. Srećko Majić**, župnik Perasta i generalni vikar Katorske biskupije. Tema je bila B. D. Marija i sv. Leopold. Sljedeće večeri sv. misu je imao gvardijan kotorskog samostana **fra Dinko Vlašić** a govorio je o Ekumenizmu i sv. Leopoldu. Treći dan propovijedao je **fra Ivan**, kapucin iz Dubrovnika, o svecu i njegovom pozivu i primjeru da budemo sveti. Svaku večer je bio lijep broj vjernika.

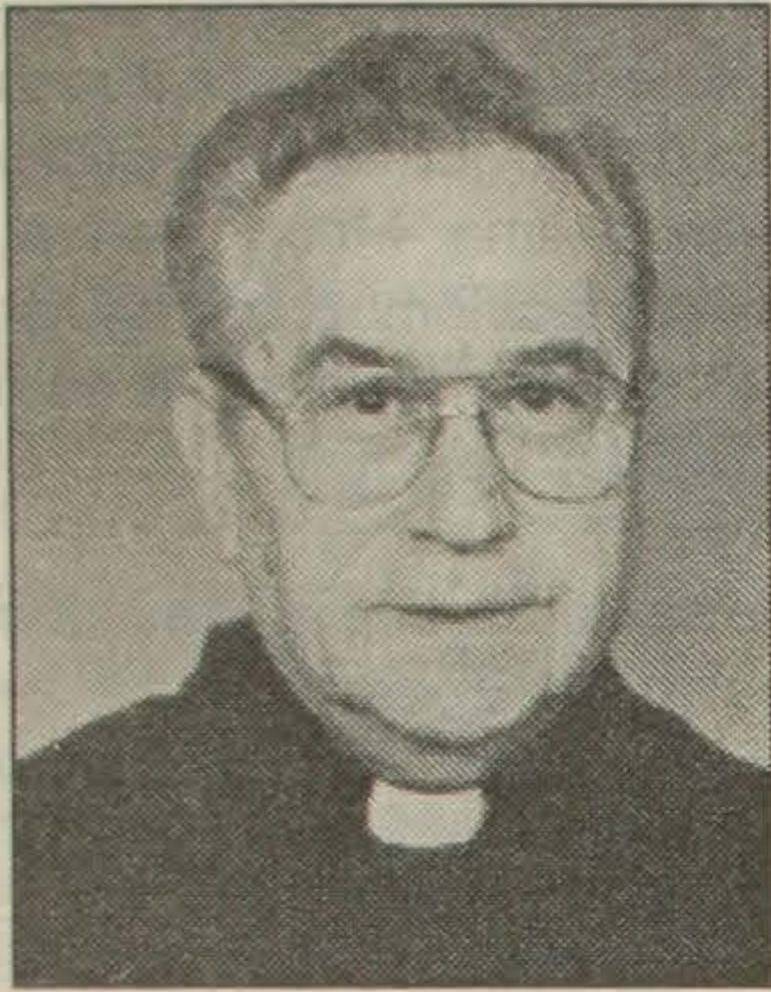
Na sam blagdan u 8 sati župnik je služio sv. misu u svečevoj crkvi. U jutarnjim satima pristigla je grupa hodočasnika iz Zagreba /jedan autobus/, koja je sudjelovala na sv. misi u 10 sati u župnoj crkvi sv. Jeronima. Misu je predvodio **fra Ivan** uz

asistenciju pet svećenika i mnoštvo naroda iz župe i okolnih mjesta.

Večernju svečanu misu u 18 sati predvodio je barski nadbiskup **mons. Zef Gashi** uz asistenciju 7 svećenika. Nadbiskup je propovijedao o sv. Leopoldu i njegovom poslanju u suvremenom svijetu, te našem pozivu da ga slijedimo. Na misi je lijepo pjevao zbor sv. Ante sa Cetinja a svirao je **prof. Julije Marić**. Hodočasnika je bilo iz Podgorice, Bara, Ulcinja i cijele Boke. Iz Subotice nije nitko bio, nadamo se da ćete i vi idućih godina ovamo hodočastiti. Na večernjoj sv. misi bilo je oko 300 duša, većinom mladih, što je za ove prilike zadovoljavajući broj. Svim čitateljima "Zvonika" šaljemo pozdrave iz Leopoldova grada.

Don Lj. Galić, župnik

BOŠKO RADIELOVIĆ IMENOVAN KAPELANOM SV. OCA

Sv. Otac Ivan Pavao II. imenovao je 23. 05. 2000. svojim kapelanom Boška Radielovića, župnika u Rumi koji je tako stekao titulu monsinjora.

Mons. Boško Radielović je rođen u Nišu 12. 05. 1930. od roditelja koji su u to vrijeme tamo bili u službi. Tamo je završio osnovnu školu.

U niškoj crkvi Presvetog Srca Isusova bio je ministrant i dobio prve klice svećeničkog zvanja. Srednju školu je završio u Sarajevu, a teologiju na Bogosloviji u Đakovu. Zaređen je za svećenika 29. 06. 1956. godine, a Mladu misu je slavio u Fojnici kod Sarajeva, u svom zavičajnom mjestu. Bio je kapelan - župni vikar - u Zemunu od 1957. do 1959. godine, kada je uhićen i na

montiranom procesu u Osijeku zajedno s kasnijim biskupom Ćirilom Kosom i drugima osuđen na godinu i pol dana strogog zatvora. Proveo ga je u Staroj Gradiški.

U srpnju 1961. godine prihvatio je novoosnovanu župu Brodski Varoš i tamo građio novu crkvu. Od 1976. godine je u Rumi gdje započinje s popravkom velike, vrlo lijepe rumske crkve. /Zv/

REĐENJE BEOGRADSKOG NADBISKUPA-KOAJDUTORA

U srijedu 24. svibnja u Ljubljani je za beogradskog nadbiskupa-koadjutora zaređen **Stanislav Hočevar**. Novi beogradski nadbiskup koadjutor zaređen je u svetištu Marije Pomoćnice na Rakovniku u Ljubljani, glavni posvetitelj bio je apostolski nuncij u Republici Sloveniji nadbiskup **Edmond Farhat**, a suposvetitelji su bili nadbiskupi ljubljanski **Franc Rode** i beogradski **Franc Perko**. Na ređenju su se, uz slovenske biskupe, okupili brojni nadbiskupi i biskupi iz susjednih zemalja: nadbiskupi zagrebački **Josip Bozanić**, gorički **Dino De Antoni** i barski **Zef Gashi**, te biskupi požeški **Antun Škvorčević**, đakovački i srijemski **Marin Srakić**, tršćanski **Eugenio Ravignani**, subotički **Ivan Pénez**, iz Celovca **Egon Kapellari** i kotorski **Ilija Janjić**, te

pomoćni đakovački i srijemski **Đuro Gašparović** i pomoćni skopsko-prizrenski **Mark Sopi**. Ređenju su bili nazočni i brojni provincijali redovničkih zajednica, među kojima u ime generalnog poglavara Salezijanskog reda don **Giovanni Fedrigoti** iz Rima.

U svojoj propovijedi apostolski nuncij **Farhat** istaknuo je važnost biskupske, pastirske službe za mjesnu i opću Crkvu. Također je rekao kako novi nadbiskup ide u Beograd, "koji nije dalek, tamo nije tuđa Crkva, niti drukčija", kao pomoćnik poštovanom i gorljivom nadbiskupu Perku, kako bi svjedočio i navijestao vjeru u Krista tamošnjim katolicima, koji žive među pripadnicima različitih kršćanskih denominacija i ostalih vjeroispovijesti. Pozdrav novome nadbiskupu uputili su i predstavnici njegove rodne župe, salezijanske mladeži, te generalni vikar beogradske nadbiskupije o. **Leopold Marko Rochmes**. "Dolazim iz Beograda i donosim pozdrave svih svećenika nadbiskupije. Malen nas je broj: svega 17, ali smo spremni raditi za Kraljevstvo Božje i nadalje savjesno vršiti svoje poslanje. Donosim Vam pozdrave svih naših redovnica i vjernika koji su malo stado raspršeno na 50.000 kvadratnih kilometara i među 5,5 milijuna drugih stanovnika", rekao je generalni vikar, obećavši u ime svećenika, redovnika i vjernika u beogradskoj nadbiskupiji novome nadbiskupu-koadjutoru suradnju i potporu u zajedničkome putu vjere. Zahvaljujući svima na sudjelovanju na ređenju, te na pozdravima i riječima potpore, novi nadbiskup **Stanislav Hočevar** istaknuo je kako se upravo na području njegove nove nadbiskupije susreću BK Jugoslavije i Hrvatska biskupska konferencija. Također je posvjedočio svoje poštovanje prema "bogatstvu vjere, kulture i povijesti hrvatskoga naroda", dodajući kako je broj biskupa iz različitih dijelova Europe, okupljenih na njegovu biskupsku ređenju, znak da Crkva želi da Europa živi u miru i da bude rasadište evanđeoske kulture. /IKA/

Aljmaš

HODOČAŠĆE MLADIH TAVANKUĆANA

Jedna manja skupina djece i mladih iz Tavankuta putovala je na jednodnevni seminar u Kraljevicu. Na svom putovanju odlučili smo se zaustaviti u nama posebno dragom Marijinom svetištu Aljmašu. Poslije prelaska državne granice uputili smo se preko Erduta do Aljmaša. U župnom stanu dočekaao nas je uvijek ljubazni domaćin župnik **Ante Markić** i Marijine sestre koje su nekada djelovale u apatinskom domu za stare. Budući da je župna crkva posve razrušena, slavili smo svetu misu u privremenoj kapelici. Bilo je lijepo biti u Gospinu svetištu o kojem naši stari govore s toliko oduševljenja. Poslije svete mise zajedno smo se pomolili Gospi Aljmaškoj i preporučili joj se da nas čuva.

I. P.

Vatikan - Gospić

UTEMELJENA GOSPIĆKO-SENJSKA BISKUPIJA

U četvrtak 25. svibnja u 12 sati službeno je objelodanjeno da je Katolička Crkva u Hrvatskoj bogatija za još jednu biskupiju i jednog novog biskupa ordinarija. Tako je

Sveti Otac utemeljio Gospićko-senjsku biskupiju, a za prvog biskupa imenovao je **mons. Mile Bogovića**, dosadašnjeg pomoćnog biskupa riječko-senjskog. Nova biskupija imat će svoje sjedište u Gospiću i bit će u sastavu riječke metropolije. Gospićko-senjska biskupija ima 83 župe i 41 aktivnog svećenika. Ukupan broj katolika je prema sadašnjem stanju oko 70.000. Na molbu biskupa Bogovića biskupija će imati dvije katedrale: župnu crkvu u Gospiću i dosadašnju katedralu Marijina Uznesenja u Senju. Više od polovine teritorije nove biskupije bilo je u nedavnom ratu okupirano i opustošeno. Veća mjesta koja ulaze u sastav nove biskupije su: Gospić, Udbina, Slunj, Ogulin, Senj i Karlobag.

Novi biskup je rekao da je pred Crkvom na ovom prostoru novi teži zadatak koji treba kvalitetno ispuniti. Veliki broj župnih crkava je razrušen. Mnogi vjernici su raseljeni, a i materijalni uvjeti života su teži nego li bilo gdje u R. Hrvatskoj. /IKA/

Fatima

PROGLAŠENI NOVI BLAŽENICI I OTKRIVENA TREĆA FATIMSKA TAJNA

U svjetski poznatome marijanskom svetištu Fatimi papa Ivan Pavao II. u subotu 13. svibnja proglasio je blaženima dvoje male djece, brata i sestru, **Francisca i Jacintu Marto**. Novi blaženici su 1917. godine bili svjedoci Gospina ukazanja u Fatimi i ubrzo su poslije toga umrli od teške zarazne bolesti. Gospa je njima, kao i trećoj vidjelici **Luciji**, koja je još i danas živa, objavila nekoliko događaja koji će obilježiti ovo stoljeće. Tako je između ostalog bio najavljen strašni Drugi svjetski rat, zatim pad bezbožnog komunističkog režima u Rusiji. Treću Gospinu poruku znali su samo Pape i njihovi najbliži suradnici. Papa Ivan Pavao II. odlučio je u Fatimi saopćiti tu poruku svim vjernicima, a ona se odnosila upravo na njega. U poruci je bilo napisano da će biskup u bijelom (a to je Papa) proliti svoju krv na trgu u Rimu. To se dogodilo kada je na sadašnjeg Papu izvršen atentat 13. svibnja 1981. godine. Papa je zahvalio Gospi što ga je sačuvala od sigurne smrti. Metak koji je izvađen iz Papina tijela on je darovao biskupu u Fatimi koji je dao prijedlog da se ugradi u krunu kojom je okrunjen kip Gospe u Fatimi. Na veličanstvenom događaju proglašenja blaženim Francisca i Jacinte u Fatimi je 13. svibnja ove godine bilo oko milijun vjernika hodočasnika. Prekrasni sunčani dan omogućio je svim hodočasnima da nesmetano sudjeluju u neponovljivom događaju za Crkvu u Fatimi.

Papa se neposredno prije svete mise u Fatimi susreo u sakristiji u kraćem razgovoru sa živućom vidjelicom iz Fatime s. **Lucijom dos Santos** koja danas živi kao redovnica karmelićanka, a ima 92 godine. Papa je fatimskom svetištu darovao svoj biskupski prsten koji mu je pri izboru za Papu darovao poljski kardinal **Stefan Wyszynski**. /GK/

Zagreb

ODRŽANI IZBORI ZA ŽUPNA PASTORALNA VIJEĆA

U Zagrebačkoj nadbiskupiji je bilo određeno da se sredinom mjeseca svibnja u svim župama održe izbori za župna Pastoralna vijeća. Ovo je prvi puta da su vjernici imali priliku birati svoje predstavnike u župnim tijelima. Mnogi vjernici, kao i svećenici, bili su zatečeni ovim načinom izbora unutar pojedine župe. Prema onome što se moglo vidjeti na sam dan izbora da se zaključiti da se župljani pojedinih župa premalo poznaju.

Interesantno je da je Zagrebačka nadbiskupija bila jedna od prvih koja je provela ovakav način izbora članova za župna Pastoralna vijeća. Točni podaci izbora bit će poznati kada nadbiskup službeno imenuje nove odbornike. /GK/

MAKEDONSKI KATOLICI I PRAVOSLAVNI KOD PAPE

Papa Ivan Pavao II. primio je 22. svibnja u posebnu audijenciju makedonskoga predsjednika **Borisa Trajkovskog** zajedno sa članovima državnoga izaslanstva, te predstavnicima pravoslavne i katoličke Crkve iz Makedonije, u kojemu je bio i skopsko-prizrenski biskup **Joakim Herbut** zajedno s pomoćnim biskupom **Kirom Stojanovim**, koji su u Rim došli na proslavu blagdana sv. Ćirila i Metoda. U prigodnome govoru Ivan Pavao II. istaknuo je važnost Sv. Braće čiji doprinos zajedništvu Europe i danas predstavlja izazov cijeloj Europi, koja treba postati zajednička kuća i sve više mjesto bratstva, solidarnosti i poštovanja među narodima. U izjavi Vatikanskom radiju biskup Herbut govorio je o mogućnosti Papina skorog posjeta Makedoniji, te pozivu koji je Svetom Ocu upravo uputio predsjednik Trajkovski.

Izaslanstvo Makedonske pravoslavne crkve, koje je predvodio arhiepiskop **Stefan**, Sveti je Otac primio 23. svibnja i s njime razmotrio problematiku s kojom se suočava Pravoslavna crkva na tom području i mogućnosti Papina pastirskog pohoda Makedoniji.

Svake godine makedonska i bugarska pravoslavna Crkva slave 24. svibnja u Rimu obljetnicu smrti slavenskog apostola i suzaštitnika Europe sv. Ćirila, koji je pokopan u rimskoj crkvi Sv. Klementa. Ove godine ta je proslava zadočila jubilejsko obilježje. Proslava je u srijedu završila liturgijom koju je na grobu sv. Ćirila predvodio poglavar Makedonske pravoslavne crkve **Stefan**, uz nazočnost biskupa Herbuta. U Rimu je tom prigodom priređeno više kulturnih smotri. U Nacionalnom muzeju umjetnosti i narodnih običaja otvorena je izložba "Čar srebrne niti", a tom je prigodom **Simon Trpčevski** održao koncert. Zbor "Sv. Kliment Ohridski" u sklopu festivala: "Jubileum u glazbi" izveo je djela srednjovjekovne glazbe Makedonske pravoslavne crkve. Priređena je i "Večer pjesme iz Struge", praćena nastupom tenora **Blagoja Nackoskia**. /IKA/

Krašić

SLAMARKA NA KOLONIJI

U Krašiću, rodnom mjestu bl. kardinala Alojzija Stepinca, održana je šesta po redu likovna radionica "Tragom svjetlosti i boja". U likovnoj radionici sudjelovala je i naša poznata slamarca iz Đurđina **Mara Ivković Ivandekić**.

Njezino sudjelovanje privuklo je veliku pozornost mnogih znatiželjnika i likovnih umjetnika. Naša umjetnica izradila je u tehnici slame reljef grba našeg blaženika. /GK/

Vijesti priredio: Franjo Ivanković

RAZMIŠLJANJE O VAŽNIM ŽIVOTNIM PITANJIMA IZ KRŠĆANSKOG UGLA

Molitva

Najjaču duhovnu hranu kršćanin uzima kroz molitvu. Sam Božji Sin Isus Krist naučio nas je kako treba moliti. Mi smo Božja stvorenja i zato moramo zahvaljivati svome Tvorcu. Vjernici kroz molitvu daju Bogu hvalu i slavu te traže da im usliši pojedine molbe, želje...

Molitva je u proteklom periodu u našim obiteljima imala veliko značenje. Ona je bila glavna snaga za podnošenje tuge i nevolje. Molilo se i u veselim i svetim trenucima. Narod je molio sa dubokom vjerom koja mu je bila oslonac u svakidašnjem životu.

Suvremeni način življenja i proces urbanizacije doprinijeli su da nit zajedničke molitve polako slabi te je ujedno oslabio naš odnos s Bogom. Posljedice svega ovog su jasno vidljive ali ih teško prepoznavamo zbog svoje ograničenosti i zasljepljenosti u koje nas tjera grijeh. Postajemo uplašeni, zbunjeni, začuđeni i gubimo vlastiti stav. Nismo sposobni sami riješiti svoje poteškoće nego još optužujemo druge za vlastite promašaje. Poduzmimo nešto konkretno za sebe, za svoju obitelj. Pokušajmo vratiti vjeru i nadu u svoje obitelji. Radi sebe i radi svojih bližnjih poštuju Boga te ćemo tako ozdraviti dušu. Molimo se!

Alojzije Firanj

Pozdrav iz Varaždina

Lijepo pozdravljamo sve članove uredništva lista "ZVONIK" kojega redovito primamo i čitamo ovdje u Varaždinu. Želimo Vam puno uspjeha i ustrajnosti da unatoč teškim vremenima budete Kristovo svjetlo svima koji su u tami!

MIR I DOBRO!

Braća kapucini iz Varaždina

Poštovani velečasni Andrija!

Znate, velečasni, nešto me tjera da ponekad napišem što se oko mene dešava i moje razmišljanje o tome.

Žao mi je što naši župljani slabo kupuju "Zvonik". Moj dojam je da ljudi uopće malo čitaju, što mi je veoma žao. Znam da i u mojoj ulici vrlo malo kupuju novine.

Šaljem vam jedno moje opažanje.

S poštovanjem,

Ivan Vilov

JEDNO MJESTO OSTALO JE PRAZNO

Prolaze dani, nedjelje, a u mojoj klupi u crkvi ostalo je jedno mjesto prazno. Nema više starca koji se toliko zdušno sjednjavao s Kristom za vrijeme svete mise. Njegov pogled nije lutao po župi i župljanima. On bi se čvrsto koncentrirao na molitvu u kojoj je učvršćivao svoju vjeru u Krista, slušajući njegove riječi: "Tko vjeruje u mene, živjet će vječno."

Starčev život kao i drugih starih proletio je kao tren ili bljesak munje u odnosu na vječnost. U njegovom srcu zadržao je samo lijepe uspomene kojih se rado sjećao i koje mu nitko nije mogao uzeti.

Pod kraj starosti ljudi shvate koliko je svaki novi dan dar Božji, koliko je lijep i drag i da ga treba pametno proživjeti jer današnji dan sutra će biti jučer i neponovljiv.

Sjećam se, kada bi naš župnik rekao da pružimo mir jedni drugima, pružili smo ruku jedan drugome a on je čvrsto stegao moju ruku stiskom koji je odavao želju za pravim mirom. U očima mu se vidio dubok, vedar pogled koji je označavao sretnog čovjeka. Čovjeka koji je našao smisao života ne plašeći se više budućnosti. Znao je da se nalazi na putu bez povratka ali se nije ničega plašio. Imao je čvrstu vjeru u beskonačan život koji ga očekuje poslije ovozemaljskog života.

Kada bismo izašli iz crkve on bi polako krenuo preko puta kojim su jurili brzi automobili tko zna kuda.

Žao mi je što nema više starca, što mu ne mogu dati ruku i poželjati mir. Ali on je sigurno našao vječni mir svojom čvrstom vjerom u Krista. Bogu hvala.

Ivan Vilov

Epidemija ljubavi

Pred neko vrijeme veliki broj naših sestara zahvatila je gripa praćena visokom temperaturom i krajnjom iscrpljenošću. Virus se dosta brzo širio te je gripa poprimila gotovo epidemijske razmjere. Dosta je bila mala nepažnja u kontaktu s gripoznom osobom i već je virus zahvatio i vas.

No, gripa nije najveće zlo kojim se možemo zaraziti. Kudi-kamo štetnija zaraza je grijeh. Grijeh ogovora, grijeh vječnog neraspoloženja, razorne kritike, neprestanog gundanja i još mnogi drugi. Ovim virusom smo svi inficirani po istočnom grijehu. Kad se organizam duha nađe u oslabljenoj formi, tada taj virus u nama može izazvati bolest. Zato treba jačati organizam zdravom hranom: sakramentima, riječju Božjom i vitaminima: dobrim pobudnim razgovorima.

U medicini inače stoji pravilo da je preventivna medicina jeftinija od one koja liječi (od kurativne). Narodnim jezikom rečeno: Bolje spriječiti nego liječiti. Mislím da kudikamo više vrijedi u duhovnom životu. Zašto onda ne bismo počeli širiti zarazu dobra, vedrine, radosti, međusobnog podnošenja u ljubavi umjesto da liječimo posljedice bolesti grijeha. Ljubav i dobrotá također su zarazne. Umjesto da popravljamo posljedice lošeg

raspoloženja, netrpeljivosti i sličnih stanja, radije se oboružajmo ljubavlju, strpljivošću, vedrinom, dobrom riječju. Sjetimo se samo kako je smijeh zarazan. Odmah nam se vraća. Pa čak ako nam se i ne vrati, jer smo možda susreli kiselog krastavca, onda znajmo da je upravo kiselom krastavcu najpotrebniji naš osmijeh. Kamo sreće da drugi u nama nikad ne susretnu kiselog krastavca (mogli bi im utrnuti zubi i mogao bi im se utrnuti osmijeh).

Ima vremena i stanja koja osobito pogoduju zarazi. A ako je koje vrijeme pogodno za zarazu produbljanja duhovnog života i porasta u ljubavi, onda su to duhovne vježbe i ovo vrijeme oko blagdana Duha Svetoga. Svako je vrijeme za to pogodno i Duh uvijek puše gdje hoće, nikad ga ne možemo i ne smijemo omeđivati, samo mi sebe ne činimo uvijek pogodnima da nas On inficira. Sada, kad nas na to liturgija intenzivno upućuje, vjerujem da i mi postajemo osjetljiviji za njegov dašak. Zbog toga mislim da je ovo vrijeme stvoreno za širenje zaraze ljubavi. Kad, naime, vjetar duha zapuše, raznosit će virus ljubavi okolo i zarazit će se možda i oni koji su se inače čuvali od te zaraze, da ih ne bi previše stajala. Možda vaš virus zarazi i mene, čak ako i nisam imala u planu biti zaražena. Kamo sreće da se po našim zajednicama proširi epidemija ljubavi.

s. M. Margita Gašparovska

22. lipnja

Sveti Toma Mor - Sir Thomas More

(* 7. II. 1478. + 6. VII. 1535.)

- svetac željan znanja ● pravnik i humanist ● uspješni diplomat ● savjetnik Henrika VIII. ●
- branitelj nerazrješivosti ženidbe ● nježan suprug ● dobar otac ● muž duboke pobožnosti ●
- čovjek pun humora ● uglednik duboke duhovnosti ● pisac "Utopije" ● mučenik katoličke vjere ●
- mučenik za papinstvo ●

Poznavatelji su ga prozvali čovjekom svih vremena. Sir Thomas More je veliki engleski državnik. Dok je studirao pravo, četiri godine je živio kod engleskih kartuzijanaca. Izuzetno je dobro upućen i u humanističke znanosti. Njegov prijatelj je Erazmo Roterdamski, ali i engleski teolog i humanist John Colet. Bio je zastupnik u parlamentu. Nakon što se u parlamentu suprotstavio Henriku VII, zbog njegovih zakona o porezu, Toma Mor se povukao iz javnog života. Naći ćemo ga na studiju u Louvainu i Parizu. Poslije smrti kralja Henrika VII. postaje kraljevski savjetnik, pa podčuvar kraljevske riznice. Novi kralj, Henrik VIII. je u Sir Thomasu sve više cijenio uglednog i nadasve učenog političara. Kad je Sir Thomas objavio svoj spis protiv Luthera, Henrik VIII. ga je imenovao svojim savjetnikom. No, Henrik VIII. je tražio savjet u Tome Mora i onda kad je naumio prekinuti svoj zakonito sklopljeni brak s kraljicom Katarinom. Ovog puta je u Tome naišao na protivnika koji je energično zastupao crkveni i evanđeoski zakon. Henrik VIII. je pokušao iznuditi u klera priznanje da je on "čuvar i glavnik engleske crkve".

Na to se, inače lojalni lord-kancelar Thomas More zahvalio na svojim častima. Znao je da će materijalno propasti. Rekao je: "Ako ne bude drugačije, svako će od nas objesiti torbu o rame te od vrata do vrata ići pjevajući Salve Regina (Zdravo, Kraljice). Na taj ćemo način biti svi veseli." Godine 1533. slavio je Henrik VIII. svoje nezakonito vjenčanje s Annom Boleyn. Žarko je želio među uzvanicima vidjeti i Tomu Mora. Toma nije došao. Na to se kralj ražestio. Prijateljima je Toma govorio: "Protiv toga ne mogu ništa pa neka od mene učine što god hoće, makar me objesili; a dokle mi Bog bude milostiv, trudit ću se da se ne osramotim." Konačno je papa Klement VII. 11. srpnja 1533. godine Henrikov brak proglasio nevaljanim. Izopćio ga iz Crkve. Bezobzirni

Henrik VIII. je dao posmicati sve svoje protivnike. Tako je 22. lipnja 1535. dao pogubiti Moreovog prijatelja kardinala Johna Fishera zato što nije htio priznati da je Henrik VIII. poglavar engleske Crkve, pa ni valjanost njegovog drugog braka. Thomas More nije mogao očekivati bolju sudbinu. Bio je čvrsta karaktera, dubokih uvjerenja, iskreno pobožan čovjek, otac sretne obitelji, neustrašivi branitelj istine. Njegova privrženost prema Bogu, supruzi Margariti i obitelji je posebno zasjala u poznatom pismu

koje je pisao u tamnici prije svoje smrti. Thomas More je 6. srpnja 1535. godine bio kažnjen smrću. Odrubljena mu je glava. Krvniku je zapovjedio darovati zlatnik. Prije smaknuća rekao je: "Umrijet ću kao vjeran kraljev službenik!" Izmolio je 50. psalam: "Smiluj mi se, Bože!" Zagrljio je krvnika, sam si je zavezao oči i položio glavu na panj. Svetog Ivana Fishera i Thomasa Mora slavimo istog dana, 22. lipnja.

Prema: Josip Antolović, Duhovni velikani, I. dio, Zagreb 1998. Sir Thomas More, svetac i mučenik, 605-607.

U mjesecu lipnju slave imendan:

1. Justin, Mladen, 2. Marcellin, Petar, Eugen, Đeno, 3. Karlo, Dragutin, Drago, Milan, 4. Kvirin, Predrag, 5. Bonifacije, Bono, 6. Norbert, Neda, 7. Robert, Radoslav, 8. Medard, Vilim, 9. Pelagija, Efrem, 10. Margareta, Biserka, 11. Barnaba, 12. Ivan, Bosiljko, Ninko, 13. Antun, Antonija, Tonko, Tonka, Ante, Antica, 14. Rikard, 15. Jolanka, Vid, Ferdinand, Nandor, 16. Franjo, Zlatko, Borko, 17. Emilija, 18. Marko, Marcelijan, Ljubomir, 19. Romuald, Rajka, Bogdan, 20. Naum, Goran, 21. Alojzije, Vjekoslav, Slavko, Alojzija, 22. Paulin, Ivan, Toma, 23. Sidonija, Zdenka, Josip, 24. Ivan, Krsto, 25. Eleonora, Vilim, 26. Ivan, Pavao, Zoran, 27. Ladislav, Ćiril, Ema, 28. Irenej, Mirko, Miroljub, Smiljan, 29. Petar, Pavao, Krešimir, 30. Ernest

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

Otajstvo duhovnog djetinjstva (2)

O. Franjo Podgorelec, karmelićanin, govori o svojoj doktorskoj disertaciji koju je obranio 28. veljače 2000. godine na Papinskom teološkom fakultetu "Teresianum" u Rimu, a naslov rada je "Otajstvo duhovnog djetinjstva u rukopisima karmelićanina o. Gerarda Stantića (1876-1956)". Ovo je drugi dio razgovora iz časopisa "Advoca Croatiae".

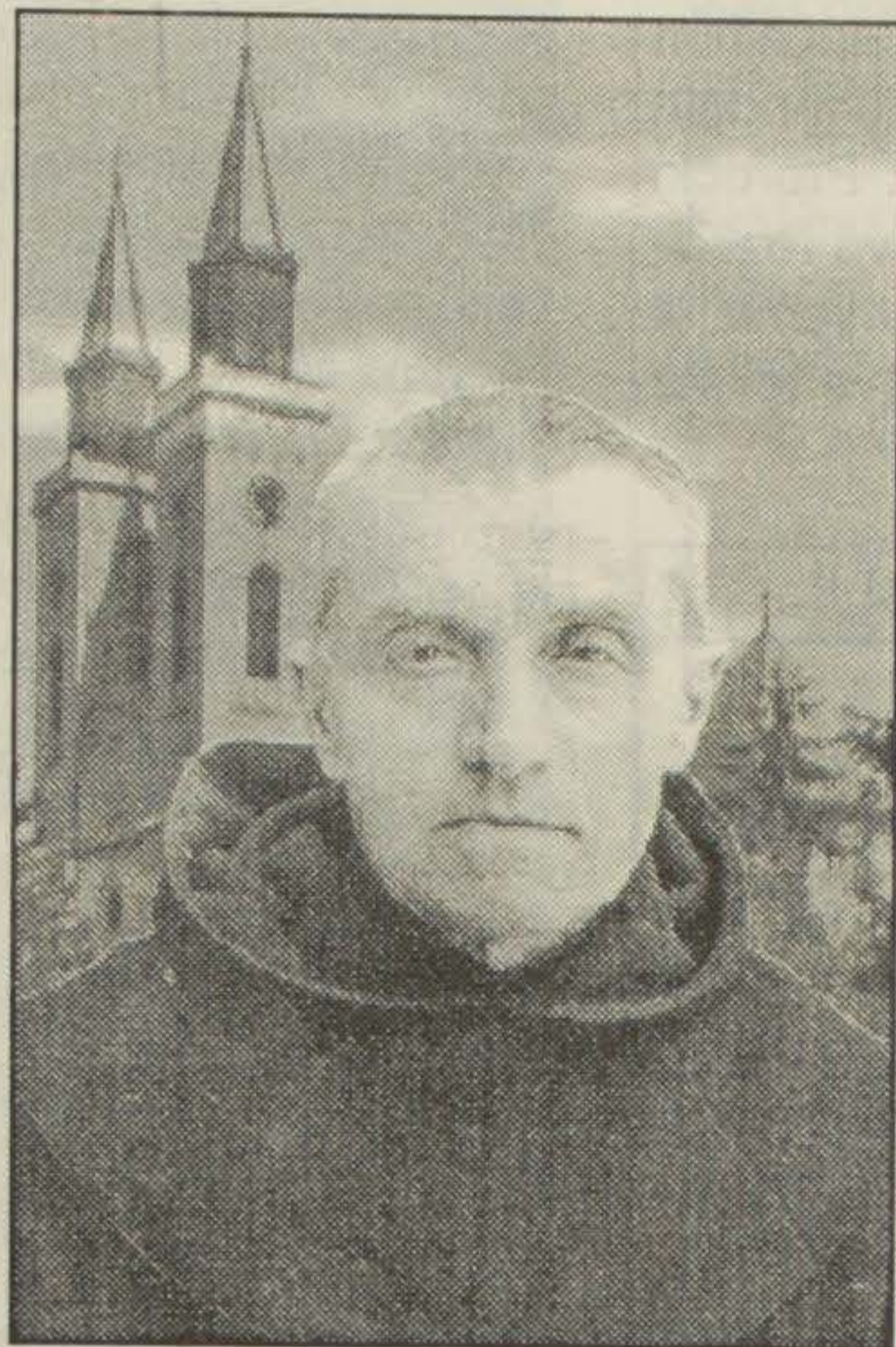
* **Koliko je "otajstvo duhovnog djetinjstva o. Gerarda" aktualno za današnje vrijeme?**

O. Franjo Podgorelec - Treba reći da to otajstvo sadrži dvije temeljne komponente: "kristološku", tj. gdje se odnos prema našem Gospodinu usredotočuje na otajstvo njegova djetinjstva sa redovitom pobožnom praksom (npr. Malom praškom Isusu); i postoji "antropološka" komponenta, gdje se dijete postavlja sa svojim npravnim kvalitetama kao model osobe koja je sposobna prihvatiti kraljevstvo Božje ("Ako ne postanete kao dijete nećete ući u kraljevstvo Božje").

Kristološka komponenta danas nije aktualna, i to zbog toga jer se danas događa proces globalizacije svijeta, te u tom kontekstu dolazi do sve većeg susretanja na svim područjima, pa tako i između različitih religija. Ta činjenica zahtijeva da se današnja kršćanska poruka usredotoči na svoje bitne zasade i na svoju središnju poruku. Stoga se danas u pitanju kristologije stavlja u središte Krist kao osoba, a ne više pojedina njegova otajstva. Naprotiv, antropološka komponenta ostaje aktualna, dosta je navesti da je upravo njoj posvetio jednu malu knjižicu, vjerojatno najveći teolog 20 st., Hans Urs von Balthasar.

Što se tiče samog o. Gerarda, osnovna ideja koja bi se mogla istaći i danas jest što on promatra Božju milost, koja nam se daje po svetim sakramentima - napose svetoj Pričesti, Božjoj riječi, kao Malog Isusa koji postaje Gost našeg srca, kojega treba štiti i paziti te životom sukladnim evanđelju omogućiti da raste u nama sve do unutarne preobrazbe kada će se moći zajedno sa sv. Pavlom reći: "Ne živim više ja nego Krist živi u meni." Šteta što o. Gerard nije sustavnije razvio tu ideju, nego su to misli raspršene po njegovim rukopisima, te se ne može govoriti o stvarnoj nauci. Mogle bi se istaći također i gore navedene kreposti tipične za to otajstvo (pouzdanje u Božju providnost, divljenje, čistoća, jednostavnost, dobrotivost, poniznost, samozatajnost i zahvalnost).

(Opaska: u ovom drugom odgovoru su preinačene dvije riječi, te dodana zadnja rečenica.)

Priredio: o. Ante Stantić

POETSKI
KULIAK
Uređuje: Lazar Novaković

Ivana Goluba, rođena 21. lipnja 1930. u Kalinovcu, u Podravini već smo imali prilike upoznati u našoj rubrici. Uz svoju svećeničku, profesorsku službu i dalje neumorno piše pjesme. Objavljeno mu je više zbirki od 1978. do danas. Među najpoznatije spadaju: *Trinaesti učenik* (1986), *Izabrana blizina* (1985), *Trag* (1993), *Oči* (1995), *Hodočasnik* (1998).

Na vratima neba

Sveti Petar na nebeskoj porti
i prvi dolaznici već čekaju.
Anđeli donose goleme knjige
i anđelci ih listaju.
Nevjerni Toma provjerava propusnice
i Matija carinik prebraja dobra djela.
Jakov ispituje vjernost predajama
i Natanael pita:
"Može li odande doći što dobra?"
Luka pregledava rane
zadobivene na putu u nebeski Jeruzalem
i Ivan stavlja pečat: "Bog je ljubav".

Večernja molitva

Neka budu moje zvijezde sabrane
u Tvome krilu.
Anđeo noći neka bdije
uz uzglavlje mojeg ležaja.
Noćnici neka obilaze ulice,
vjeđe nek' pokriju zjenice.
Ruke nek' počinu uz tijelo.
Sni kao vile neka se sele
ususret zori.
Prolaziš noću zemljom
i dijeliš ljudima snove.
I u snima odgovore.

Ivan Golub

OTKRIVENJE

U sadašnjem tekstu Otkrivenja nalazimo određen broj dvojnih odlomaka, prekida u redosljediu viđenja, dijelova koji su prividno izvan svog sklopa. Tumači pokušavaju rješavati te pojave na više načina, kao npr. stapanjem različitih izvora, slučajnim premještanjem pojedinih dijelova ili poglavlja itd. Između mnogih tumačenja mi predlažemo ovu moguću pretpostavku. Proročki dio u pravom smislu (Otk 4 - 22) bio bi sastavljen od dva različita Otkrivenja: napisao ih je isti autor, ali u različito vrijeme, a poslije ih je neka ruka spojila u jedan tekst. Prvotna dva teksta sadržavala bi ove dijelove:

	Tekst I.	Tekst II.
Proslov: Progutana knjižica		10,1-2a. 3-4.8-11
Sotona protiv Crkve	12,1-6.13-17	12,7-12
Zvijer protiv Crkve		13
Navještaj i predznaci velikog dana srdžbe	4 - 9; 10,1.2b.5-7; 11,14-18	14 - 16
Veliki dan srdžbe:		
Predstavljanje Babilona	17,1-9.15-18	17,10.12-14
Pad Babilona	18,1-3	(usp. 14,8)
Sačuvani izabranici		18,4-8
Tužaljka nad Babilonom	18,9-13.15-19.21.24	18,14.22-23
Pobjedne pjesme	19,1-10	18,20 (usp. 16,5-7)
Mesijansko kraljevstvo	20,1-6	
Eshatološka bitka	20,7-10	19,11-21
Sud	20,13-15	20,11-12
Budući Jeruzalem	21,9 - 22,2 i 22,6-15	21,1-4; 22,3-5; 21,5-8
Dodatak: Dva svjedoka		11,1-13.19

Prve tri glave, Pisma sedmerim Crkvama (1 - 3), makar su bile određene za čitanje s druga dva teksta, postojale su već otprije kao poseban tekst.

Ta predložena pretpostavka nije očevitna. Po njoj su ovdje napravljene susljedne velike razdiobe teksta, ali ne i pojedinačne bilješke. Tako se čitatelj može predati čitanju Otkrivenja, a da i ne vodi računa o dva prvotna teksta, nego prepuštajući se da ga zaokupi zamršena, ali snažna slikovitost u koju je pisac zaodjenuo svoju poruku sigurnosti i nade. Jaganjčeva je žrtva izvojevala konačnu pobjedu pa kakva god bila zla od kojih trpi Crkva Kristova, ona ne može posumnjati u Božju vjernost sve do trenutka u koji će Gospodin doći, i to "uskoro" (1,1; 22,20). Otkrivenje je velika epopeja kršćanske nade, slavodobitna pjesma progonjene Crkve.

/Usp. JERUZALEMSKA BIBLIJA, KS, Zagreb 1994,
str. 1758-1759/

"MUČENICI ISTOČNE EUROPE I NACIZMA"

"Mučenici Istočne Europe i nacizma" naziv je skupa održanog u Rimu u četvrtak 4. svibnja na Teološkome fakultetu Papinskog sveučilišta "Regina Apostolorum". Riječ je o jednom u nizu skupova pod zajedničkim nazivom "Mučenici dvadesetog stoljeća" posvećenih mučenicima Crkve iz različitih dijelova svijeta. Tako je u siječnju održan skup posvećen španjolskim mučenicima, u veljači meksičkim, u ožujku brazilskim dok će u studenome i prosincu biti priređena dva skupa koji će biti posvećeni mučenicima afričkog odnosno azijskog kontinenta. Među brojnim predavačima na tome cjelodnevnom skupu bio je i splitsko-makarski nadbiskup Ante Jurić, koji je održao izlaganje "Vjerski progoni u Hrvatskoj", a skupu je bio nazočan i veleposlanik Republike Hrvatske pri Svetoj Stolici Marijan Šunjić. /.../ /IKA/

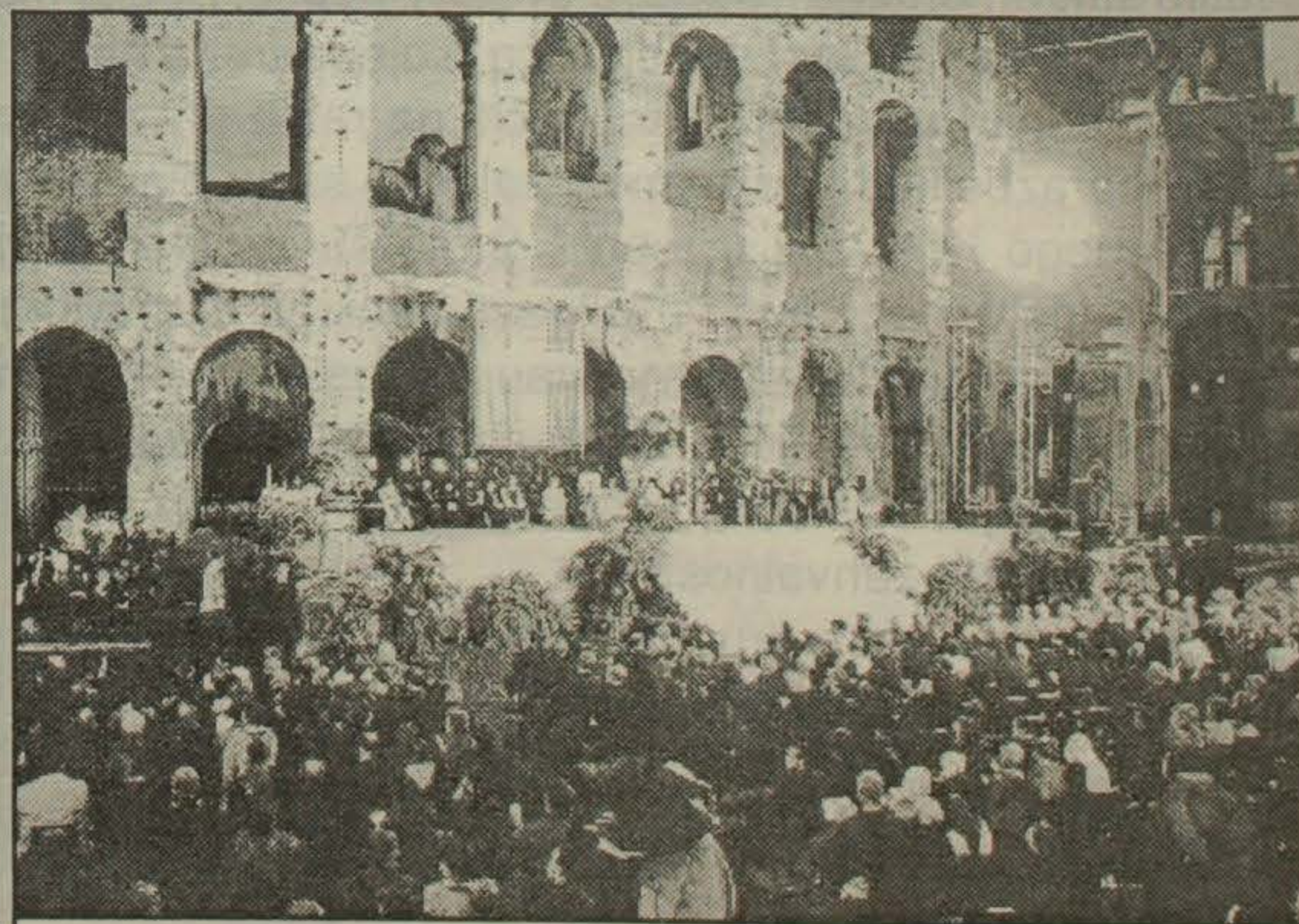
POČAST MUČENICIMA SVIH VJEROISPOVIJESTI

Uz molitvu "Kraljice neba", u nedjelju 7. svibnja 2000. Papa je među ostalim rekao: "Večeras će se u Koloseju ostvariti važni događaj Velikog jubileja: ekumenska komemoracija svjedoka vjere u 20. stoljeću. Stoljeće na izmaku bilo je prožimano mračnim sjenama; ali su između njih probijala blistava svjetla. Toliko je muževa i žena, kršćana svih vjeroispovijesti, rasa i dobi svjedočilo vjeru u krutim progonstvima, u zatvorima, u svakovrsnim lišavanjima, i mnogi od njih također krv proliše da bi ostali vjerni Kristu, Crkvi, Evanđelju.

U njima odsijeva isto vazmeno svjetlo; iz Kristova uskrsnuća učenici doista primaju snagu slijediti Učitelja u doba kušnje. Stoga je ta komemoracija uključena u liturgijsko vazmeno doba... Izabrano mjesto samo za sebe govori: Kolosej nas prenosi u kršćanske iskone kad toliki prvi kršćani dadoše 'lijepo svjedočanstvo' postajući sjemenjem novih vjernika.

Čuvati spomen junačkih svjedoka vjere 20. stoljeća znači pripremati budućnost osiguravajući čvrste temelje nade. Novi naraštaji moraju znati kolika je cijena vjere što je primiše u baštinu da bi zahvalno prihvatili baklju Evanđelja i njome osvijetlili novo stoljeće i novo tisućljeće.

Važno je, osim toga, istaknuti da će večerašnje slavlje imati ekumensko značenje: bit će proglašena svjedočenja nekih kršćana iz različitih vjeroispovijesti i crkvenih zajednica. Njihovo hrabro uzimanje na sebe Kristova križa glasnije je od onoga što nas dijeli; ekumenizam mučenika možda je najuvjerljivije. Ljubav sve do žrtvovanja čisti Crkve od svega što može kočiti i zaustavljati na putu prema punom jedinstvu."

Koloseum - mjesto mučenja mnogih kršćana

CRKVENOST OSTALIH SAKRAMENATA

1. POKORA

"Oni koji pristupaju sakramentu pokore primaju oproštenje uvrede koju su nanijeli Bogu i ujedno se izmiruju s Crkvom koju su griješeći ranili i koja se zalaže za njihovo obraćenje svojom ljubavlju, primjerom i molitvama" (LG 11,2).

Naziv "sakrament pokore" nagovještava da se ne radi prvenstveno o ispovijedanju ili nabranjanju grijeha u sakramentu, nego o pokori kao stavu čovjeka grešnika pred Bogom i pred Crkvom. Radi se o pokori kao kreposti koja osobito dolazi do izražaja u sakramentu pokore. Slobodnim i osobnim pristupanjem čovjeka sakramentu pokore prima se oproštenje uvreda koje smo nanijeli Bogu. Koncil, dakle, preuzima i osnažuje katoličku dogmu o učinku ovog sakramenta kada kaže: "Stvar i učinak ovog sakramenta, što spada na njegovu snagu i uspjehnost, jest izmirenje s Bogom uz koje, kod pobožnih osoba koje ovaj sakrament primaju s odanošću, obično slijedi mir, radost i snažna duhovna utjeha" (Denzinger 1674).

Ova nauka pretpostavlja biblijski pojam grijeha kao kidanja ovisnosti i prijateljstva s Bogom, odustajanja od savezničkih obveza. To kidanje saveza i ovisnosti o Bogu može činiti pojedinac a i zajednica Crkva koja, iako je sveta, može sva otpasti od Boga (LG 39). Vjerom i krštenjem kršćani postaju zajednica obraćenih Kristu Gospodinu, ali i dalje vreba mogućnost griješenja te potreba vraćanja Bogu kojega svojim grijesima vrijeđamo. Koncil osnažuje nauku Biblije i tradicije Crkve da je grijeh uvreda Bogu (SC 109; LG 11,2), te zloraba slobode kojom se čovjek diže protiv Boga i želi postići svoj cilj izvan Boga (GS 13). Grijeh je iskustvena činjenica koju otkrivamo u ljudskoj povijesti i svaki u sebi. Ne htijući priznati Boga kao svoje počelo, čovjek poremećuje svoje dužno usmjerenje svom posljednjem cilju. Takav je čovjek u sebi podijeljen. Grijeh umanjuje samog čovjeka, sprečavajući ga da postigne svoju puninu (GS 13). Grijeh podgrizava ljudsku djelatnost i pothvate za izgradnju pravednijeg i bratskijeg svijeta (GS 37). Grijeh nije samo uvreda Bogu nego i raščovječenje samoga sebe, te ugrožavanje općeg ljudskog bratstva i napretka. Pokorom kao krepošću i sakramentom vjernik prima oproštenje uvreda koje je nanio Bogu te otklanja štetne osobne i društvene posljedice grijeha. Iskrena, neglumljena pokora pretpostavlja odustajanje od grijeha i spremnost na popravak.

U starini je postojao takozvani "red pokornika", u kojega su pokornici bili primljeni na početku korizme, kao vremena pokore, a na Veliki četvrtak ponovno su bili uvedeni u puno sudjelovanje u kršćanskom euharistijskom slavlju. Ta praksa odražava vjeru da grešnici svojim prijestupima, osobito ako su bili javni grešnici, škode Crkvi, pa je za izmirenje s Bogom bilo nužno i izmirenje s Crkvom. Biblijski temelji ove vjere i nauke nalaze se u Kristovom nalogu da Crkva ima dužnost omogućavati i olakšavati ljudima pristup u kraljevstvo nebesko, nasuprot farizejima koji su uzeli ključ znanja, te sami nisu ulazili niti su drugima dali da uđu (usp. Mt 16,16-21; Lk 11,52; Mt 23,13).

Mogućnost oproštenja grijeha u Crkvi proizlazi iz poslanja Isusova, koji je činio čudesa u znak da Sin čovječji može opraštati grijeha, te kao dokaz da u njegovoj osobi, djelima i

riječima Božje Kraljevstvo počinje biti prisutno i dostupno čovjeku (usp. Mt 16,16; 18,18; Iv 20,23; Mt 9,1-8). Isus je prenio vlast opraštanja grijeha na Crkvu i time omogućio produžavanje spasiteljskog Božjeg djelovanja u svijetu kroz povijest. Crkva je zajednica onih koji se odazivaju radosnoj vijesti o Kraljevstvu. No kršćani su svjesni da su slabi i da se ne mogu jednom za uvijek obratiti. Zato Krist ostavlja mogućnost i zadaću da se sakramentalnom pokorom uvijek iznova pomirujemo s Bogom i s Crkvom koje smo uvrijedili.

Vjernici grijesima ranjavaju Crkvu, a sakramentom pokore izmiruju se s Crkvom. U novom Redu pokore kaže se da je Crkva sveta i uvijek potrebna čišćenja, čini neprekidnu pokoru, pridružujući se strpljivo Kristovoj mucu i izvršavajući djela milosrđa (br. 4). Novi Red pokore govori i o ulozi zajednice u slavljenju pokore: "Cijela Crkva, kao svećenički narod, sudjeluje na različiti način u djelu izmirenja koje joj je povjerio Gospodin. Ne samo što zove na pokoru propovijedanjem riječi Božje, nego i zagovara grešnike te pokorniku pomaže majčinskom brigom, da svoje grijeha uvidi i prizna te postigne oproštenje od Boga, koji jedini može opraštati grijeha. Sama Crkva, štoviše, biva sredstvo pokornikova obraćenja i odrešenja po misteriju koji je Krist predao apostolima i njihovim nasljednicima" (br. 8).

Novi Red sakramenta pokore predviđa tri mogućnosti slavljenja: **a) izmirenje pojedinih pokornika; b) izmirenje većeg broja pokornika zajedno, s time da svaki pojedinačno ispovjedi svoje grijeha i dobije odrješenje; c) zajedničko izmirenje s općom ispovijedi i općim odrješenjem.** Biskupi su nadležni da predložene obrede prilagode potrebama pojedinog područja (br. 38-39). U novoj formuli odrješenja svećenik moli da Bog, Otac milosrđa, koji je po smrti i uskrsnuću svoga Sina te po izljevju Duha Svetoga na oproštenje grijeha svijet pomirio sobom, po otajstvu Crkve udijeli pokorniku oproštenje i mir. Svećenici dakle u ime Crkve "**sakramentom pokore pomiruju grešnike s Bogom i Crkvom**" (PO 5,1).

"Jubilej 2000. godine" sav je obilježen kajanjem za osobne i društvene grijeha koje smo nanijeli Bogu Ocu i Crkvi, to jest ljudima. Sv. Otac Ivan Pavao II. poziva nas, i sam to čini hrabro, na priznanje naših osobnih i kolektivnih grijeha kroz povijest Crkve, pozivajući nas na "čišćenje pamćenja". To je hrabri korak vidljive glave Crkve, Petra naših dana, kojega trebamo i sami slijediti iskrenim priznanjem svojih grijeha i priznanjem grijeha nas kao kršćana koje smo učinili propustom, nemarom i nebrigom. Iako mi nismo osobno skrivili za grijeha prošlosti Crkve, mi smo živi udovi te Crkve koja je to u prošlosti učinila i zato se svi trebamo kajati i pokoru činiti. "Veliki jubilej 2000." omogućava nam dobivanje "potpunog oprosta". Za potpuni oprost je važno pomiriti se s Bogom i s ljudima, kajati se za grijeha, iskreno se ispovjediti i dobiti odrješenje po svećeniku, te činiti pokoru. Ako nema iskrenog obraćenja srca, ništa ne vrijedi potpuni oprost. Hoće li i ova milosna godina proći a da ne iskoristimo prigodu obraćenja srca, pomirenja s Bogom i ljudima, ovisi od naše kršćanske svijesti i vjerničke prakse.

Mato Miloš, OCD

JUBILEJ SE DOGAĐA (5)

EUHARISTIJSKI KONGRESI

U ovoj godini Velikog jubileja na razini opće Crkve kao središnji događaj spominje se Međunarodni euharistijski kongres. Jednako tako, skoro svaka mjesna Crkva u središtu proslave Velikog jubileja ima Euharistijski kongres. Nije bez razloga godina Velikog jubileja proglašena Godinom Presvetog Trojstva, jer je priprava za njega imala svake godine po jedan naglasak: Utjelovljenje (Godina Isusa Krista - 1997), Bogoobjavljenje (Godina Boga Oca - 1998) a sve u snazi Božjega Duha (Godina Duha Svetoga - 1999). A Euharistija - Isusova žrtva, gozba i prisutnost je i sada Bogoobjavljenje - Bog s čovjekom u povijesnom hodu prema kući Očevoj. Zato je ova Godina Jubileja proglašena i Godinom Euharistije. Kolikogod je Euharistija kao izvor i vrhunac cijeloga bogoštovlja i središte dnevnog događanja Crkve, a onda i cijele povijesti, ipak se organiziraju i izvanredni događaji kao što su Euharistijski kongresi. Zašto?

Upoznavanje otajstva Euharistije

Ponajprije, svrha kongresa je upoznavanje otajstva Euharistije. Činjenica da je Euharistija otajstvo, upućuje nas na tvrdnju da Euharistija nije do kraja shvatljiva. I zato je potrebno u teologiji, pastoralu, u naučavanju Crkve, katehezi, od vremena do vremena, upaliti sva svjetla i obasjavati otajstvo Euharistije. Stoga kongres uvijek ima, recimo tako, jednu znanstvenu dimenziju. Naslov te dimenzije na ovogodišnjem Međunarodnom kongresu je: ISUS KRIST JE JEDINI SPASITELJ SVIJETA I KRUH ZA NOVI ŽIVOT, a u našoj biskupiji je to rečenica iz Ivanova evanđelja: "Da život imaju" (Iv 10,10).

Javno štovanje Euharistije

Drugi naglasak kongresnoga okupljanja je javno štovanje Euharistije kao živoga, prisutnoga Krista. U tom štovanju se očituje i ispovijeda vjera i na poseban način očituje i svjedoči ljubav. Ljubav prema Bogu, ljubav prema svetinji Euharistije i međusobna ljubav onih koji su Euharistijom sabrani, koji se hrane jednim tijelom i napajaju jednom krvlju da budu jedan Božji narod. Stoga i sama riječ "kongres" hoće izreći činjenicu da je to sabor, skup osoba jedne Crkve koja se očituje kao jedno tijelo u ljubavi.

Euharistijski kongresi i potrebe mjesne Crkve

Kongres je nadalje usredotočen na potrebe pojedine mjesne Crkve i vrijeme u

kome živi. Stoga je svaki kongres nastojao dati odgovor kako na izazove vremena tako i na znakove vremena u kojem ta Crkva živi i djeluje. U ovo naše vrijeme euharistijski kongres mora imati osobitu osjetljivost za pronalaženje puteva i načina kako djelotvorno pomoći običnom, malenom, obespravljenom, osiromašenom i izgubljenom čovjeku. Kongresno slavlje mora biti odgovor na izazov vremena kao znak Božje skrbi za čovjeka, jer Bog čovjeka nikada ne napušta i ne prepušta ga nedaćama vremena. Kongres je, međutim, prilika da se čovjek današnjice, u svoj odgovornosti, zamisli nad potrebom vlastitoga obraćenja. Nedopustivo je da suvremeni kršćanin dopusti da se tkivo ljudskog društva, a napose jedinstvo Crkve bilo kako rastače radi njegove grešnosti, neobraćenosti, nesavjesnosti. Stoga je kongres izvanredni poziv na vlastito posvećenje u onom Tijelu koje se za nas predaje i u onoj Krvi koja se prolijeva za oproštenje grijeha.

A. K.

OSNAŽITI PLODNI ODNOS VJERE I ZNANOSTI

Jubilej znanstvenika

Napredak u istraživanju prirode i čovjeka ne smije nikada biti odijeljen od razvoja etičkih vrijednosti usmjerenih davanju smisla života, poruka je koju su znanstvenici iz cijeloga svijeta uputili svijetu proslavljajući svoj Jubilej u Rimu u četvrtak 25. svibnja. "Jedinstveni događaj u povijesti Jubileja", kako ga je opisao predsjednik Papinskoga vijeće za kulturu kardinal Paul Poupard, koji su zajednički priredili to Papinsko vijeće, Papinska akademija znanosti, Papinska akademija društvenih znanosti, Papinska akademija za život te Vatikanska zvjezdarnica okupio je predstavnike najuglednijih svjetskih sveučilišta.

Kao "priprava" za središnju proslavu Jubileja u utorak i srijedu u prijepodnevnim

Znanstvenik - i predani istraživač i vjerni učenik Evanđelja

Sudionike Jubileja u četvrtak 25. svibnja, nakon središnjega misnog slavlja Jubileja kojim je u bazilici Sv. Petra u Vatikanu predsjedao kardinal Poupard, u audijenciju je primio Papa.

Papa, koji se znanstvenicima obratio na francuskome, engleskom, španjolskom i talijanskom jeziku, podsjetio je kako se "znanstveno istraživanje zasniva na sposobnosti čovjekova duha da otkriva ono što je univerzalno". "To otvaranje saznanju uvod je u konačni i temeljni smisao ljudskog bića u svijetu", rekao je Papa te dodao: "Vjera je, sa svoje strane, sposobna svako istraživanje upotpuniti i prihvatiti, putem dubljeg razumijevanja stvorene stvarnosti u svim njezinim osobitostima, pružajući čovjeku mogućnost da otkrije Spasitelja, počelo i odredište svih stvari."

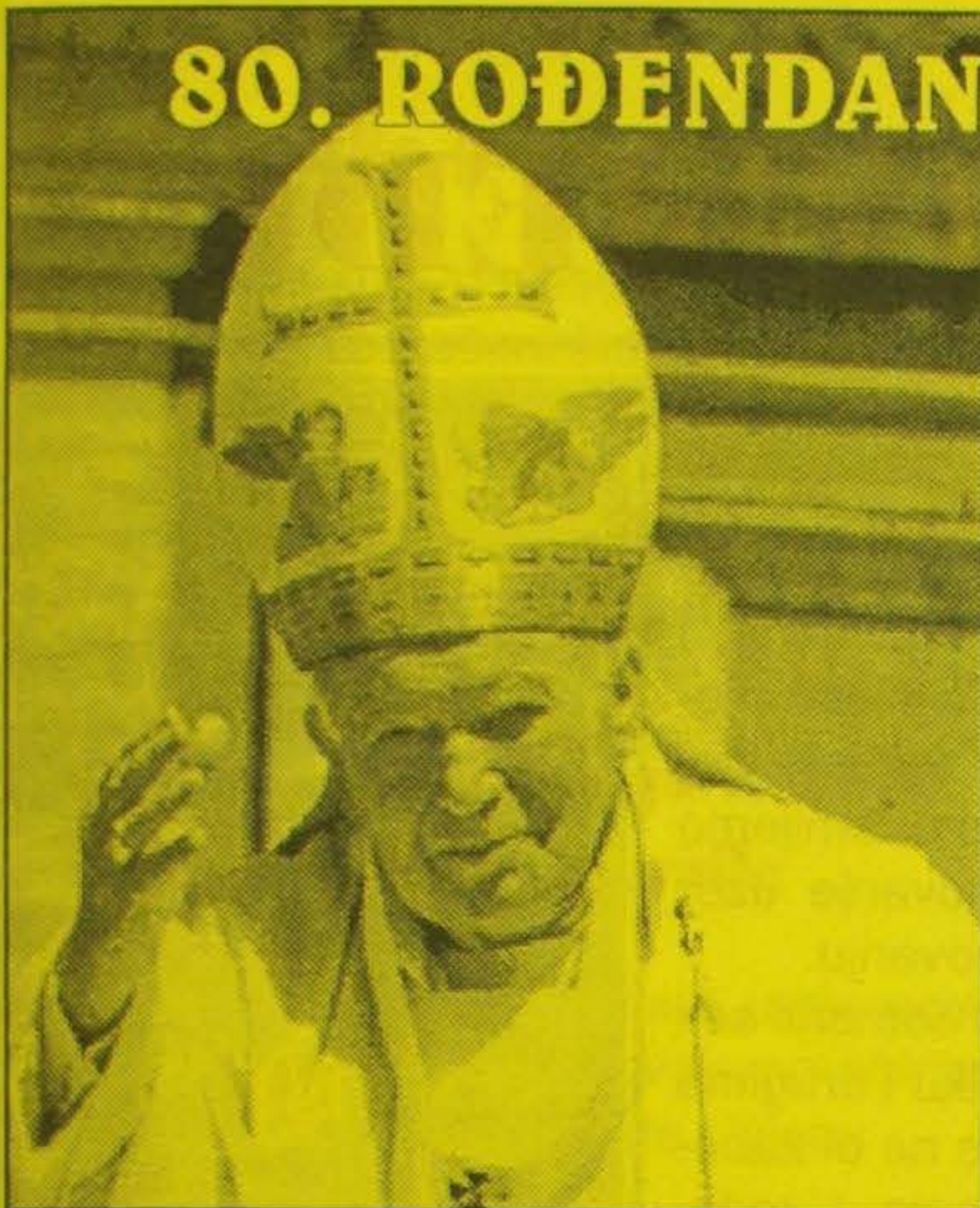
Papa je zaključio ističući kako Jubilej znanstvenika predstavlja "poticaj i potporu svima onima koji iskreno traže istinu" te "pokazuje kako je moguće istodobno biti predani istraživač na svim područjima znanosti i vjerni učenik Evanđelja". /ika-sa/

Na slici:
Papa sa znanstvenicima

80. ROĐENDAN IVANA PAVLA II.

i JUBILEJ SVEĆENIKA

"O ljubavi Gospodnjoj pjevat ću do vijeka: to je moja ispovijest vjere i moja pjesma zahvalnica Ocu života, koji mi daje da danas s vama slavim euharistiju ključujući vječnoj mladosti duha o godišnjici moga 80-og rođendana", tim je riječima 18. svibnja Ivan Pavao II. uveo

u svoje rođendansko slavlje na Trgu Sv. Petra okružen kardinalima, nadbiskupima, biskupima i redovnicima te tisućama svećenika koji su u Rim došli iz svih dijelova svijeta u prigodi svojih jubilejskih proslava, čiji se vrhunac podudarao upravo s proslavama Papina rođendana.

U ime nazočnih i cijele Crkve Papi je rođendanske čestitke uputio predstojnik Kongregacija za kler kardinal **Darío Castrillón Hoyos** koji je Svetom Ocu zahvalio na neumornom pastoralnom služenju i svijetlom svjedočanstvu vjernosti Kristu: *"Hvala. Hvala na Vašoj sijedoj kosi, na trpljenju koje Vas je učinilo još dražim u našim očima. Hvala za Vaše fizički umorne, no duhovno neustrašive korake; što ste nas 22 godine snažno pozivali da bez straha širom otvorimo vrata Kristu i što ste nam sada otvorili Sveta vrata, otkrivajući nam neizmjerne obzore Krista, Gospodara povijesti; što ste nas vodili pot-hvatom nove evangelizacije."*

U središte svoje propovijedi Papa je stavio ministerijalno svećeništvo istaknuvši kako, nakon 50 godina svećeničkog života, još uvijek živom osjeća potrebu za slavljenjem i zahvaljivanjem Bogu na njegovoj neizmornoj dobroti. Papa se prisjetio i dvorane Posljednje večere u Jeruzalemu, u kojoj je slavio misu u tijeku svog nedavnog hodočašća u Svetu Zemlju, poručivši svećenicima: *"Dragi svećenici cijeloga svijeta, grlim vas velikom ljubavlju! To je zagrljaj koji nema granica i širi se do prezbitera svake mjesne Crkve, protežući se osobito do vas, dragi svećenici koji ste bolesni, sami ili kušani različitim poteškoćama."* Papa se sjetio i onih svećenika koji, zbog različitih okolnosti, više ne vrše svećeničku službu no i dalje u sebi nose osobito suobličenje Kristu, utisnuto u neizbrisivi pečat Svetog Reda. *"Molim i za njih i pozivam sve vas da ih se sjetite u molitvi kako bi, zahvaljujući također redovito dobivenom oprost, zadržali živu zauzetost u kršćanskoj dosljednosti i crkvenom zajedništvu."* Papa je potom pozdravio sve nazočne

kao i cijeli kršćanski narod, koji se u duhu pridružio radosnom slavlju. *"Vi ste rod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod stečeni u svakome kutku zemlje dionici svećeništva Kristova. Neka on prihvati dar koji mi danas obnavljamo u službi toga tvoga jedinstvenog dostojanstva. Svećenički narode, zahvaljuj s nama Bogu na našoj službi i pjevaj s nama Tvome i našem Gospodinu",* rekao je Sveti Otac. I na drugim jezicima Papa je pozdravio nazočne svećenike, kojima se obratio i na svećeničkome bdjenju na Trgu Sv. Petra, pozivajući ih da slijede stope mnoštva izabranih svećeničkih duša koji su u dvijetisućljetnoj povijesti kršćanstva u svakome naraštaju naroda Božjeg uprisutnili svetost Krista, Dobrog Pastira.

Proslava Papina rođendana bilo je inače jedno od najdojmljivijih slavlja ikada viđenih na Trgu Svetoga Petra. U misi je sudjelovao rekordan broj koncelebranata, oko 6.000, koji su zauzimali cijeli prostor pred bazilikom sve do kolonada, dok su Trg do posljednjega mjesta ispunili vjernici i hodočasnici iz cijeloga svijeta s bezbrojnim transparentima na kojima su različitim jezicima bile ispisane rođendanske čestitke Papi. U zboru koji je nastupio na misi, sastavljen od 24 zbora iz talijanske pokrajine Kalabrije, bilo je 600 pjevača.

Nakon mise Papa je sudjelovao na svečanom ručku s kardinalima nazočnima u Rimu te dvanaestoricom svećenika koji su također toga dana slavili 80. rođendan. Papu je u ime svih pozdravio dekan kardinalskog zbora **Bernardin Gantin**. U popodnevnom satima u prigodi Papina rođendana i njemu u čast Londonska filharmonija pod ravnanjem **Gilberta Levinea** izvela je Oratorij za soliste, zbor i orkestar *"Stvaranje"* **Josepha Haydna**.

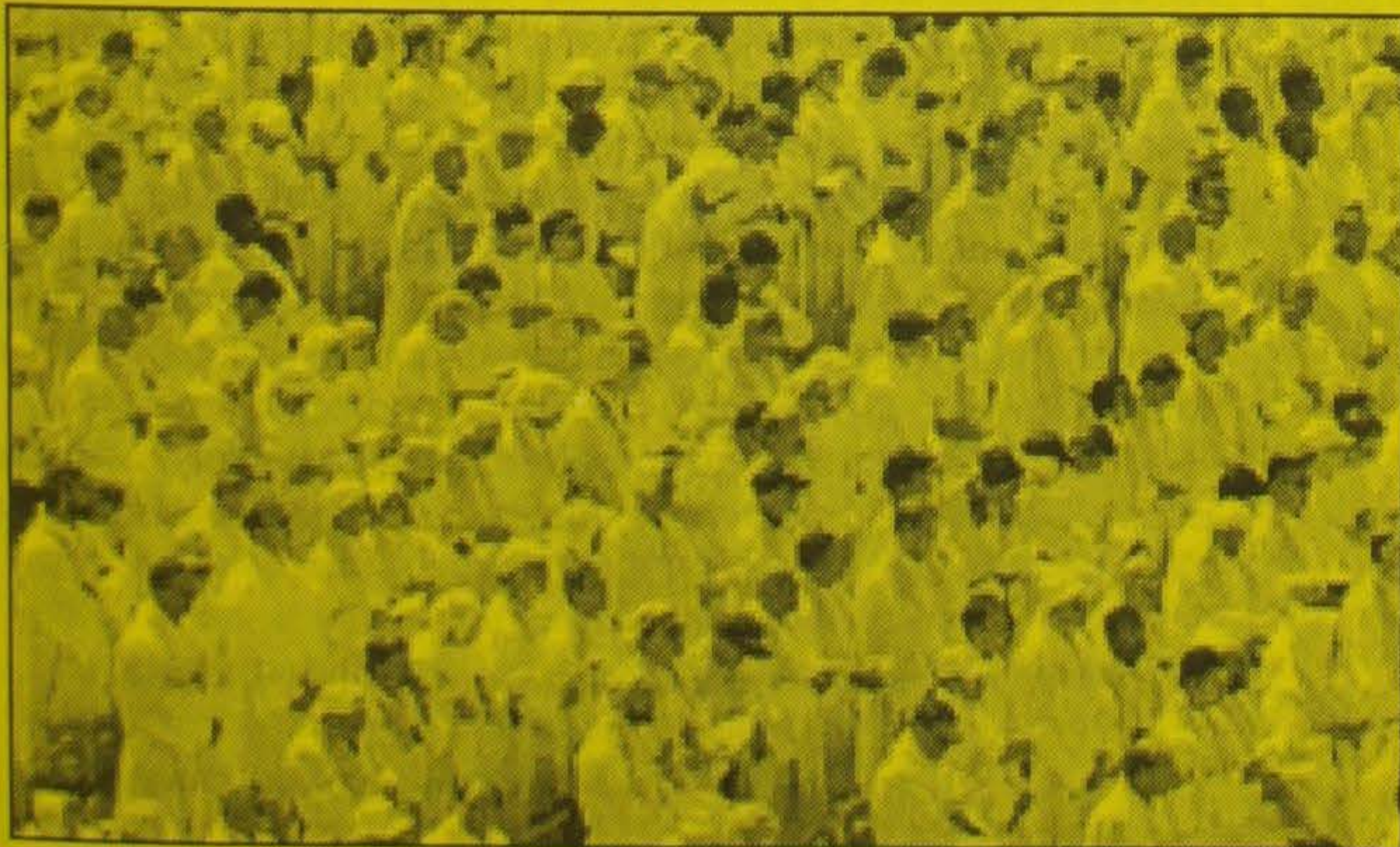
Ivan Pavao II. već je protekle godine pribrojen nizu od deset papa s najdužim pontifikatom u povijesti Crkve. S njim se u Vatikanu ili na njegovim međunarodnim putovanjima, u kojima je prešao udaljenost koja je gotovo jednaka trostrukoj udaljenosti između Zemlje i Mjeseca, susrelo više od 300 milijuna ljudi. U svojoj gotovo 22-godišnjoj papinskoj službi (16. listopada ove godine Ivan Pavao II. napunit će 22 godine pontifikata) Papa je održao sedam konzistorija u tijeku kojih je imenovao 157 kardinala. Od početka svog pontifikata do danas Papa je imenovao oko tri tisuće biskupa, a sa svakim se od njih susreo osobno za redovitih petogodišnjih posjeta biskupa neke zemlje "ad limina".

Ivan Pavao II. napisao je 13 enciklika, niz apostolskih pisama, pobudnica i konstitucija te stotinjak poruka i pisama. 80-godišnji Karol Wojtyła predsjedao je 14 biskupskih sinoda: pet redovnih, jednoj izvanrednoj i osam posebnih, uključujući Drugu posebnu europsku sinodu koja je protekle godine održana u Vatikanu kao posljednja u nizu kontinentalnih sinoda koje je on osobno sazvao u pripravi za proslavu Velikog jubileja.

U 22 godine papinske službe Ivan Pavao II. održao je oko tisuću općih audijencija na kojima je sudjelovalo više od 15 milijuna ljudi iz svih dijelova svijeta.

U tijeku njegova pontifikata po prvi put su uspostavljeni diplomatski odnosi na razini apostolskih nuncijatura i veleposlanstava sa 64 nacije a ponovno su uspostavljeni, nakon razdoblja prekida, s još šest nacija. Prema Papinskom godišnjaku za proteklu godinu Sveta Stolica održava trenutno diplomatske odnose sa 168 država.

U veljači 1984. Papa je utemeljio Institut Ivan Pavao II. a u veljači 1992. zakladu "Populorum progressio" za domorodačke narode Južne Amerike. Osim toga utemeljio je Papinsku akademiju za život i Papinsku akademiju za društvene znanosti. Ustanovio je Svjetski dan bolesnika (koji se svake godine slavi 11. veljače) te Svjetski dan mladeži. (sa)

DESET BOŽJIH ZAPOVIJEDI

"NE IZUSTI IMENA GOSPODINA BOGA SVOGA UZALUD!"

Ova zapovijed propisuje da treba štovati ime Gospodnje. Ova zapovijed proizlazi iz kreposti bogoštovlja. U cjelokupnoj Objavi Bog saopćava ljudima i svoje ime. Bog tako sebe objavljuje ili pokazuje ljudima u svojem otajstvu. Osoba svoje ime saopćava onome u koga vjeruje. Ime označava jedinstvenost i originalnost svake osobe. Poznavanje Božjeg imena spada u red najveće intimnosti i zato ga treba poštovati a ne zlorabiti. Zato se ime Gospodnje spominje samo onda kada se Boga želi hvaliti, blagoslivljati i slaviti.

"Druga zapovijed zabranjuje zloupotrebu imena Božjega, tj. svako neprimjereno služenje imenom Božjim, Isusa Krista, Djevice Marije i svih svetaca." Ako se čovjek koristi Božjim imenom kao zalogom svojih obećanja, to spada u povredu Božje časti.

Psovanje Boga spada među teže oblike direktnog vrijeđanja Boga i njegovog dostojanstva. Psovkom se čovjek direktno protiv Bogu.

Ubacivanje Božjeg imena u klevete također je znak manjkavosti vjere. Božje ime se nikako ne smije upotrebljavati u svrhu magijskih čina.

Bog kao Stvoritelj i Gospodin mjerilo je svake istine i zato se njegovo ime ne smije upotrebljavati u svrhu krive zakletve jer se tada Boga zaziva da bude lažni svjedok. Krivokletstvo je kada se netko obvezuje da će nešto ispuniti a nema namjeru to izvršiti. U krivokletstvo spada također svako neizvršeno obećanje. U svom Govoru na gori Isus je izričito rekao da se Božje ime ne izgovara uzaludno. Prisegnuti ili zazvati Božje ime slobodno je samo onda kada se radi o istini, razboritosti i pravednosti. Tako, na primjer, kada građanske vlasti koje nisu zakonito izabrane traže zakletvu, vjernik i svaki drugi čovjek ima pravo odbiti je. Ako građanske vlasti traže nešto što se protivi istini ili dostojanstvu Boga, Krista, Majke Božje ili Crkve, sve se to mora odbiti. Ako netko radi na razjedinjenju unutar Crkve, on griješi protiv Druge Božje zapovijedi.

Kršćansko ime

U krštenju Gospodin posvećuje kršćanina svojim imenom. Zato svaki krštenik prima vlastito ime koje je zapisano u knjizi života. Lijepo je da kršćansko ime bude ime nekog sveca ili zaštitnika koji će pomagati kršćanina svojim zagovorom i primjerom. Preporuča se da roditelji, kumovi i župnik ne daju krštenicima nekršćansko ime. Kršćanin cijeli svoj život živi da bi slavio Božje ime. Zato s Božjim imenom na usnama i u srcu započinje svaku molitvu, posao i sve što radi. Bog nas zove našim imenom i zato su naša imena sveta.

Svačije ime zaslužuje poštovanje jer ono predstavlja dostojanstvo pojedine osobe koja ga nosi. Naša imena su vječna.

"SPOMENI SE DA SVETKUJEŠ DAN GOSPODNJI!"

Bog poziva svoj narod da svetkuje dan subotnji. Svetkovanje tog dana podsjeća Židove na stvaranje svega svijeta. Bog je sam posvetio subotu svojim odmaranjem toga dana. U slavljenju subotnjeg dana Izraelci se sjećaju i svoga čudesnog oslobođenja iz egipatskog ropstva. Zato Bog zapovijeda svetko-

vanje dana subotnjeg. Božje djelovanje uzor je svakom ljudskom djelovanju. Zato se, kao što se Bog "odmarao" sedmoga dana, i njegovi vjernici trebaju sjetiti njegova odmora te se sami isto ponašati. Zato s pravom smijemo reći da je Božje djelovanje uzor svakom ljudskom djelovanju.

Čovjek treba znati odmoriti se i također treba dati priliku i drugima da se odmore kako se ne bi zaboravio smisao postojanja i rada. Rad ne smije zarobiti čovjeka. Zato je Bog sam odredio čovjeku

dan kada će počiniti od svojih radnih obveza te posvetiti više vremena Bogu i sebi. Ovaj dan poziva čovjeka da ne robuje pretjeranom radu niti novcu. Isus subotom ne zabranjuje drugome činiti dobro i ne želi da čovjek bude slijepi izvršilac propisa. Zato su čak i njega optuživali da krši dan subotnji, ali On je sebe proglasio gospodarom subote.

Nedjelja - dan Gospodnji

Isus je uskrsnuo prvog dana u tjednu. Isusovo Uskrsnuće podsjeća nas na novo stvaranje koje se dogodilo u tom jedinstvenom povijesnom događaju. Tako je za kršćane dan Isusova Uskrsnuća, tj. nedjelja, postao blagdan nad blagdanima, tj. dan Gospodnji. Kršćanima nedjelja nadomješta obredne propise koji su vrijedili za subotu u Starom zavjetu. Praksa prve Crkve pokazuje da se među apostolima počinje nedjelja slaviti kao dan Gospodnji jer je to dan kada je Isus konačno ustao od mrtvih i njima se ukazao. Pedesetog dana, kada je zajednica bila okupljena, ispunilo se Isusovo obećanje te je poslan Duh Sveti.

Za svakog vjernika obavezno je slavljenje Nedjelje tako što će sudjelovati na susretu svoje župne zajednice na euharistijskoj gozbi. Zato je dužnost svakog vjernika da bude živi član svoje župe. Onaj tko ne sudjeluje na nedjeljnom i blagdanskome slavlju u zajednici vjernika čini teški grijeh propustom. Jedino su ispričani oni koji su bolesni, stari ili nemoćni.

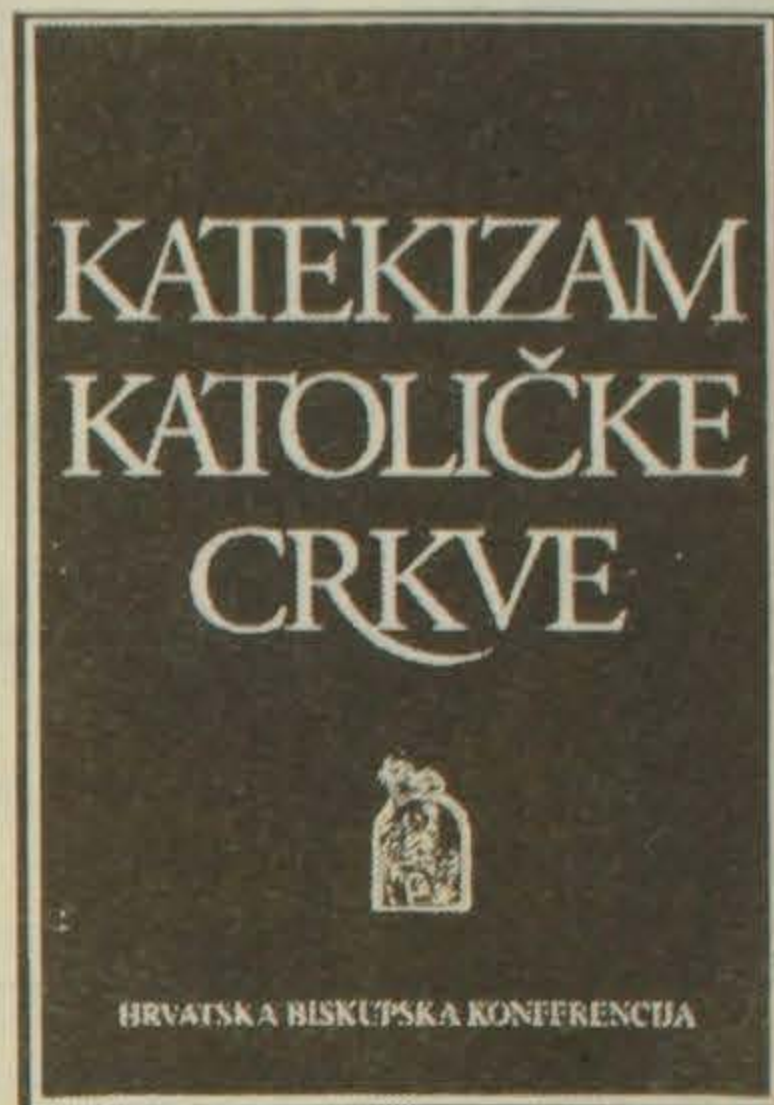
Sudjelovanje na nedjeljnoj misi je svjedočenje pripadnosti Kristu u vjeri i ljubavi. Zato je dobro da vjernici jedni druge potiču na redovito sudjelovanje u slavljenju Dana Gospodnjeg.

Nedjelja je dan kada se čovjek usteže od svojih svakidašnjih obveza te se više okreće k sebi i svojoj obitelji. Jedino teški razlozi mogu biti opravdanje da čovjek može prekršiti ovu zapovijed. Zato je nedjelja dan kada se vjernik na poseban način okreće i prema drugima te zajedničkim susretima i posjetima obogaćuje svoje međusobno prijateljstvo. Ako netko radi kvalitetno šest dana, onda je itekako zaslužio pošten odmor. Rekao je netko: "Ako hoćeš biti siromah, nemoj nikome ništa davati i radi nedjeljom! Naprotiv, ako želiš biti bogat, rado daj potrebima i nemoj nikada raditi nedjeljom i uvjerit ćeš se da je to istina!"

Postoje poslovi koji se moraju obavljati i nedjeljom. Takve osobe ipak trebaju naći vremena da se i pored svojih obveza sjete da je to Dan posvećen Gospodinu.

Prema Katekizmu Katoličke Crkve (br. 2141-2195)

Priredio: Franjo Ivanković

Uređuju: Markan Lopar i Vladimir Sedlak

Kraj školske godine

Dočekali smo i mjesec lipanj, mjesec kada se sređuju računi što se tiče školske godine. Za sve nas je završeno jedno poglavlje života, a za neke je završeno i školovanje u Paulinumu. Ali bilo je također i zanimljivih događaja u svibnju, koji su vrijedni spomena.

Susreti za promicanje zvanja i naučne ekskurzije

Nakon uskrasnih blagdana u sjemeništu slijedi predah, pa to vrijeme obično iskoristimo za razne susrete i izlete.

Dan duhovnih zvanja

Prije svega, 14. svibnja je bila nedjelja Dobrog Pastira, kada je svjetski Dan molitve za sva duhovna zvanja. Te nedjelje smo na misi u katedrali-bazilici na hrvatskom i mađarskom jeziku govorili vjernicima o duhovnim zvanjima i pojedinačno o našem osobnom pozivu. Svečanu svetu misu imali smo u 11 sati, koju su služili sjemenišni odgojitelji, a pod tom misom smo mi čitali Božju riječ, govorili o svom pozivu te predvodili pjevanje.

U Kanjiži, Novom Kneževcu, Bačkim Vinogradima

S vjernicima i mladima Kanjiže imali smo susret 21. svibnja radi promicanja zvanja. Najprije smo u crkvi sv. Anđela čuvara imali zajedničku svetu misu, koju je predvodio rektor sjemeništa s poglavarima i s mjesnim župnikom **Józsefom Lajkóm. G.** župnik je u svom pozdravnom govoru istakao važnost susreta radi bližeg kontakta i upoznavanja vjernika i mladih sa sjemeništem. Pod misom su o svojim duhovnim zvanjima i životu u sjemeništu govorili sjemeništarci **Mészáros-Kis Tibor** i **Tóth Árpád**. Nakon mise su sjemeništarci priredili program u kojem su još neki od nas govorili o svojim zvanjima, pjevane su neke duhovne šansone, a onda je zbor *Schola cantorum Paulinum* interpretirao nekoliko skladbi iz svoga bogatog repertoara, a recitali smo i pjesme. Nakon programa u crkvi sv. Anđela čuvara posjetili smo i drugu crkvu u Kanjiži, crkvu sv. Pavla. Tu nas je primio župnik **dr. Géza Zapletan**, koji nam je govorio o historijatu crkve i župe. U podne smo imali zajednički agape u restoranu "Aranyhal", kojeg je priredio župnik **József Lajkó**. Poslije agapea smo prešli Tisu i na teritoriju zrenjaninske biskupije smo posjetili znamenitosti Novog Kneževca. Pri povratku iz Novog Kneževca imali smo rekreaciju u Kanjiži.

U rano predvečerje smo krenuli u Suboticu, s time da smo usput posjetili i crkvu i župni stan u Bačkim Vinogradima. Tu nas je iznenadio župnik **msgr. István Koncz** sa svojim suradnicima, koji su nas prije večere bogato pogostili. U povratku kući u autobusu je vladalo ugodno raspoloženje praćeno pjesmom i svirkom, a kada smo stigli, u kući je ubrzo zavladao neuobičajeni mir, jer smo bili umorni od puta i brzo smo otišli na počinak.

Vajska, Bač, Ruski Krstur, Kula

Na Spasovo 1. lipnja župnik iz Vajske vlč. **Josip Kujundžić** pozvao nas je u goste. Ondje su nas radosno dočekali vjernici i sva školska djeca s kojima smo odmah otišli u crkvu i imali zajedničku euharistiju. Svetu misu su služili poglavari sjemeništa s mjesnim župnikom, a sjemeništarci su čitali čitanja, predvodili pjevanje i sviranje i recitali jednu pjesmu kao meditaciju. Nakon svete mise po običaju kod ovakvih susreta imali smo program za vjernike. Zaorile su se radosne pjesme uz pratnju gitara, zatim je recitirao pjesmu **Ivan Milodanović**; o svom rodnom župljaninu sv. Leopoldu Mandiću govorio je **Robert Tonsati** iz Herceg Novog. Slušali smo neke tekstove o zvanjima, te konačno nastup zbora *Schola cantorum Paulinum*. Poslijepodne smo posjetili najprije pravoslavni manastir u Bođanima, a zatim smo otišli u Bač, u drevni centar Bačke nadbiskupije. Tu smo najprije posjetili župnu crkvu sv. Pavla i župni stan, zatim smo otišli na bačku tvrđavu i obišli 450 godina stare zidine. U franjevačkom samostanu smo posjetili refektorij i pomolili se kod drevne i poznate slike Radosne Gospe. U crkvi smo se divili velikim vrijednostima starine od 12. stoljeća na ovamo. Osim ovih mjesta još smo usput navratili u grkokatoličku crkvu u Ruskom Krsturu. Tu je mjesni župnik protumačio historijat župe i crkve. Pri povratku sa naše naučno-kulturne ekskurzije odahnuli smo malo u Kuli, u rekreacijskom centru Rodić. Da se ne bismo gladni vratili kući, u župnom stanu u Kuli pogostio nas je župnik i dekan **Juhász György**.

Bili su to susreti i izleti koji će nam ostati u dragom sjećanju.

Posjet

U kratkom prolazu kroz Suboticu 29. svibnja posjetila nas je državna tajnica Ministarstva za prosvjetu i kulturu Mađarske **dr. Szemkö Judita** iz Budimpešte. Nakon kratkog razgovora s direktorom škole, obišla je prostorije Paulinuma i imala kratki susret sa sjemeništarcima.

Na ekumenskoj službi

U nedjelju 4. lipnja u crkvi sv. Jurja održana je ekumenska Služba Božja na njemačkom jeziku, koju je priredio Njemački narodni savez. Službu su predvodili arhiprezbiter podunavski i župnik u Apatinu i Odžacima **preč. Jakob Pfeifer**, rektor sjemeništa **mons. Josip Mioč**, te superintendent **Árpád Dolinszky** i dekanica **Marta Dolinszky** iz Bajše. Službi su prisustvovali svi sjemeništarci, a slavljeno su uveličali sjemenišni zbor *Schola cantorum* sa skladbama "Liebster Jesu" i "O hostijo spasonosna", a pjevao je i zbor Njemačkog narodnog saveza.

Oslušajte.

Možda vas Gospodin zove

Dragi mladi prijatelji, još jedan kraj školske godine nam se približio. Mnogi od vas završavaju osnovno školovanje i zapitat će se kuda dalje. Ovo govorim iz iskustva, jer sam i sam bio tako zbunjen i neodlučan. Tko bi nam mogao pokazati pravi put, kojim trebamo krenuti, tko će nam taj put rasvijetliti? Tko drugi, nego sam Onaj koji kaže: "Ja sam Put, Istina i Život." Ako dosad niste odabrali buduće zvanje, mogu vam savjetovati jednu jako uspješnu metodu. Povucite se u neki kutak, u tišinu, pomolite se Gospodinu i zamolite ga da vam otkrije što želi da budete. Njemu možemo zahvaliti za svaki trenutak ovog života, za svaku sreću i radost, za sve što se oko nas zbiva. I dok tako boravite u tišini, usrdno se molite i budite sigurni da će vam On otkriti što očekuje od vas. Nemojte se previše osvrtni na preporuke ili odvratanja drugih, jer Gospodin želi samo sa vama uspostaviti vezu, kojom će On upravljati vaše korake i voditi ih u svetosti života. Budite strpljivi, jer zlodusi čekaju i na naš najmanji pad, da bi nas odvukli sa staze, koju nam je Gospodin pripremio, a mi im to ne smijemo dozvoliti.

Dao Bog da među vama bude i onih čiji će životni put Gospodin usmjeriti ka duhovnim zvanjima.

I. F.

Uređuje: Katarina Čeliković

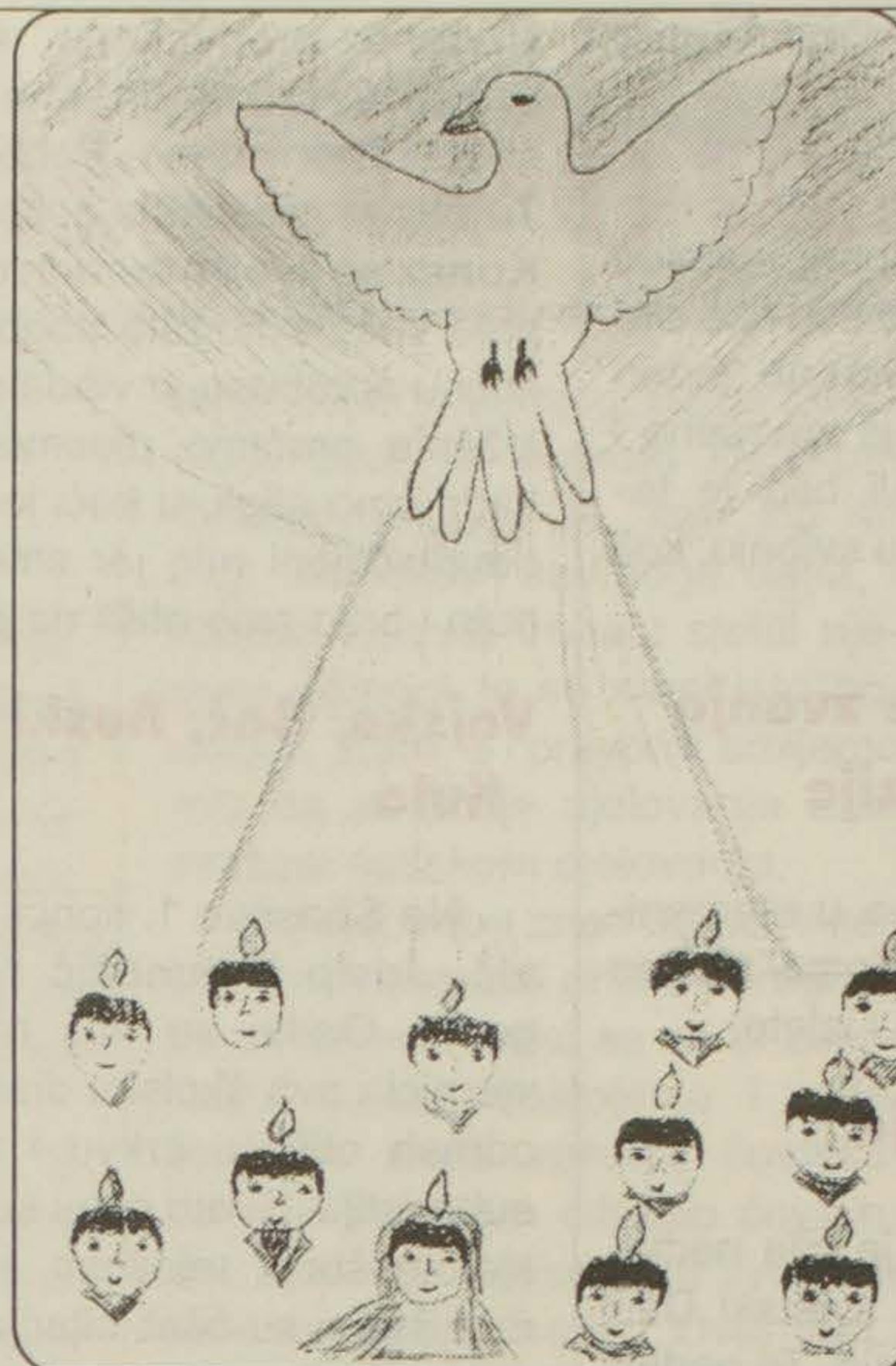
U NAJBOGATIJEM MJESECU

koji je pred nama treba biti radostan i Bogu zahvaljivati. Zašto? Zato što svaki od vas, dragi Zvončići, može izabrati sebi dragu pobožnost i uraditi nešto korisno za sebe i svoje bližnje. Pogledajte kalendar - "Zvonik" izlazi za DUHOVE, već sljedeće nedjelje je blagdan PRESVETOG TROJSTVA, zatim TIJELOVO, mjesec završava blagdanom Srca Isusova... Tako su to veliki dani. U svakom ovom blagdanu krije se po jedna tajna naše vjere. Budite pažljivi i oslušajte što će vam DUH SVETI šaptati na uho - On uvijek savjetuje svakoga od nas.

Na žalost, moram reći da sam jako tužna jer nije stiglo od vas dovoljno radova na natječaj raspisan povodom 2000 godina kršćanstva, ni pismenih ni likovnih. To znači da ni naš "zamišljeni" dječji list nećemo moći napraviti. Ako se vi ipak potrudite, onda će naš ZVONČIĆ izaći u jesen.

Nadam se da neću dugo čekati na vaše radove.

Zvončica

ZVONČIĆI NA MISI

11. 06. - DUHOVI

Iv 20, 19-23

Na blagdan Duhova u crkvi se prije Evanđelja pjeva ili moli pjesma Duhu Svetom Tješitelju, Gostu dragom.

Složi pravilno prvu strofu pjesme:

**PRESVETI DOĐI DUŠE
POSJETI SA NAS NEBA
ZRAKOM MILOSTI SVOJE.**

Sandra Ivankov, Subotica

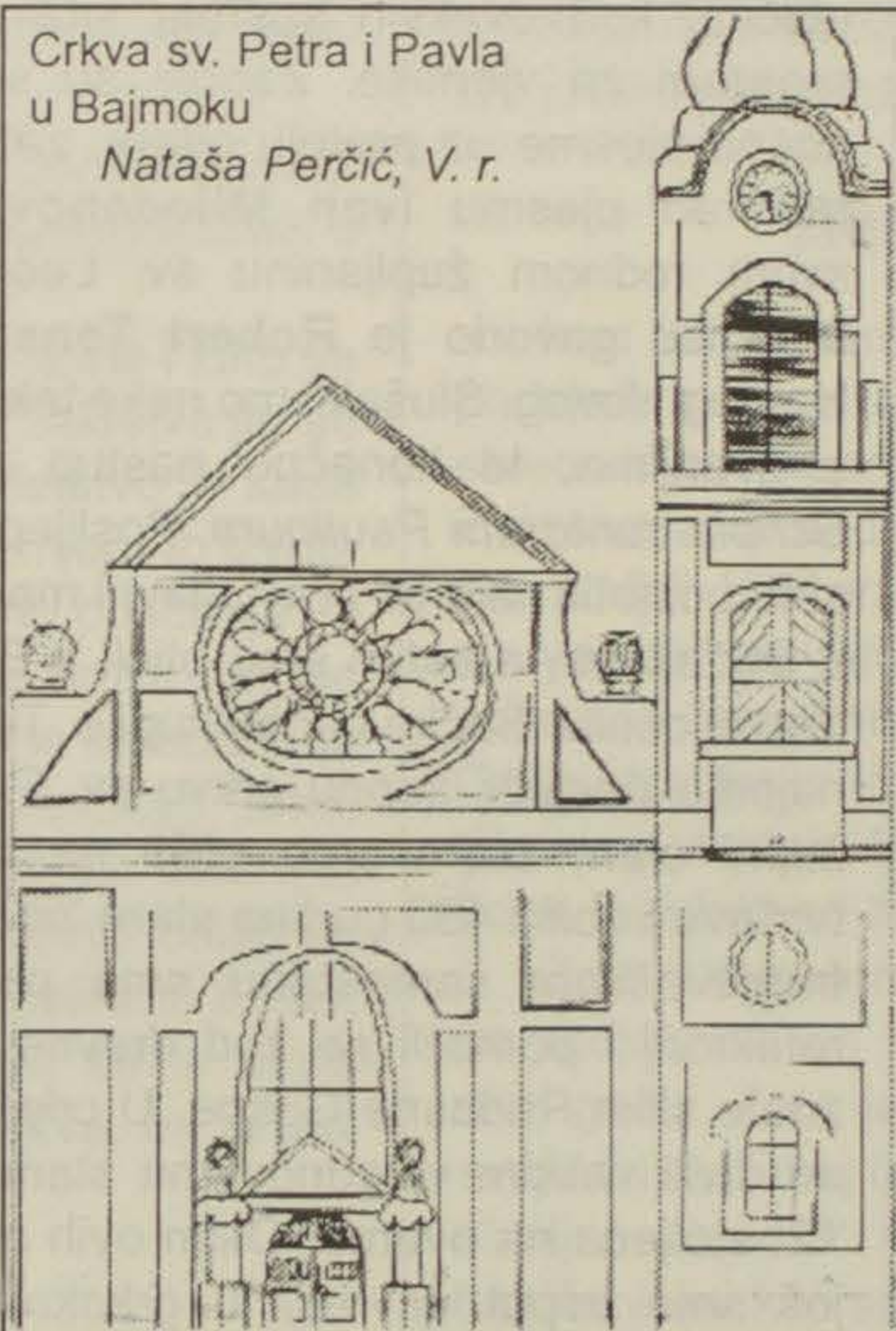
Naša Prva pričest

U rano nedjeljno jutro 30. 04. na dan Prve pričesti osjećali smo duboko u našim srcima da se Isus bliži nama. Bilo nam je lakše kad smo stali pred oltar čistih srca. Našim molitvama prenosili smo Isusu zahvalnost za sve što nam je učinio. Toga dana unijeli smo Isusovo tijelo u naša mirna srca. Bili smo jako uzbuđeni u tom trenutku.

Neka djeca su recitirala pred Isusom, a neka su nosila darove na oltar. Kad smo primili Božji dar mi mislimo da se Isus ponosio nama.

Sastavile učenice iz III. b razreda:

**Dragana Bajić, Sanja Buljovčić
i Danijela Halas**
iz Gornjeg Tavankuta

Crkva sv. Petra i Pavla u Bajmoku

Nataša Perčić, V. r.

12. 06. - MARIJA MAJKA CRKVE

I Crkva ima majku - Isusovu majku koja bdije nad njom.

18. 06. - PRESVETO TROJSTVO

Mt 28, 16-20

U IME OCA I SINA I DUHA SVETOGA

Isus se ukazuje jedanaestorici u Galileji. Isus im reče: "Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga!"

22. 06. - TIJELOVO

Mk 14, 12-16. 22-26

Blagdan Tijelova po svom sadržaju vezan je za jedan od blagdana u Vazmenom trodnevlju i za jedan prastari židovski blagdan.

Pronađite i ispravno povežite:

1 PASHA	* VAZAM
2 VELIKI ČETVRTAK	* PROLAZ
3 USKRS	* TIJELOVO

25. 06. - 12. NEDJ. KROZ GODINU

Mk 4, 35-41

Isus je s učenicima na moru u ladji. Nasta jaka oluja. Svi se prestrašise, a Isus naredi vjetru da stane. Učenici su se pitali: "Tko li je ovaj, te mu se i vjetar i more pokoravaju?"

29. 06. - PETAR I PAVAO

Razgovarajte na vjeronauku što znate o kršćanskim prvacima. Tko je Petar "naših dana"?

30. 06. - SRCE ISUSOVO

Iv 19, 31-37

Srce je čovjeku najvažniji organ. Srce koje krvari, koje kuca za druge - srce je Isusovo. Ne dozvolimo da zbog naših grijeha i zloća Isusovo srce i danas krvari.

U SONTI

TRIDESET PRIČESNIKA

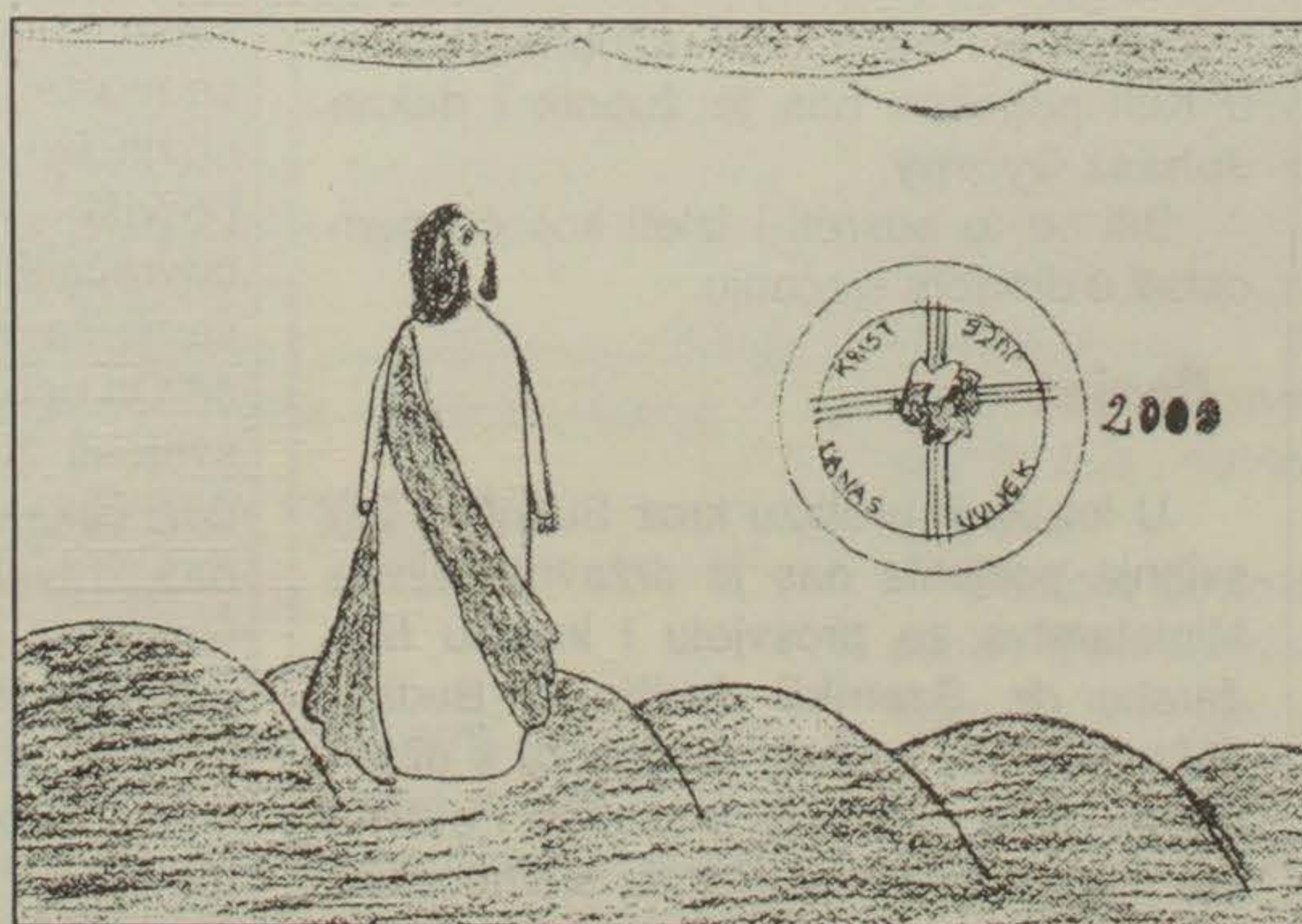
Svečano je bilo u crkvi Sv. Lovre u Sonti u nedjelju 21. svibnja. U prelijepo okićenoj crkvi, sa svojim mamama i tatama, misnom su slavlju prisustvovala djeca prvopričesnici. Ove je godine Prvu pričest primilo ukupno 30 mališana pričesnog uzrasta, a bilo je i dvoje prvopričesnika starije dobi.

U Sonti se računa da su sva djeca katolika uzrasta za Prvu pričest ovaj put i pričešćena.

Joza

VAŽNO

Dako je škola pri kraju, nemojte zaboraviti da vas Isus i dalje čeka u crkvi na sv. misi.

Ivan Peić Tukuljac - Župa Isusovog Uskrsnuća, Subotica

TAVANKUTSKI PRVOPRIČESNICI NA BUNARIĆU

● Kako sam pomogao prijatelju

Jednog dana je padala jaka kiša. Po mene je tata došao autom u školu. Ja sam rekao tati da ponese i moga druga Antu. Tako sam pomogao drugu da ne pokisne i da se ne razboli.

Miroslav Varo, I. raz.
Sv. Križ, Sombor

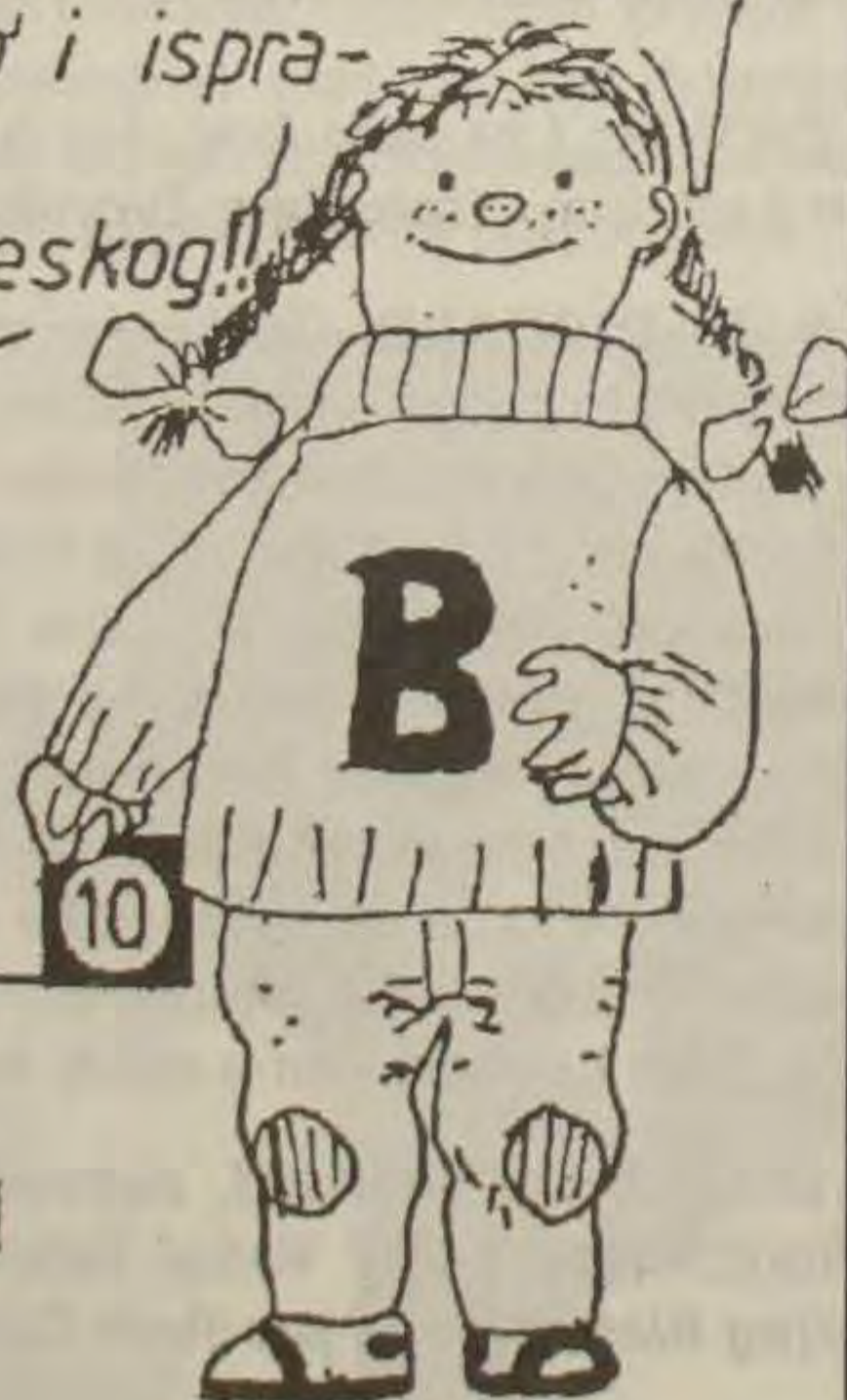
● Kako sam pomogla mami

Ja pomažem mami tako što ponekad perem suđe i brišem prašinu. Malo slabije to radim jer imam puno učiti. Radim to kad mogu i jako mi je drago kad mogu pomoći.

Željka Oparnica, II. raz.
Sv. Križ, Sombor

Ove godine u sakramentu
Potvrde primit ću Duha Svetoga.
Onda ću sigurno i ispraviti
jedinicu iz
engleskog!!

1. MUDROST
2. RAZUM
3. SAVJET
4. JAKOST
5. Z _____
6. POBOŽNOST
7. STRAH BOŽJI

NEDJELJA DOBROG PASTIRA U SELENČI

U ovoj jubilarnoj godini "Nedjelju dobrog pastira" vjernici župe Presv. Trojstva su na poseban način obilježili i proslavili. Gošća nam je bila s. M. Jozefina Bomboš iz Bačke Topole koja je djelovala na našoj župi od 1948-1968. Njen dolazak u župu nakon 40 godina kod vjernika je izazvao veliku radost.

Pripreme za slavlje su počele već u subotu, kad su vjernici zajedno sa domaćim župnikom uoči 38. godišnjice smrti vlč. Josipa Kaice na njegovom grobu molili za očuvanje vjere u ovoj župi.

U nedjelju svečanu misu nam je uljepšao župni zbor i djeca, a i poslijepodnevi program su pripremili djeca. S obzirom da se taj dan slavio i svjetski dan majki, djeca su recitalima i pjesmama izrazila svoju ljubav prema svojim majkama, napose ljubav prema Djevici Mariji. Zatim je slijedio igrokaz "SKLAMANIJE" - o duhovnom zvanju - koji je rasplakao prisutne. Igrokaz su izvodile djevojke.

Prisutnima se obratila s. M. Jozefina pričajući o svom boravku u Selenči, a ono što su djeca najviše zapamtila je bila priča - legenda o "cibuli" koju će dugo pamtiti i drugima prepričavati.

Na slavlju su bili prisutni: domaći župnik, vlč. Andrija Šipek, s. Jozefina, s. Virginija, dr. Ivanka Kljajić, gospođa Ana Valentova (supruga evangeličkog pastora), gosti iz Slovačke ambasade gospodin Petar Jesenskiy i njegov tajnik Michal Spevak, vlč. Josip Kujundžić i vlč. Jakob Pfeifer...

Na kraju programa djeca su podijelila svojim mamama i prisutnima darove koje su pravili u Oratorijumu a oni su počašćeni slatkišima za koje su se pobrinuli naši sponzori Slovan i Zadruga.

Kristina Ralbovska - katehistica

SEDAM DAROVA DUHA SVETOGA

Ima jedna naša draga Subotičanka Jasna koja se sprema postati časna - ona je kandidatice Družbe kćeri milosrđa u Zagrebu i često nam šalje darove za našu nagradnu igru. Ovog puta joj javno zahvaljujemo jer je poslala mnogo poklona. Iako je stiglo vrlo malo vaših kupona, tek pedesetak, nismo odustali od nagrađivanja jer Duh Sveti je i Utješitelj pa smo mi, utješeni zbog manjeg odaziva igrača, ipak izvukli ove sretnike:

1. Nikola Stantić, Josipa Lihta 80, Subotica
KIP BLAŽENE DJEVICE MARIJE
2. Dalibor Nimčević, Ljutovo 250
KASETA DUHOVNIH ŠANSONA
3. Dragana Vojnić, Ivana Antunovića 55, Subotica
MIRIŠLJAVA KRUNICA OD RUŽINIH LATICA
4. Dragana Bajić, Gornji Tavankut 1079
4 MESINGANA OKVIRA ZA FOTOGRAFIJE
5. Miralem Hodžić, Gundulićeva 34, Subotica
PRIVJEZAK ZA KLJUČEVE S PRESVETIM TROJSTVOM
6. Kristina Periškić, Oslobođenja 87, Bački Monoštor
KIŠNA KABANICA
7. Marin Jurić, Mala Bosna 264/c
PRIVJEZAK ZA KLJUČEVE S JUBILEJSKIM ZNAKOM

Uredili: Marina, Dijana, Ivana, Željka, Biserka, Igor, Ljubica i Svetlana

Bog mladi!

Znam da ste trenutno u škripcu sa slobodnim vremenom, mogu vas razumjeti. Tu su ispiti, mature i maturalne večeri, zaključivanje ocjena... I usred te prezauzetosti odvojite malo vremena za sebe i Boga. Možda je jedan od načina da postignete jedinstvo s Bogom GLAZBA. Pokušajte si priuštiti te divne trenutke, kroz ozbiljnu ili euharistijsku glazbu. Kužim da na maturalnoj večeri nećete slušati Bacha ili Vivaldija, ali u trenutku kad imate malo vremena za sebe iskoristite priliku i uskočite u jednu takvu glazbenu avanturu. Prijat će vam. Ako do sada niste imali prilike za takvo što, pravi trenutak vam se pruža početkom lipnja u subotičkoj katedrali na smotri Subotičkih zborova. A ostale trenutke svog slobodnog vremena koristite za ove strane Zvonika i, naravno, održavajte svoju titulu "VJERNOG ČITATELJA".

Marina

MISA MLADIH ZA MIR

Kod Srca Isusova u Tavankutu

Ovoga puta misa mladih za mir održana je, prvi put, u Tavankutu 2. VI. 2000. godine. Sv. misu je predvodio župnik Franjo Ivanković, a mladima su na raspolaganju za ispovijed bili preč. Andrija Anišić i mons. Marko Forgić. Izabrali smo ovu crkvu budući da je posvećena Srcu Isusovu, a mjesec lipanj je cijeli posvećen također Srcu Isusovu. Govoreći o blagdanu Srca Isusova župnik Franjo nas je podsjetio da je Srce Isusovo simbol božanske ljubavi a iz nje proizlazi snaga našeg zajedništva.

Nakon sv. mise 70-ak mladih (koliko nas je otprilike bilo) ugošćeno je u župnom domu keksom, sokom i jagodama - koje su i najbolje prošle. Zahvalni župniku i mladim Tavankučanima na gostoljubivosti, razišli smo se radosni s vjerom i nadom da je mir doista moguć.

Biserka J.

PONOVNO S BRATOM RICHARDOM IZ TAIZÉA

Brat Richard u kapeli Crne Gospe kod franjevac

ZVONIK: *Dragi brate Richard, ponovno ste u Subotici. Koliko ste puta do sada bili ovdje i kakav Vam je program boravka?*

● **B. RICHARD:** Ne mogu se točno sjetiti koji je to put. Ja sam 1991-92. godine bio u Horgošu a onda u Subotici. Znači, sigurno sam već bio osam puta. Ovog puta bio sam u Novom Sadu, Bečeju, posjetio sam po prvi put Tavankut. Za mene je to bio poseban doživljaj, jer sam upoznao župnike u različitim mjestima, a evo večeras sam bio kod franjevac na molitvi.

ZVONIK: *Kakvi su Vaši planovi za naredni period glede boravka u Jugoslaviji i glede Taizéa?*

● **B. RICHARD:** Sutra idem u Mužlju. Tamo se mladi okupljaju i dolaze često u Taizé, već više godina. Onda idem u Beograd i Skoplje pa se vraćam u Taizé. Što se Taizéa tiče, i dalje pripremamo ljetnje susrete, a na kraju ove godine bit ćemo u Barceloni na europskom susretu. Tok susreta ostaje nepromijenjen: molitva je u središtu, s pjesmom, čitanjem sv. Pisma, šutnjom i molitvenim zazivima. Sada imamo i dosta novih pjesama. Svaki dan je biblijski uvod s pitanjima i poticajima za razmišljanje. A poslijepodne smo uveli tzv. radionice - workshops. Tako malo više razmišljamo što znači biti kršćanin u današnjem društvu. Ili zamolimo neke druge ljude koji rade u bolnicama ili npr. Caritasu, koji stradavaju, da nam svjedoče kako živjeti vjeru u Krista i onda kad Bog dozvoljava ta stradanja. Također, budući da je ove godine 250. godišnjica smrti Johana Sebastiana Bacha, onda slušamo neku njegovu kantatu, ali tako da netko tko je baš glazbenik tumači zašto taj tekst ili glazba mogu izraziti isto tako nešto vrlo važno o vjeri...

ZVONIK: *I za sam kraj, što biste poručili kako mladima, tako i starijim čitateljima Zvonika?*

● **B. RICHARD:** Teško je dati neku konkretnu poruku. Gotovo svi to pitaju na kraju intervjua. Ja vjerujem da je najbitnija poruka ona koju svatko otkrije u svom srcu. I da možda ono što nama treba nisu toliko neke nove poruke, jer nam je Bog već u Evanđelju rekao što je istina i što je put. No, Duh Sveti neprestano govori u nama, ne tako da mi to možemo slušati našim ušima, nego da Bog nekako stavlja neku riječ, pitanje ili očekivanje u srce svakog čovjeka. I to je možda najvažnija poruka. Dakle, ne to da nam Bog kaže sad uradi ovo ili ono, nego da u nama probudi neko pitanje, i onda ako mi živimo s tim pitanjem, malo po malo ćemo dobiti odgovor.

Dragi brate Richard, zahvaljujemo Vam na razgovoru. Želimo Vama kao i Vašoj zajednici braće u Taizéu obilježiti Božjeg blagoslova i plodove Duha Svetoga!

Razgovarala: Željka Zelić

SEDAM LAŽI O LJUBAVI

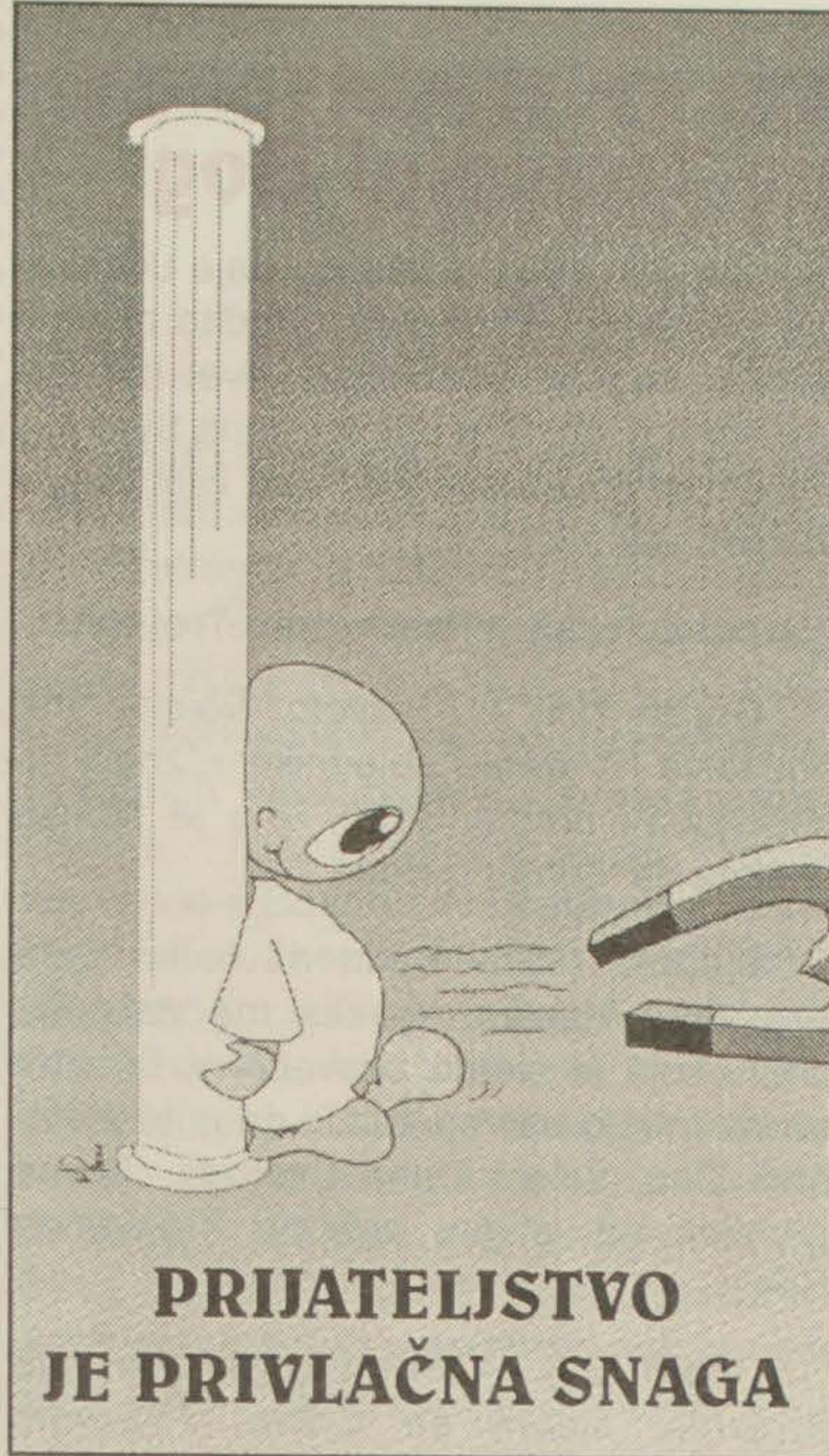
LAŽ br. 6

Zašto bih trebao (trebala) čekati, kad mi se već sada pružaju prilike?

Ako živimo u okviru onih granica koje nam je Bog odredio, tada živimo po vjeri u Boga koji ljubi. Seksualna suzdržljivost je izraz našeg uvjerenja da je Bog dobar i svjedočanstvo da vjerujemo Isusu.

"Vi ste mi prijatelji," kaže Isus, "ako činite ono što vam zapovijedam" (usp. Iv 15, 14).

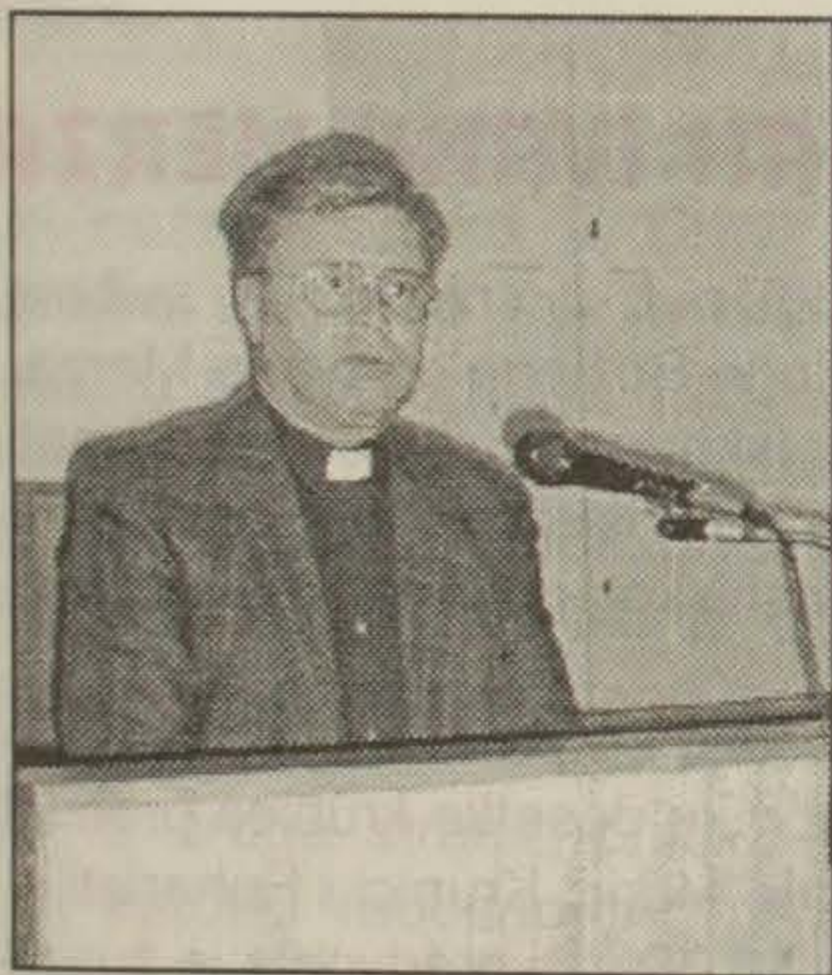
Iako ponekad ne razumijemo u potpunosti Božje namjere, moramo mu potpuno vjerovati jer On zna što je najbolje za nas. Mnogi bračni parovi žale sada što nisu čekali do braka. Također mnogi vjenčani kršćani koji nisu mogli čekati pate zbog toga i osjećaju se krivima. Do današnjeg dana nisam sreo ni jednog pravog kršćanina koji se pokajao ako je čekao sa seksom do braka.

**PRIJATELJSTVO
JE PRIVLAČNA SNAGA**

TRIBINA MLADIH

**ZAŠTO SE MOLITI MARIJI
I SVECIMA?**

U nedelju, 21. 05. 2000. u Katoličkom krugu održana je Tribina mladih na kojoj je predavač bio Josip Leist, palički župnik. On je govorio na temu "Zašto se moliti Mariji i svecima". O liku Blažene Djevice Marije predavač je govorio kroz dvije točke: 1. tko je ta osoba kojoj se mi obraćamo; 2. zašto mi Mariju štujemo.

Podsjetili smo se da Mariju ne možemo promatrati samo zemaljski. Ona je iz ovog zemaljskog života prešla u vječni jer je ljubila. S njom se čovjek želi čvrsto povezati kako bi se povezao i s Bogom.

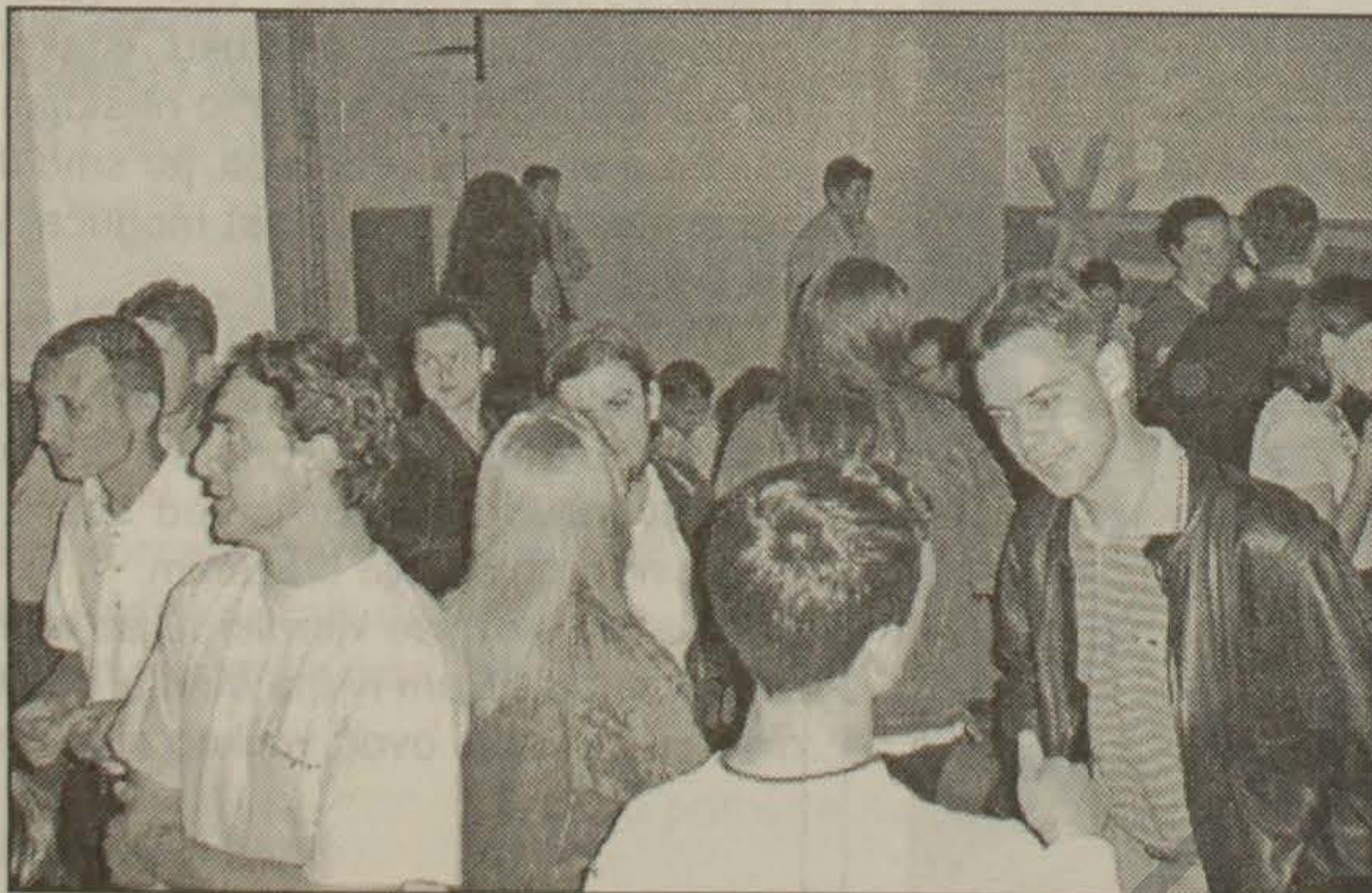
Svece štujemo jer su oni po svojoj dobroti zaslužili štovanje i dali nam primjer svetog života. Predavač

nam je govorio i o krivim štovanjima svetaca, kad ih netko na pr. štuje više nego samoga Boga ili kad vjerujemo da će nam neki svetac pomoći ako na primjer 9 dana činimo jedno, 9 dana drugo itd. To predstavlja praznovjerje.

Na kraju smo zaključili da smo svi mi pozvani na svetost. Volja je Božja naše posvećenje. Kad smo sveti onda usrećujemo sebe i druge...

Poslije predavanja i diskusije bilo je uobičajeno druženje koje su za ovu tribinu priredili mladi iz župe Marije Majke Crkve.

Mirjana Gaković

Druženje je sad već sastavni dio Tribine

**USKRS FEST
2000**

U organizaciji povjerenstva za pastoral mladih Zagrebačke nadbiskupije održan je u subotu 6. travnja u kinodvorani Studentskoga centra u Zagrebu Uskrs fest.

Stručni žiri u sastavu: vlč. Marjan Gradinščak, povjerenik za pastoral mladih Zagrebačke nadbiskupije, glavni organizator ovogodišnjega Uskrs fest-a i predsjednik žirija, Slavko Nedić, glazbeni urednik Hrvatskoga katoličkog radija i Mario Mihaljević, glazbenik i novinar ove godine dodijelio je četiri treće nagrade, jednu drugu, a po prvi put Uskrs fest je dobio dva pobjednika. Prvu nagradu, koja se sastoji od snimanja u tonskom studiju Hrvatskoga radija te snimanja video-spota za pobjedničku pjesmu u produkciji Redakcije programa religiozne kulture HRT-a, dobili su "Electro Spiritus" i katolički rockeri "Glasnici nade". Drugu nagradu, također snimanje u tonskom studiju Hrvatskoga radija osvojila je grupa "Logos". Treću nagradu, snimanje u tonskom studiju Hrvatskoga radija po mišljenju žirija zaslužili su Čedo Antolić, Željka Marinović, te grupe "Fides" i "KUMI".

Biskupski vikar za grad Zagreb Mijo Gorski kao osobni izaslanik zagrebačkoga nadbiskupa Josipa Bozanića kazao je kako iz godine u godinu Uskrs fest-ovi rastu kvalitetom, ali i vjerom dodavši kako je lijepo što se vjera svjedoči na ovakav način koji je prihvatljiv svima. Biskupski vikar prenio je pozdrave nadbiskupa Bozanića i kardinala Franje Kuharića.

Sa Interneta preuzeo i priredio:
Igor Čeliković

NAJAVLJUJEMO

TRIBINA MLADIH

18. 06. u 20 sati
Katolički krug

Tema: O magiji
Predavač: s. Silvana Milan

MISE MLADIH ZA MIR

nema u VII. i VIII. mjesecu

Uredila: Marina

NAŠA TEMA

Misterij koji se zove Trojedini Bog

Isus nam je otkrio najveću tajnu o Bogu: Bog nije osamljenik, Bog je neizreciva ZAJEDNICA LJUBAVI Oca i Sina i Duha Svetoga. U Bogu su trojica, tri osobe: OTAC - SIN - DUH SVETI! Stoga kažemo: samo je jedan Bog, a u Bogu su tri božanske osobe. Tajnu "trojedinog" Boga nazivamo Presveto Trojstvo ili, kako se ponegdje veli, Sveta Trojica.

Ta stvarnost naše vjere premašuje i nadilazi naš razum. Boga ne možemo potpuno shvatiti ni izraziti, jer Bog je "veći od našeg srca" i naše pameti, kako kaže sv. Ivan (usp. 1 Iv 3,20). No, u svojoj se vjeri oslanjamo na riječi Isusa Krista, Sina Božjega koji nam je objavio tu najdublju tajnu o Bogu. On je rekao: "Sve je meni predao Otac moj, i nitko ne pozna Sina doli Otac, niti tko pozna Oca doli Sin i onaj kome Sin hoće objaviti" (Mt 11,27).

Svoju vjeru u Presveto Trojstvo izražavamo kad god se križamo ZNAKOM KRIŽA i ispovijedamo: "U ime Oca i Sina i Duha Svetoga". Time obnavljamo svoje krštenje jer smo po Isusovu nalogu tako kršteni i krstom posvećeni Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. U evanđelju po Mateju

Isus na dan svog uzašašća daje učenicima posljednju zapovijed: "Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio!" (Mt 28,19-20).

Mladi su rekli o Presvetom Trojstvu:

Goran (18) - *Presveto Trojstvo* me podsjeća na vjeru i zajedništvo, znači mi kao ljubav prema Bogu, ona je poticaj ljudima da vjeruju u Boga.

Ljiljana (15) - Kada mi netko kaže *Presveto Trojstvo*, asociira me na našu crkvu koja je njemu posvećena, također se sjetim što ustvari znači, da je to jedinstvo Oca, Sina i Duha Svetoga. To me podsjeti na istinitu veličinu Trojedinog Boga.

Josip (21) - Čim mi kažeš *Presveto Trojstvo*, sjetim se Crkve. *Presveto Trojstvo* je ustvari Bog u tri božanske osobe koje su u istom trenutku jedan i tri. *Presveto Trojstvo* mi znači suštinu Crkve, učenje Crkve, život i pravila koja nam pomažu da životne nevolje i patnje proživimo lakše i da ih shvatimo kao dobrotu i kušnju Trojedinog Boga.

Pokušavajući da svojim razumom dosegнем i shvatim *Presveto Trojstvo*, uvijek se izgubim. Mogu slobodno reći, zavrti mi se u glavi. Pa dođoh do zaključka da se jedino vjera može približiti ovoj misteriji. Jednako njena veličina i ljepoća ostaju. Stoga pretpostavljam da se i sljedeća pjesma i njen izražaj javljaju kroz jedan oblik prakticiranja vjere - molitvu.

TROJEDINI BOG JUČER, DANAS, UVIJEK

Kada je teško disati

kao ribi na suhom.

Kada se bol, koji pritiska odmah tu,
iznad obrva,

neda otkloniti niti jednim lijekom.

Kada u svojim lutanjima shvatiš
da si se našao u slijepoj ulici,
a nemaš snage vratiti se...

Tada se javiš Ti, Oče,
u trenu,

tada se po-javiš Ti, Gospode,
Duhom Svetim,
u prijatelju.

Pavla B.

PREDSTAVLJEN FILM O IVANU MERZU

Film o dr. Ivanu Merzu "Katolička vjera - životno zvanje" autorice Maje Tokić, u režiji Zaima Šehovića pretpremijerno je prikazan u ponedjeljak 8. svibnja u Dvorani Tribine grada Zagreba. Urednik Programa religijske kulture na Hrvatskoj radio-televiziji o. Tonči Trstenjak rekao je kako je to drugi u nizu od pet filmova "Duhovni velikani u Hrvata" koje će HTV snimiti ove godine.

Postulator kauze Ivana Merza o. Božidar Nagy zaključio je da se, s jedne strane Ivan Merz sve više približava oltaru, no, s druge strane u širim krugovima u svojoj domovini još nije dovoljno poznat i stoga film ima veliku informativnu vrijednost. Film je podijeljen na tri dijela: Euharistija, Apostolat i Žrtva, a to su ujedno tri temeljne ideje Merzova programa duhovnoga života. Premijera filma za širu publiku bila je u nedjelju 14. svibnja u 9 sati na drugome programu HTV-a. /Prema: IKA/

Mepovci predmole molitvu za Ivanovo proglašenje blaženim

PROSLAVLJEN DAN IVANA MERZA

U župi sv. Roka, po drugi put, u srijedu 10. svibnja, svečano je proslavljen dan Sluge Božjega dr. Ivana Merza.

Slavlje je započelo svibanjskom pobožnošću u 18 sati, tako da su uz odrasle vjernike bili prisutni i ovogodišnji prvopričesnici, kao i Mladež euharistijskog pokreta koja se okuplja u ovoj župi.

Prilikom moljenja krunice, koju su predvodili prvopričesnici, mladi iz MEP-a su prije svake desetke krunice pročitali po nekoliko misli Ivana Merza o Mariji, Krunici i Euharistiji.

Sv. misu nakon krunice, u 18,30 sati predvodio je župnik **Andrija Anišić** koji je na početku mise osobito pozvao sve prisutne da mole za što skorije Ivanovo proglašenje blaženim i svetim. U svojoj propovijedi župnik je nazočne podsjetio na životni put i djelo Ivana Merza. Nakon toga je protumačio Ivanovu oporuku, istaknuvši da u ovoj svetoj i jubilarnoj godini svi moramo nastojati da budemo bolji, tj. da rastemo u svetosti i dobroti, jer smo uostalom svi mi pozvani na svetost. A da je svetost moguća, jasno svjedoči i primjer dr. Ivana Merza.

Poslije sv. pričesti Ana Lukač, članica MEP-a, pročitala je zahvalu Ivanu Merzu, a prije blagoslova Mladež Euharistijskog pokreta je zajedno sa župnikom Andrijom, klečeći pred Ivanovom slikom ispred oltara, predmolila molitvu za njegovo proglašenje blaženim.

Nakon sv. mise vjernici su se okupili i na kratkoj osobnoj molitvi pred slikom Ivana Merza, i time svakako dali doprinos širenju štovanja ovog velikog sina hrvatskog naroda.

Željka Zelić

Uređuje: Jakob Pfeifer

KATOLIK I EKUMENIZAM

Katoličkim vjernicima valja bez sumnje u ekumenskom radu brižno misliti na rastavljenju braću; molit će za njih, govoriti s njima o stvarima Crkve, učiniti prema njima prve korake. Ponajprije pak moraju oni sami, iskreno i budno odvagnuti sve što samoj katoličkoj obitelji valja obnoviti i ostvariti, da joj život vjernije i jasnije posvjedoči nauku i ustanove što ih je Krist namro preko apostola.

Istina, premda je katoličkoj Crkvi dano sve blago Bogom objavljene istine i sva sredstva milosti, ipak njezini članovi ne žive od toga svim onim žarom koji bi pristajao. Stoga lice Crkve manje blista pred braćom od nas rastavljenom i pred svim svijetom a porast je Kraljevstva Božjeg usporen. Zato je svima katolicima težiti za kršćanskim savršenstvom; svaki će se od njih iz svog stanja truditi da se Crkva, noseći na svom tijelu poniženje i smrtne patnje Isusove, danomice čisti i obnavlja, sve dok je Krist sebi ne prevede sjajnu, bez ljage i bez bore.

Sve i čuvajući jedinstvo u onomu što je nužno, svatko u Crkvi mora, već prema ulozi što mu je dana, sačuvati dužnu slobodu, kako u raznim oblicima duhovnoga života i stege tako u različitosti liturgijskih obreda, pače i u teološkoj razradbi objavljene istine; u svemu pak valja njegovati uzajamnu ljubav...

S druge strane, prijeko je potrebno da katolici radosno priznavaju i cijene doista kršćanske vrednote što proistječu iz zajedničke baštine a nahode se u naše rastavljene braće. Pravo je i spasonosno priznavati Kristova bogatstva i njegovu djelatnu moć u životu onih koji svjedoče za Krista, ponekad i lijući svoju krv. Jer Bog je čudesan i divan u svojim djelima.

Ne valja a da se ne rekne i ovo: sve što milost Duha Svetoga izvodi u našoj rastavljenoj braći to može biti i na našu izgradnju. Što je god istinski kršćansko, to nikad nije protiv nepatvorenih vrednota vjere; može, naprotiv, uvijek učiniti da se potpunije dosegne sam misterij Krista i Crkve.

/Usp. II. vatikanski koncil,
Dekret o ekumenizmu, br. 4/

SEMINAR O ŽUPNIM CARITASIMA U ZAGREBU

Hrvatski caritas na poticaj biskupijskih Caritasu priredio je 16. i 17. svibnja na Fratrovcu u Zagrebu "Međunarodni radni seminar o župnim Caritasima, njihovoj misiji i aktivnostima". U radu seminara sudjelovali su uz predstavnike hrvatskih biskupijskih Caritasu, gosti SAD-a, Njemačke, Austrije, Italije, Slovenije i Bosne i Hercegovine. Seminar je službeno otvorio predsjednik Hrvatskog caritasa zadarski nadbiskup **Ivan Pređa**, koji je prenio i pozdrave predsjednika Hrvatske biskupske konferencije zagrebačkog nadbiskupa **Josipa Božanića**. Voditelj svih poslova Hrvatskog caritasa **Vice John Batarelo** službeno je uveo u seminar, nakon čega su modele rada župnih Caritasu predstavili inozemni gosti. Gosti su govorili o iskustvima rada župnih Caritasu, te o odnosima i suradnji biskupijskih i nacionalnih Caritasu u svojim zemljama, gdje se ta suradnja održava uz pomoć različitih edukacijskih materijala, zahvaljujući radu animatora u biskupijskim i nacionalnom Caritasu.

Poslijepodne prvog dana 13 ravnateljica biskupijskih Caritasu u Hrvatskoj dali su izvještaj o tome koliko i što rade župni Caritasi, što rade biskupijski Caritasi i što planiraju kako bi potaknuli rad i razvitak župnih Caritasu na području svoje biskupije. Iste je večeri dr. Milan Špehar, stručni suradnik za edukaciju o Caritasu, vodio teološko razmatranje, meditaciju o Caritasu.

Drugog dana seminara, 17. svibnja, nakon što je voditeljica Odjela za trajnu edukaciju u Hrvatskom caritasu Suzana Ciganović izvijestila o dosadašnjem radu i planovima odjela, prešlo se na praktični dio rada koji se održavao kroz tri te-

matske radionice. Fritz Haring, voditelj prve radionice,

govorio je o duhovnim temeljima, korijenima i načelima rada župnih Caritasu, nakon čega su sudionici u radnim skupinama raspravljali o duhovnim načelima rada župnih Caritasu, te o ulozi župnika. Tom Urlich zatim je govorio o tome kako planirati konkretne akcije u župi, pri čemu su biskupijski Caritasi putem ankete ocjenjivali svoj rad u razvitku župnih Caritasu. Marco Iazzolino govorio je o raznim modelima župnih Caritasu u Italiji i onda podijelio sudionike u tri skupine s različitim temama: pastoralni temelji župnih Caritasu, sadržaj rada, te metode formiranja animatora za rad sa župnim Caritasima.

Na kraju je u plenumu prihvaćena zajednička izjava svih sudionika u kojoj se potvrđuje zajednički rad svih biskupijskih i Hrvatskog caritasa u stvaranju i razvitku župnih Caritasu; prihvaća se stvaranje i razvitak župnih Caritasu kao službena smjernica Caritasu u Hrvatskoj; traži se vraćanje predmeta "Pastoral Caritasu" na teološkim učilištima, radi odgoja budućih svećenika i laika.

Stvorena je i radna skupina unutar Hrvatskog caritasa čiji je zadatak odrediti viziju, smjernice, radni plan, konkretne pothvate te izraditi materijale za buduće animatore u biskupijskim Caritasima, koji će isključivo biti zaduženi za župne Caritasu i njihov rad. Hrvatski caritas tiskat će referate govornika kao i zaključke seminara, a talijanski i američki Caritas potvrdili su spremnost za pomoć Hrvatskom caritasu za razvitak župnih Caritasu. /IKA/

ZAHVALNOST DAROVATELJU ZA LIJEK

Prije par brojeva "Zvonik" je pisao o malenoj djevojčici iz Sonte kojoj je bio potreban lijek protiv epilepsije. Nepoznati je darovatelj pročitavši naš članak nabavio tri kutije apilepsina i poklonio ga preko "Zvonikove" redakcije.

Roditelji djevojčice, napose majka, od srca se zahvaljuju na dobroti i kršćanskoj ljubavi koja nije izostala.

Mi pak molimo čitatelje i suradnike da pronalaze u svojim župama ovakve i slične primjere na kojima se kršćansko srce pokazuje na djelu.

Joza

Piše: Alojzije Stantić

HODOČAŠĆE

*Obradovah se kad mi rekoše:
"Hajdemo u dom Gospodnji!"*

(Ps 122 - Hodočasnička pjesma. Davidova.)

Uvodno kontanje

Ovaj najstariji pisan spomen hodočašća se ukorenijo u virnike i od onda ga po potrebi obavljaju. I Isus je hodočastijo u dom svog Oca i nama ostavijo u nasliđe potrebu hodočašća, koja živi do današnji dana. Virnik hodočašćem odlazi na susret s Bogom, najprija da okaje svoje grije, rad čeg onda sve brige i nevolje ostavi za sobom: Da bi okajanje doživijo što potpunije i tilo mu mora ostit pokoru. Zato su kadgod hodočastili pišće i s pokorničkom ranom - s krvom i vodom (1). Kad hodočasti, virnik se iz čovika svakidašnjice promini u skrušenog čovika koji ide svom Ocu da s njim obnovi Savez i kad se otaleg vrati da to vide svi koji s njim žive. Hodočasnici takog svačanja su na tom putu ko braća. Svi su med sobom pomireni, jel ako je kogod s kime u razmirici nema mu mista u kući Očevoj, di su svi ljudi istinska braća (2).

Kršćani su najpre hodočastili u Jeruzalem, Betlehem i druga mista koja su u vezi s Isusovim životom i naukom. Posli tog su virnici počeli hodočastiti i u marijanska svetišta, osobito u Novom viku (3), koji ima više i rad tog su dostupna skoro svakom virniku (4).

U ovoj jubilarnoj godini je prilika da se sifimo kako su i kud hodočastili naši stari.

Hodočašće na Jud (5)

Kadgod su i naši stari hodočastili u to daleko marijansko proštenišće, makar jedared u životu, izuzev oni kojima to zdravlje nije dopuštalo. Dok smo živili u Austro-Ugarskoj državi to nam je bilo najpoznatije hodočasno svetište, sve dok prikrajanjem granica posli I. svitskog rata Jud nije osto u Mađarskoj. Dotleg je u nas bijo adet da svako mlado čeljade prija neg se udomi hodočasti u to svetište, jel kad se udomi i dođu dica, onda se rad nji ne mož nakanit na tako dugačak put. Hodočastili su mlađi ljudi brez dice i stariji, osobito u poodmaklim godinama, kad su dicu odranili i udomili.

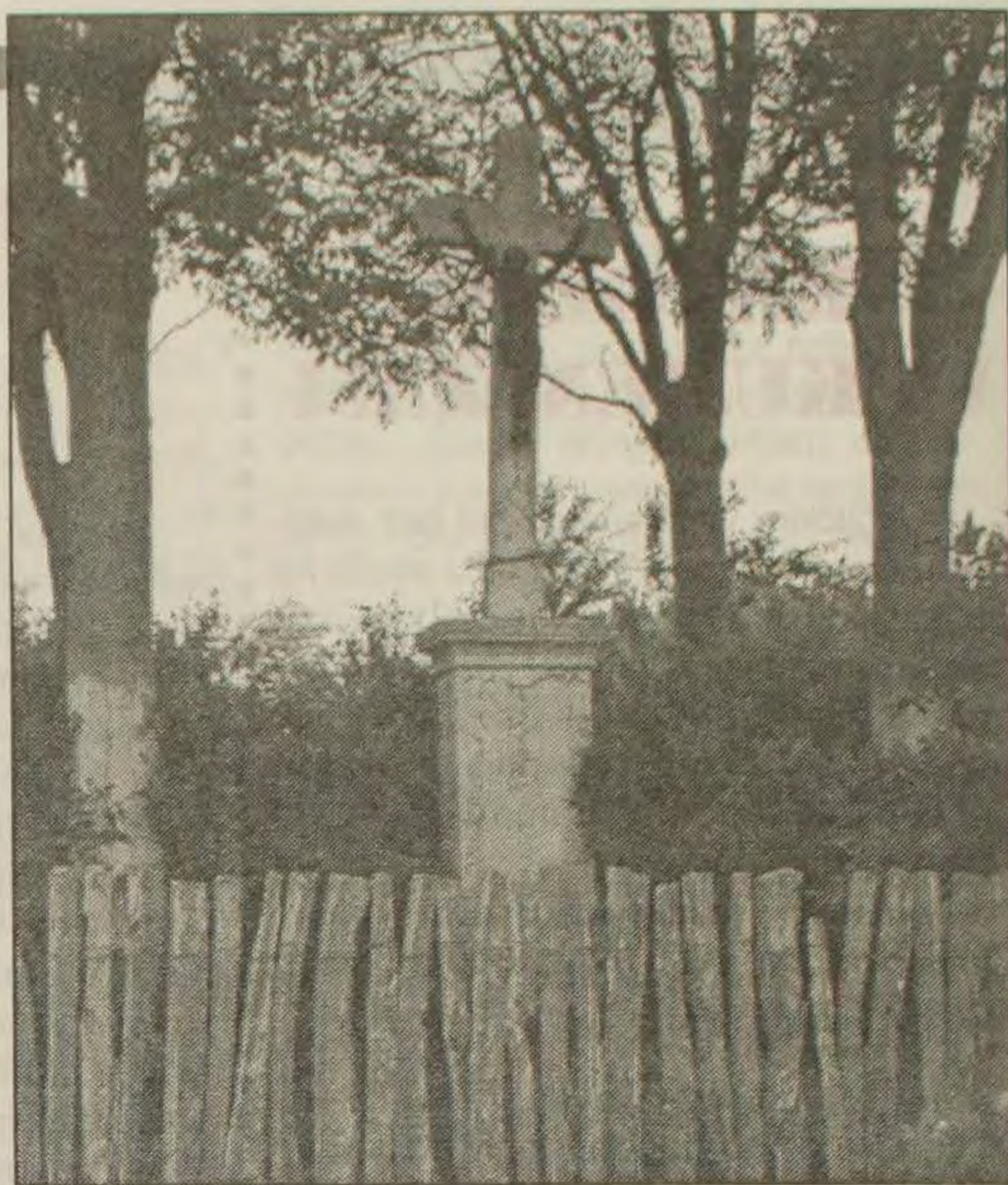
Na Jud su išli početkom lita, na prikritnici svibnja i lipnja kad su urađeni veliki poslovi na njivi - kuruze su zagnili, a risa su se laćali izmed sv. Antuna i Petrova, dobrim prija kanikule.

Koliko se zna iz pripovidanja, naši stari su već u drugoj polovici XIX. vika uveliko hodočastili u to marijansko svetište. Onda još mreža gvozdeni putova nije bila toliko raširena da bi mogli ić u Rim, Jeruzalem, Lurd... (6) Rad tog je hodočašće na Jud bilo, iako daleko, ipak svima dostupno.

Spremanje na hodočašće

U obitelji se barem godinu dana unaprid znało ko će hodočastiti sledeće godine. Za odlazak na tako dugačak put, koji je trajo oko dvi nedilje, unaprid su se temeljno spremili. Ženske su se starale o prisvlačenju i odivanju: da ima dosta čisti košulja, a svečano ruvo i odilo su nosili torbama (7). Pišće su išli u papučama, a za svečano oblačenje cipele i čizme su spakovali u bućur. Imali su i spremno ruvo ako vrime zaladni.

Muškarci imućniji obitelji su se starali o privozu: odabrali su bolje konje (8), po potrebi ji potkovali; provirili su dal je popuštala koja panta, da nema rasklimanog naplotka, špice il kake druge falinge na točkovima i kolima. Na lotra su namistili vrbove ar-

njeve (9) i priko nji zategli nepromočivu ponjavu. Natkrili su lotra di će se čeljad sklonit ako natrče kiša i da se mož smistit čeljade ako mu usput dođe rđavo, ako buran sustane, ko natira žulj il se ojide il ako ga zadesi kaka druga nevolja. Dešavalo se da usput naiđe kiša. Onda su se sklonili pod dudove i čekali da se vrime stiša. U malo većem prošijunu bilo je i dice od 9 do 10 godina i starije čeljadi koji friško sustanu, pa su njim kola dobro došla da se odmore.

U natkrivenim lotrama su nosili bućur, zobnice i u džaku zobi za konje. Spolja na lotra su svezali kabo za napajanje konja, kablčić s kenječom, fenjer i dosta drota, pod sicom su poneli kalapač, klišta i klinaca, a za šarage obisili oveće brime sina.

Prošijun

U većem prošijunu s plebanošom je išo i kapelan, a ko pomoć oko zbrinjavanja toliko čeljadi pomagao njim pridnjak, jedan od najugledniji virnika kojeg su svi privatili da će ga slušat.

Na put se krenili iz crkve posli svete mise. Ispid prošijuna je nošen križ, za njim nekoliko crkveni barjaka, onda su išli miništranti, crkveni općinari, trećoreci, svećenik, narod i na kraju kolija. Putom su molili kronicu, pivali svete pisme, vrimenom se svako za se molijo, a doteklo njim je vrime i za pripovidanje o običnim stvarima. Osobito su zagledali usive na usputnim njivama, kuće i o njevom izgledu pripovidali, uočavali šta njim se dopalo.

Ispid svakog usputnog križa su zastali, pod njim je svećenik pridvodijo molitvu i održo kratku pridiku.

Uveče su zanoćili u jednom od usputni sela, di su domaćini primili čeljad da prinoće i da u košari abrokuju konje. Čeljadima su uveče ponudili čorbu, a ujutru samo kruva, mlika i sira, jel čeljad iz prošijuna na hodočasnom putu posti. Ujutru su uranili, zajedno s domaćinima bili na misi u seoskoj crkvi. Posli mise prošijun je oćo svojim putom, do sledeće štacije. Hodočasnici su se ispovidali u usputnim seoskim crkvama, a ko nije stigo na red ispovidijo se u Judu.

Na Jud su išli putom priko Sombora, Berega do Vodica kod Baje, di su se zadržali i malo odmorili. Kod Mohača su kompom prišli Dunav na putu za Jud.

U Judu su svaki dan imali misu s pridikom koju je katkad reko i koji svećenik gost. U ovom proštenišću su se zadržali dva, najviše tri dana. Te dvi noći u Judu na kvartilju su bili kod lokalni stanovnika, koji su ji rado privatili i skromno kostirali.

U Judu su okajali svoje grije i obnovili Savez s Bogom, rad čeg su tamo hodočastili.

"Kod zvonceta" - Posljednja stacija u povratku

Iz Juda su se okajani virnici vraćali istim, najkraćim putem, a posljednja stacija ispred varoši njim je bila "Kod zvonceta", smještenog u ledini Jakobčičevog salaša kod Male Bosne. Nuz to zvonce je i Jakobčičev zavitni križ s testamentom iz 1864. god. (10) kod kojeg je prošijun bijo ugošćen paprikašom (11). Vrime je učinilo svoje, stalak zvonceta je istrunio, nov nije napravljen, osto je samo križ da čuva uspomenu na kadgodašnji adet i dokaz da je tu bila stacija prošijuna za Jud (12).

Jubilarno hodočašće u Rim 1925.

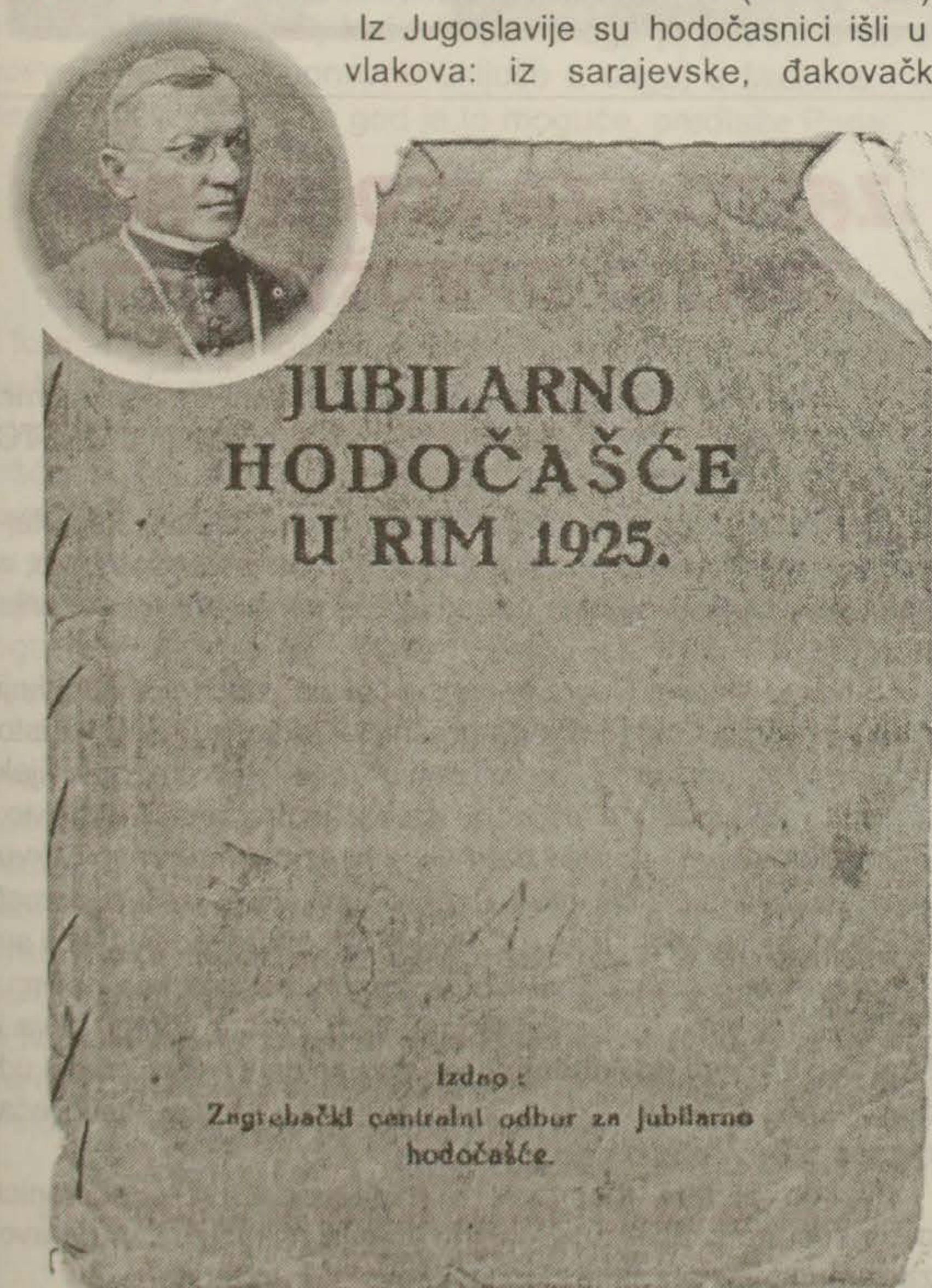
Virnici su išli na ovo hodočašće u Rim da pohode grobove sv. Apostola Petra i Pavla, da posvidoe svoju viru i da se poklone Ocu svi kršćana Papi Piju XI, po pridviđenom programu napisanim u knjižici "Jubilarno hodočašće u Rim 1925."

O ovom hodočašću ukratko: u ovoj jubilarnoj godini sitimo se jubilarnog hodočašća u Rim 1925. g. čiji je vođa bijo dr. Ante Bauer, zagrebački nadbiskup. Subotički hodočasnici (13) su pošli vlakom iz Subotice 24. svibnja, a u Rim stigli 26. ujutru u 4,40 sati. Usput su razgledali Veneciju i positali: grob sv. Marka evanđeliste u prilipoj crkvi, a u Padovi u crkvi grob sv. Antuna.

U Rimu su hodočastili u bazilike: sv. Petra (14), s. Maria Maggiore (sv. Marija Velika), sv. Ivana Lateranskog i sv. Pavla. U ovim bazilikama su molili posebne litanije i prigodne molitve i obaško se molili nad grobovima svetaca i nekoliko rimpapa, o čemu su bili obaviješteni i u knjižici o hodočašću.

U povratku iz Rima positali su u Assizu baziliku sv. Franje i njegov grob, a u crkvi sv. Klare njezin grob. U Firenci su obašli crkve: s. Maria Novella (iz XIII. vika), Piazza del Duomo i kapelu Il Batistero posvećenu sv. Ivanu Krstitelju (15) i jedan od bisera crkvene arhitekture crkvu Santa Maria Del Fiore (iz XIII. vika).

Iz Jugoslavije su hodočasnici išli u 6 vlakova: iz sarajevske, đakovačke,

JUBILARNO HODOČAŠĆE U RIM 1925.

Izdano:
Zagrebački centralni odbor za jubilarno hodočašće.

Naslovna stranica knjižice za jubilarno hodočašće i gore nadbiskup Bauer, vođa jubilarnog hodočašća

zagrebačke biskupije, iz Velikog Bečkereka (Zrenjanin), Beograda, a iz Subotice ji je bilo u tri vlaka (16).

Ko je poželijo, omogućeno mu je da positi i vidi Napulj i Pompeje. Iako to u ranijim hodočašćima nije bilo uobičajeno, jeto ode je hodočasnicima pružena mogućnost da vide i kulturne vrijednosti i znamenitosti u gradovima kroz koje su prolazili do odredišta hodočasnog Rima.

Centralni odbor je ovo hodočašće savršeno organiziro. Sve njim je bilo napisano u knjižici.

Subotičani su vlakom stigli kući 6. lipnja u 3,30 sati.

O ovom hodočašću bi se dalo tušta pripovidati, jel kad je o organizaciji puta napisana knjižica s oko stotinak stranica, onda se tek da pritpostaviti bogatstvo doživljaja na tom dalekom i događajima bogatom putu.

(1) - nije to baš uvijek bilo tako. Pripovida se da su pojedini hodočasnici pod Jud poneli i malo druge rane - većinom šunke. Na to je ostala u uspomini pisma koju je katkad zapivo pridnjak u prošijunu: "Na Jud idem, šunke idem o, Marijo! S Juda idem, dudu idem o, Marijo!" (Kadgod su nuz putove u ravnici bili posadeeni dudovi, a med njima i po koji zdravo ukusan murgan.)

(2) - svećenik koji je pridvodijo hodočasnike u Lurd vidijo je dvi Bunjevke u širokim suknjama da su divanile s jednim Indusom. Pito ji je o čem su pripovidali kad ne znadu njegov jezik. Žene su kazle da je Indus učen čovik, da ima dvoje dice... Ovaka sporazumivanja su tajna hodočašća, di su svi ljudi dica Božja i zato nemaju teškoća da se sporazumiju.

(3) - najviše posičivano marijansko svetište u Europi je Lurd (na jugu Francuske), di se seoskoj pastirci Bernardici Subirom prvi put ukazala Gospa 11. veljače 1858. g. Vrimenom je to svetište postalo omiljeno i dobro posičeno, a u vrime hodočašća u Lurdu u jednom danu nikad nema manje od 50-60.000 virnika, a litnjim vikendima zna bit i priko 120.000 duša. Poznato je i svetište u Fatimi di se 13. svibnja 1917. godine dicit: Luciji, Franji i Jacinti ukazala Gospa. Dvoje dice su friško zatim umrli, a Lucija je postala divna i danas je živa (92 g.), i nedavno se susrela s papom Ivanom Pavlom II. kad je positalo Portugal.

(4) - mlađim virnicima je ovo svaćanje nerazumljivo jel većina živi u takom okruženju di životne prilike ne dopuštaju ni pomisao na udaljenije hodočašće, primerice: Rim, Lurd, Međugorje...

(5) - Jud - Mária Gyűd, u neposrednoj blizini mista Harkany, kod Pečuja (Pecs) u Mađarskoj

(6) - Subotica je uključena u mrežu gvozdeni putova 11. XI. 1869. g. puštena je u promet pruga Subotica-Sombor-Gomboš (Bogojevo), a 16. XI. 1869. g. Segedin-Horgoš-Subotica.

(7) - za tu priliku su tkali šarene vunene torbe, nalik na pregače, koje su vunenom vrbicom obisili priko ramena il ji povrimeno držali u lotrama kola

(8) - većinom su u kola uprezali samo jednog konja, jel prošijun nije žurijo, pa ni konj nije moro kasat. Nuz to lakše je ponet rane za jednog konja.

(9) - u vrbinjaku su ocikli podesne dugačke vrbove prutove, upleli ji dok su još zeleni, savijanjem ji oblikovali za arnjeve. (Kadgod su u dolovima odranjivali i vrbe za pletenje: košarova, pletera /pletena ograda ledine, stranice ambara.../, lisa /obloge lotra - stranice kola/...

(10) - Ovo je jedinstven primer javnog testameta uklesanog u kameni križ: "Na slavu Božju podigli su ovaj križ stariji Josip Jakobčić i supruga Katarina Horvatović dodajući da se iz prihoda od 10 lanaca zemlje i na njemu podignute kuće ugoste okajane duše koje se vraćaju s križom iz Judskog prošteništa." Križ i danas stoji na tom mistu. Posli II. svitskog rata hodočašće s prošijunom više nije dopušteno, pa je tako prikinut adet da se poštiva volja iz testameta.

(Testament doslovce glasi: "ISTEN DICSŐSÉGÉRE EMELTÉK EZEN KÖRÖSZTÖT IDŐSEB JAKABCSICS JÓZSEF ÉS NÉJE HORVATOVITS KATALIN HOZZA ADVÁN TIZ LÁNC FÖLDET AZ RAJTA LÉVŐ HÁZZAL MELYNEK JÖVEDELMÉBŐL ELVÁRODNAK AZ GYŰDI BŰCSŰROL KÖRÖSZTEL VISSZA JÖVŐ AJTATÓS LELKEK. 1864.")

(11) - moje dide, majke i mama su mi pripovidali o posljednjoj staciji "Kod zvonceta" i obaveznom paprikašu za svaki prošijun koji se tudan vraćo iz Juda. Posli gošćenja tu je bijo razlaz svojim kućama.

(12) - kad je Jud osto u drugoj državi, naši stari su hodočastili u Bili Aljmaš blizo Osijeka, pa su onda ti hodočasnici u povratku ugošćeni na staciji "Kod zvonceta".

(13) - glavni organizator Subočana bijo je msgr. Ante Skenderović - Neko, onda župnik u Somboru. U svakom vagonu s hodočasnicima je bijo po jedan kapelan.

(14) - posebno su opisane sve crkve s najosnovnijim podacima (veličina, kad i ko ji je gradijo, ko iznutra osliko i iskleso kípove, ko je u njima saranjen)

(15) - na ovoj kapeli su vrata za koja je Michelangelo izjavijo da bi mogla stat na ulazu u raj (ko je vidijo tu lipotu nikad je neće zaboravit)

(16) - ovaj podatak potvrđuje gospodarsku moć Subočana, med kojima su najimućniji bili zemljoposidnici.

Uređuje: bračni par Huska

DJECA RODITELJIMA

JA SAM POSEBAN BOŽJI DAR

Mnoga djeca svoje poruke ne mogu uputiti pravim roditeljima, ali Caritas nastoji učiniti sve kako bi čuo i razumio njihove poruke.

- Moje su ruke male - molim vas ne tražite savršenstvo kad god namještam postelju, crtam ili bacam loptu. Moje su noge kratke - molim vas, usporite kako bih mogla ići u korak s vama.

- Moje oči, poput vaših, nisu vidjele svijeta - molim vas, dopustite mi da uz vašu zaštitu istražujem, nemojte me nepotrebno sputavati.

- Kućnih će poslova uvijek biti. Ja sam malena samo za kratko vrijeme - molim vas, uzmite si vremena da me poučite o ovom čudesnom svijetu. Činite to rado.

- Moji su osjećaji krhki, stoga budite osjetljivi na moje potrebe i nemojte mi zanovijetati cijeli dan. (Ni vi ne biste voljeli da netko stalno gundđa zbog vaše radoznalosti.) Postupajte sa mnom onako kako biste željeli da se s vama postupa.

- Ja sam poseban Božji dar. Čuvajte me onako kako Bog to želi - držite me odgovornom za moja djela, dajte mi smjernice u životu, grdite me u ljubavi.

(nastavlja se)

/Glasnik Srca Isusova i Marijina/

INICIJATIVE:

SAVJETOVALIŠTE "ZA ŽIVOT" U OPĆOJ BOLNICI

Humanitarna udruga "Pro vita" ("Za život"), koju je prije pet godina osnovao šibenski biskup mons. Srećko Badurina, usmjerena na promicanje vrijednosti ljudskoga života, njegovo očuvanje i zaštitu, osobito u prenatalnoj fazi; temelji svoj rad na savjetovanju i edukaciji trudnica - budućih majki. U prve dvije godine svoga postojanja udruga je djelovala neslužbeno, izvan šibenske bolnice, a bila je smještena u zgradi bivšega sjemeništa. Tada je uspješnost njezina rada uvelike ovisila o suradnji medicinskih sestara koje su trudnice upućivale u savjetovalište. No i tada, u nepovoljnim uvjetima rada, savjetovalište udruge "Pro vita" odvratilo je mnoge majke od prvotne namjere da liše života svoju nerođenu djecu (u Šibeniku ima šezdesetak takve djece!). Osim toga, udruga je s tim obiteljima redovito održavala kontakt, a u svrhu edukacije roditelja jednom mjesečno održavana su razna predavanja i javne tribine. Nakon te dvije godine rada u poluilegali, savjetovalište je dobilo "zeleno svjetlo" te je premješteno u opću bolnicu, gdje do danas djeluje dva puta tjedno.

Marijana Martinović, Glas Koncila

Slična inicijativa itekako bi bila potrebna i za Suboticu. Možda bi prvi korak mogao biti pravljenje plakata "ZA ŽIVOT" i njegovo postavljanje na prvom katu subotičke bolnice gdje se često "zakazuju intervencije". Javite nam se, dragi roditelji i vi koji ste možda u dilemi što učiniti ako ste "nespremni" za novi život. Možda ćemo vam moći pomoći savjetom, kršćanskom poukom ili na neki drugi način. Pišite o svojim razmišljanjima!

PRAVI POKLON

Prezaposleni bračni par na Badnjak uđe u trgovinu igračka želeći kupiti božićni dar svojoj maloj kćeri. Bili su bogati i pripravi dati koliko zatreba. Prodavačici su objašnjavali svoje želje:

- Znae, mi smo cijeli dan zaposleni. Često smo i poslovno odsutni. Zato tražimo igračku koja će našu malenu najviše obradovati, dugo zabavljati i tako umanjiti njezinu usamljenost.

Prodavačica se prijateljski nasmiješi i reče:

- Žao mi je! Na žalost ne mogu vam pomoći, jer mi ovdje ne prodajemo roditelje!

(Nepoznati autor)

ZAŠTO I ZA ŠTO JE PAPA TRAŽIO OPROŠTENJE?

U petak, na Obiteljskim susretima u župi sv. Roka, mr. Andrija Kopilović pokušao je protumačiti prisutnima ZAŠTO i ZA ŠTO JE PAPA TRAŽIO OPROŠTENJE.

Predavač je najprije osvijetlio Crkvu kao Otajstvo, kao otajstveno Tijelo Kristovo. Krist je glava toga otajstvenoga tijela, a Petru je povjerio službu naučavanja, upravljanja i vođenja toga Tijela.

S druge strane, Crkva je i organizacija, zajednica ljudi koji su po svojoj ljudskoj naravi i grešnici. Crkva je, dakle, u isto vrijeme i "organizam" i "organizacija" te je istovremeno uvijek sveta i uvijek potrebna čišćenja, istakao je predavač i nastavio: "Papa, kao glava i nositelj petrovske karizme ima pravo Crkvu uvesti u pokajnički čin pred Bogom i svijetom, moleći oprost od Boga za grešnost ljudi u Crkvi i moliti oprost od ljudi koji su zbog ljudske slabosti ljudi Crkve ranjeni na bilo koji način... Dakle, Papa moli oprost od Boga i ljudi, prašta u ime Crkve i time kao vrhovni poglavar potiče i poziva da to učini i svaki ud otajstvenoga Tijela - Crkve, kako bi se prag trećeg tisućljeća mogao prijeći 'očišćenog pamćenja'."

Nakon plodne rasprave, u molitvenom dijelu sudionici ovog susreta izmolili su Gospine litanije prikazujući ih upravo za Papu koji je tih dana proslavio svoj 80. rođendan. /Zv/

Uređuje: s. Blaženka Rudić

POSLANJE POSVEĆENIH OSOBA - DANAS I SUTRA -

U ovom broju ćemo napraviti mali predah u predstavljanju naših redovničkih zajednica. Naime, očekujemo dopise onih zajednica koje još nismo upoznali. Ovoga puta ćemo upoznati kako Papa vidi poslanje redovnika i redovnica u svijetu danas i sutra i o tome piše u svom pismu "O posvećenom životu".

Prisutnost posvećenih osoba u odgoju

"Crkva je uvijek shvaćala da je odgoj bitan element njezina poslanja. Njezin unutarnji učitelj je Duh Sveti, koji prodire u najnepristupačnije dubine srca svakoga čovjeka i poznaje tajni dinamizam povijesti. Cijelu Crkvu oživljava Duh i ona s njim obavlja svoje odgojiteljsko djelo."

Zašto posvećene osobe imaju posebnu ulogu u odgoju?

One su pozvane da u odgoj unesu radikalno svjedočanstvo Kraljevstva. A za to su osposobljene naročitim posvećenjem; imaju iskustvo darova Duha Svetoga; neprestano slušaju i razmatraju Božju riječ; imaju bogatu baštinu odgojnih tradicija u svom vlastitom Redu ili Ustanovi.

Povijest Crkve poznaje primjere mnogih posvećenih osoba koje su postigle savršenstvo ljubavi odgajajući. One predlažu svetost kao odgojni cilj. To je jedan od NAJDRA-GOCJENIJIH DAROVA koje posvećene osobe mogu ponuditi MLADIMA DANAS, kaže Papa. Stoga je potrebno da se posvećene osobe ponovno uključe u odgoj u školama i na visokim učilištima gdje god je to moguće, predlaže Papa.

Posvećene osobe u evangelizaciji kulture

"Ustanove posvećenog života su uvijek imale velik utjecaj u formaciji i u prenošenju kulture. To se dogodilo u srednjem vijeku, kada su samostani postali mjesta pristupa kulturnim bogatstvima prošlosti i izgradnje nove humanističke i kršćanske kulture. To se obistinilo svaki put kada je svjetlo evanđelja doprlo do novih naroda. Mnoge posvećene osobe su promicale kulturu, a često su istraživale i branile autohtone kulture. Potreba za doprinosom u promicanju kulture, u dijalogu između kulture i vjere, zapaža se danas u Crkvi na posve osobit način."

Međutim, osim ovog zalaganja u prožimanju kulture evanđeoskim vrijednostima, potrebno je u zajednicama posvećenog života njegovati ljubav prema studiju - neprestanom učenju. To učenje nema za cilj postizanje akademskih naslova i profesionalnih stručnosti, nego "ono je prije izraz nikada udovoljene želje za DUBLJOM SPOZNAJOM BOGA, ponora svjetla i izvora svake ljudske istine. To učenje je korisno za sposobnost rasuđivanja; pobuda je na razmatranje i molitvu u trajnom traženju Boga i njegova djelovanja u složenoj stvarnosti suvremenog svijeta".

Posvećene osobe u svijetu medija

Posvećene osobe su pozvane da iskoriste moć medija za navještaj Evanđelja do nakraj svijeta. Zato su "DUŽNE steći

ozbiljno poznavanje govora svojstvenog tim sredstvima da bi uspješno govorile o Kristu današnjem čovjeku".

No zbog velikog utjecaja i moći pa i opasnosti medija, Papa kaže da posvećene osobe mogu ponuditi naročito "svjedočanstvo o RELATIVNOSTI SVIH VIDLJIVIH STVARNOSTI, pomažući braći da ih vrednuju po Božjem planu, ali i da se oslobode od zarobljavanja pozornice ovog svijeta koji prolazi". Posvećene osobe, a posebice članovi svjetovnih ustanova trebaju promicati kvalitetnije medijske sadržaje koji poštuju moralni zakon i prenose bogate ljudske i kršćanske vrijednosti.

Posvećene osobe u ekumenizmu i međureligijskom dijalogu

Papa smatra da Isusova molitva i želja za jedinstvom mora biti na poseban način u srcu posvećenih osoba. Tim više što i u drugim Crkvama i zajednicama cvatu različiti oblici posvećenog života. Duša ekumenizma jest molitva i obraćenje i nema sumnje da posvećene osobe imaju osobitu dužnost da se u tome založe. Stoga je potrebno upriličiti susrete različitih zajednica kojima je zajedničko čitanje i razmatranje Božje Riječi. Moguća je suradnja i na karitativnom planu. Molitvu za jedinstvo posebno trebaju njegovati zajednice kontemplativnog života.

U međureligijskom dijalogu Papa poručuje: "Prvi oblik evangelizacije prema braći i sestrama druge vjeroispovijesti bit će samo svjedočanstvo SIROMAŠNOGA, PONIZNOGA I ČISTOGA života, prožetoga BRATSKOM LJUBAVLJU prema svima."

Moguća je suradnja u zajedničkom zauzimanju za ljudski život, osobito u promicanju dostojanstva žene, smatra Papa. Dakako da je za takav dijalog potrebno duboko poznavanje religijske baštine drugih religija, te izgrađena vjera i ljudska zrelost.

Posvećene osobe kao učitelji u traženju svetoga

Posvećene osobe su izabrale Boga, odnosno odgovorile na Njegov izbor. One s Njim druguju, poznaju Njegovo lice. Zato mogu pokazati puteve onima koji danas traže Boga nemirna srca. Pozvane su istinskim i potpunim opredjeljenjem za Krista oslobađati svoje suvremenike od različitih iluzija i stranputica. Posvećene osobe su dužne njegovati unutarnjeg čovjeka koji sluša riječ Božju i oslanja se na Crkvu, te ukazati da se u tajni Trojstva smiruju duboke čežnje ljudskog srca.

"Posvećene osobe imaju dužnost velikodušno ponuditi prihvaćanje i duhovnu pratnju onima koji se, potaknuti žeđu za Bogom i željni živjeti zahtjeve vjere, obraćaju njima."

Kafana - "Dukat"

Subotica, Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 30-136

Organizira: svadbe, rođendanska slavlja,
bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI

Nedjeljom: "BUNJEVAČKA UŽNA"

Posebno se preporučamo za organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22 sata,
nedjeljom od 12 - 16 sati,
ponedjeljkom zatvoreno

vl. Jakov Letović

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2,
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- BAJMOK, JNA 3 (u evečari "MARIŠKA")
Telefon (danonoćno): 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18 (u evečari "ORHIDEJA")
Telefon: 753-759
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202

Poljoprivredna apoteka

AgriS
Subotica

Nudimo vam

- sredstva za zaštitu bilja
- sjemensku robu
- dajemo besplatne stručne savjete

Radno vrijeme od 8 do 19 sati, a subotom od 8 do 12 sati

Prešernova ulica 37 (kod crkve sv. Jurja), Tel/fax: 20-966

*U spomen
sestri Vijaneji*

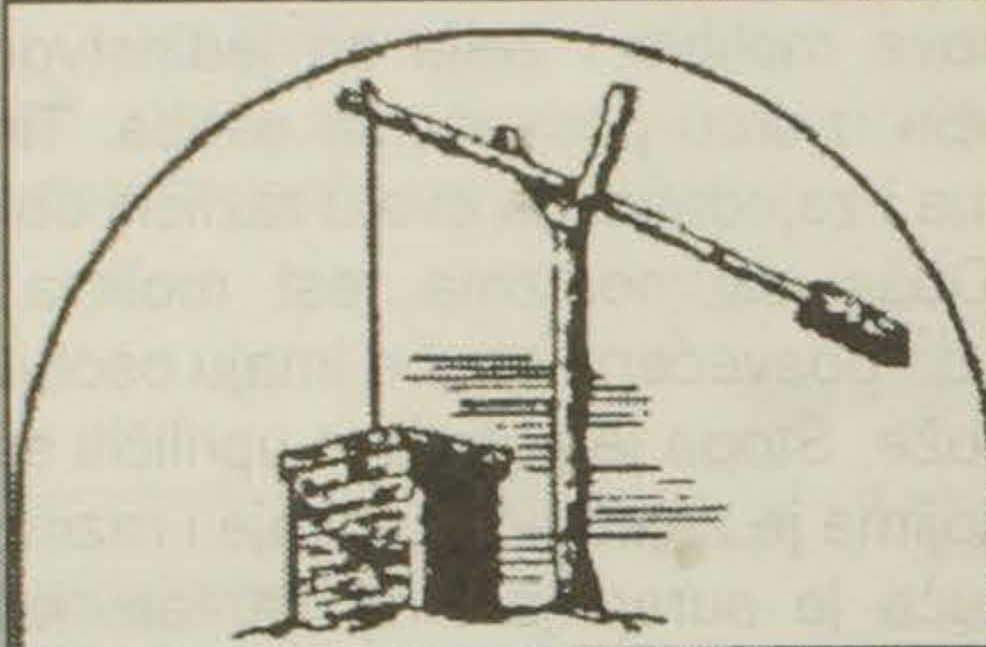
SELK

d.d.

K U T I N A

Kolodvorska 27

Tel.: 044/ 682-432, fax: 044/ 682-438

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

Možete nam pisati i na
E-mail adresu:
zvonik@tippnet.co.yu

Dr. Kern Katalin
specijalista - fizijatar

Radno vrijeme:
ponedjeljak-petak
8 - 13 sati
poslijepodne
terenski rad

Subotica, Ptujaska 1
tel: (024) 551-375

Djelatnost ordinacije:

- Bolovi u kičmi i zglobovima
- Reumatologija
- Internistički pregled; snimanje EKG, laboratorij, terapija
- Neurološki pregled i terapija
- Psihijatrijski pregled i psihoterapija
- Ortopedski pregled
- Kućna posjeta i kućno liječenje sa suvremenim aparatima

Tel/fax:
(021) 775-411
063-566-062
VAJSKA

...uvek, kada poželite lepe stvari.

PRODAJEMO UNIVER, MEDIJAPAN, RADNE PLOČE, ŠARKE ("LAMA"-SLOVENIJA) I SAV OSTALI PRIBOR ZA STOLARE. PLOČICE, SANITARIJU I KOMPLETNI GRADEVINSKI MATERIJAL.

24000 SUBOTICA, Batinska 34, Tel./fax: 024/ 561-186, Tel.: 024/ 561-187

INTERNET

WWW.
TippNet
.co.yu

Internet provajding

Prodaja računara

Instalacija i održavanje računarskih mreža

Pojedinačni i grupni kursevi

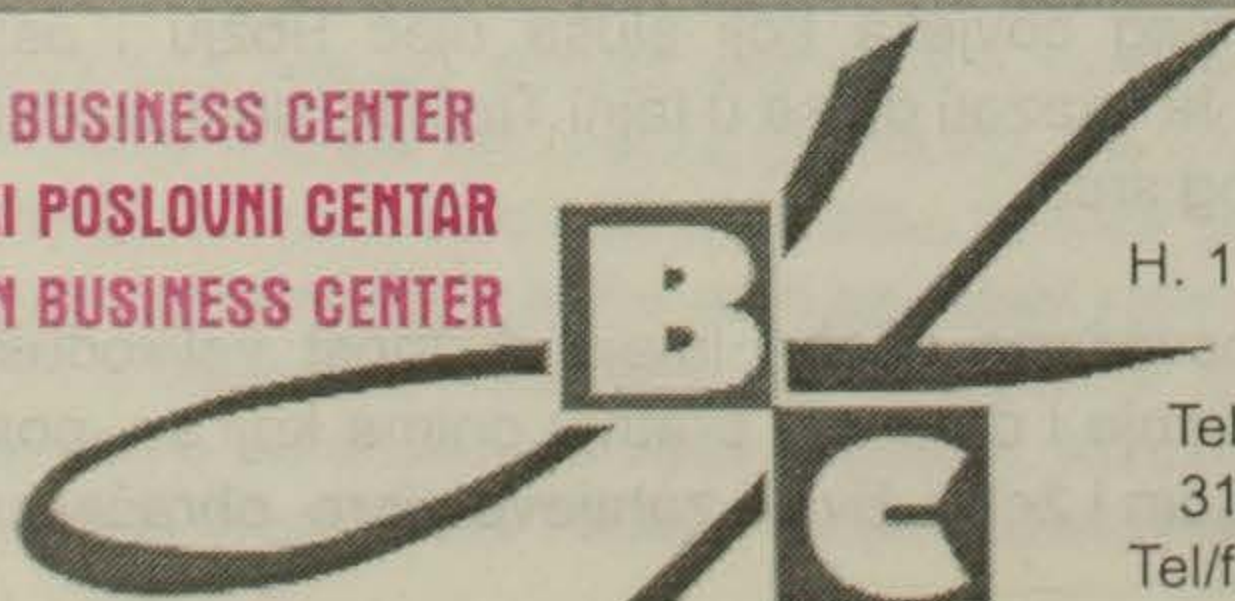
(Windows, Word, Excel, Internet)

☎ (024) 555-765 Braće Jugovića br. 5. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

Pretplatnici iz inozemstva uplate (30 DM ili avionom 40 DM) mogu izvršiti pošt. uputnicom ili čekom na adresu:
Gabrijela Skenderović,
Kneza Trpimira 1/3
44320 Kutina
tel: 99 385 (0)44 681-272
R. Hrvatska

HORVAT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301,
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

O. ATANAZIJE (MATE) SPAROŽIĆ (1911-1999)

U povodu prve obljetnice od smrti našeg dragog patra Atanazija, 2. travnja 2000. održana je sv. misa zadušnica, koju je predvodio župnik Erős Mihály. On je na početku sv. mise podsjetio da je ovo misa za patra koji je nas Pančevce, sa prekidima, služio 50 godina.

Pater Atanazije rođen je 6. III. 1911. u Vrbniku na otoku Krku. U Splitu je zaređen za svećenika 1936. godine. Doktorat iz filozofije obranio je u Rimu 1939. Nakon toga je 1941. bio kapelan i vjeroučitelj u Vinkovcima, potom je 1945. naimenovan za župnika u Podravskoj Slatini, a 1948. vjeroučiteljem u Splitu.

U Pančevo prvi put dolazi 1950. kada obavlja dužnost vjeroučitelja i kapelana. Zatim je župnik u Puli, pa u Kamenici, a drugi put dolazi u Pančevo 1963. kao kapelan. Ponovno odlazi iz Pančeva u Novo Selo kraj Vinkovaca kao kapelan, a onda na veliku radost vjernika naše župe 1969. godine ponovno dolazi među nas u Pančevo i tu ostaje do 1992.

Zbog događaja koji su se zbili 1991. pa nadalje, otišao je naš voljeni pastir pater Atanazije, ovaj put zauvijek od nas u Zagreb, u dom za umirovljene svećenike. Tu je 1. travnja 1999. godine, na Veliki četvrtak blago u Gospodinu preminuo.

Zbog bombardiranja kojemu smo bili izloženi nitko od nas iz Pančeva nije mogao otići na sprovod.

Njegova smirenost, sabranost, produhovljenost te umnost kojom nas je decenijama duhovno vodio pamte se i pamtit će se dokle god bude i nas katolika na ovim prostorima.

/Nenad Ješić/

CILIKA KUJUNDŽIĆ

(1931 - 2000)

U 69. godini života je iznenada, dok je išla na sv. misu, 30. travnja 2000. godine preminula Cilika Kujundžić r. Zvekanović. Sahrana mile nam pokojnice bila je 4. svibnja na Kerskom groblju.

S velikom ljubavlju i ponosom i vjerom u ponovni susret od nje se opraštaju:

kćerke Marija, Gabrijela i Ruža, zetovi Pepo, Joso i Zlatko, unuci Goran, Igor, Zoran i Davor, sestra Kata s obitelji, snaha Janja s obitelji, šogor Stanko s obitelji kao i ostala rodbina.

BELA POKORNIĆ

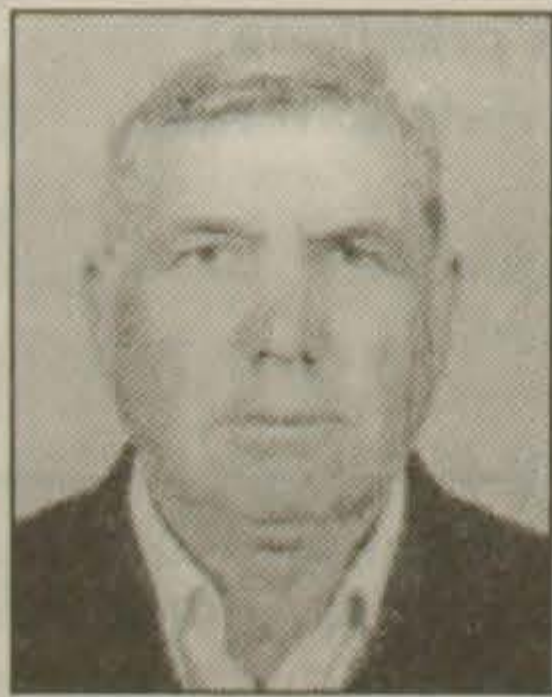
(1914 - 2000)

U Subotici je 5. svibnja 2000. godine poslije kratke i teške bolesti, okrijepljen svetim sakramentima umirućih, blago u Gospodinu preminuo Bela Pokornić.

Sv. misa zadušnica na šest nedjelja bit će u crkvi Isusova Uskrsnuća 8. 07. u 7,30 sati.

Dragog pokojnika s ljubavlju i zahvalnošću se sjećaju i u srcu nose njegovi najmiliji:

kćerke: Kata, Marija, Rozalija, Eva i Bernardica s obiteljima.

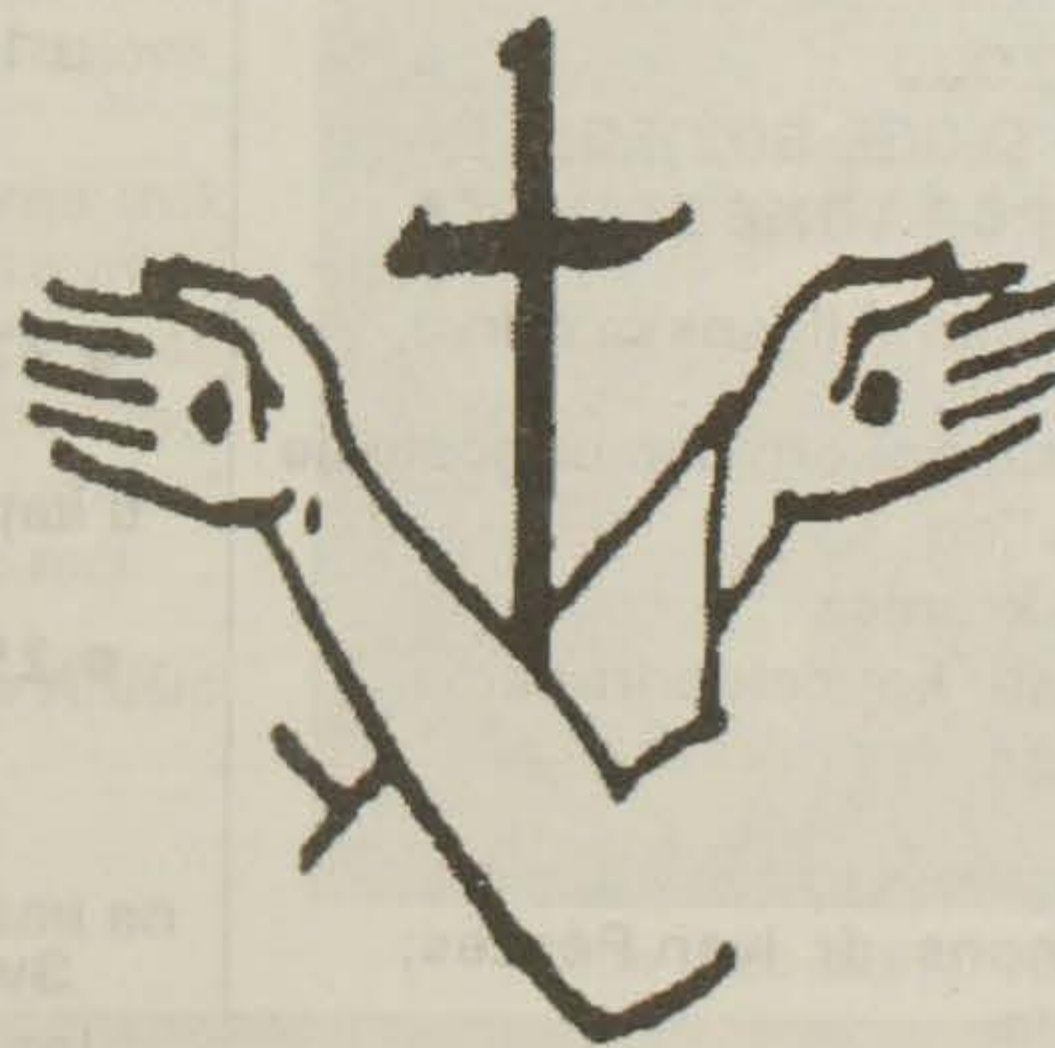
REGIONALNI SUSRET BRATSTAVA FRANJEVAČKOG SVJETOVNOG REDA

U nedjelju 28. 05. u marijanskom svetištu "Bunarić" održan je regionalni susret bratstava Franjevačkog svjetovnog reda. Toga dana su trećoreci i trećoredice hodočastili Gospi pod geslom "Svi po jubilarni oprost kod Gospe Bunaričke".

Prije sv. mise u 16 sati molili smo kronicu i bila je prigoda za sv. ispovijed a pjevali smo i marijanske pjesme (hrvatski i mađarski). Na ovom susretu sudjelovali su članovi Franjevačkog svjetovnog reda iz **Sonte, Bačkog Monoštora, Bača i Subotice** (hrvatsko i mađarsko bratstvo). Sv. misu je predvodio i na hrvatskom propovijedao rektor svetišta **mr. Andrija Kopilović**, koji je i sam franjevački trećoredac. Na mađarskom jeziku je prigodnu homiliju održao **vlč. Ervin Kovač**, a koncelebrirali su još i **o. Marijan Kovačević**, duhovni asistent subotičkog bratstva FSR-a, **vlč. Josip Miloš**, franjevački trećoredac, **vlč. Željko Augustinov**, župnik iz Sonte a sve vrijeme je ispovijedao **mons. Marko Forgić**, također franjevački trećoredac. Misno slavlje je uzveličalo pjevanje katedralnog zbora "**Albe Vidaković**" pod ravnanjem **s. Mirjam Pandžić**.

Na ovom mjestu želim spomenuti da se mjesno bratstvo FSR-a u Sonti ove godine spominje 95. obljetnice svoga postojanja te je za njih ovo hodočašće bilo tim značajnije.

Druženje i skromni agape poslije slavlja na Bunariću upričćen je u franjevačkom samostanu, nakon kojeg su se braća i sestre razišli u očekivanju sljedećeg susreta koji će biti u franjevačkoj kući za duhovne vježbe "Domus pacis" (kod Horgoša).

OBLAČENJE NOVIH ČLANOVA FSR-a

Na blagdan Pohoda BDM, 31. svibnja, petoro mladih ljudi: **Dejan Ilanković** (brat Filip od Isusa), **Ivan Vojnić** (brat Ivan od Uskrsnuća), **Dražan Petrekanić** (brat Josip), **Kristina Vojnić Hajduk** (sestra Kristina), **Franjo Vojnić Hajduk** (brat Franjo) započeli su svoj novicijat u Franjevačkom svjetovnom redu u Subotici. Oni su okupljeni pred Isusovim oltarom izjavili da žele živjeti po evanđelju slijedeći stope sv. Franje Asiškog. Tako sada subotički FSR ima deset novaka. Svi novaci su mlađi ljudi što osobito raduje jer će tako mjesno Bratstvo u Subotici biti doista obnovljeno. Eto prave kršćanske zajednice koja je spremna odgovoriti na znakove vremena i stati na bedemu kršćanstva u Subotici, pa i šire.

Csaba Kovács

● **12. 06. 2000.**
PROŠTENJE U ALEKSANDROVU
 u 18 sati - svečana sv. misa
 predvodi: mons. Lovro Cindori,
 župnik iz Marije Bistrice

● **13. 06. 2000.**
BLAGDAN SV. ANTUNA
 svečana proslava
 u franjevačkoj crkvi
 u 8,30 sati: svečana sv. misa na
 hrvatskom jeziku
 u 10 sati: svečana sv. misa na
 mađarskom jeziku
 u 18 sati: sv. misa, blagoslov
 ljliljana i blagoslov djece
 uoči blagdana (12. 06.)
 u 18 sati: misa za bolesnike

● **19 - 22. 06. 2000.**
BIBLIJSKI SEMINAR
 Domus pacis (kod Horgoša)
 Prijave na telefone:
 021/372-331;
 mobtel.: 064/117-18-88
 Cijena smještaja
 (18 DEM u dinarskoj vrijednosti)

● **22. 06. 2000.**
TIJELOVO
 u 18 sati - katedrala-bazilika
 sv. Terezije
 svečana biskupska sv. misa
 i tijelovska procesija

● **24. 06. 2000.**
DAN SLUGE BOŽJEGA
O. GERARDA TOME STANTIĆA
 Sombor - karmelićanska crkva,
 u 17,30 sati: pokorničko bogoslužje
 i ispovijed
 u 18 sati: krunica
 u 18,30 sati: koncelebrirana
 sv. misa

predvodi:
 biskup mons. dr. Ivan Péntzes;
 propovijeda:
 o. Tadej Vojnović, OFM

Poslije mise:
 molitva na grobu o. Gerarda
 (Isti program je dan ranije
 na mađarskom jeziku)

● **24. 06. 2000.**
PROŠTENJE NA BAJSKOM GROBLJU
 sv. mise:
 u 8 sati (mađarski)
 u 9 sati (hrvatski)

● **26 - 30. 06. 2000.**
EUHARISTIJSKI KONGRES
SUBOTIČKE BISKUPIJE

- 26. 06. od 10 sati: u Velikoj vijećnici
 Gradske kuće
 Znanstveni skup: "DA ŽIVOT IMAJU"
 (predavači: mons. dr. Antun Škvorčević,
 biskup iz Požege i mons. dr. Beer
 Miklós, pomoćni biskup ostrogonski)

- 27. 06. od 10 sati u katedrali
 Euharistijski kongres vjeroučenika
 mađarskog govornog područja

- 28. 06. od 10 sati u katedrali
 Euharistijski kongres vjeroučenika
 hrvatskog govornog područja

- 28. 06. od 14 sati u sjemeništu
 "Paulinum"
 Susret roditelja svećenika,
 redovnika, redovnica, bogoslova
 i sjemeništaraca

- 30. 06. Završna svečanost
 Euharistijskog kongresa
 u 10 sati svečana biskupska misa
 na kongresnom oltaru pored
 katedrale (hrvatski)
 u 13 sati klanjanje u katedrali
 (hrvatski, njemački, mađarski
 i slovački)

● **27 - 29. 06.**
"VJEČNO KLANJANJE"
 u kapeli Crne Gospe kod franjevac

● **25. 06. 2000.**
BLAGOSLOV KIPA
SVETOG ANTUNA
 na imanju obitelji Skenderović (Lešini)
 Svečanu sv. misu će predvoditi
 Josip Kujundžić, župnik iz Vajske.
 Kip sv. Antuna podigao je Antun
 Skenderović sa suprugom Etuškom
 1929. godine za primljena
 dobročinstva u I. svjetskom ratu.

/Josip Skenderović/

Poštovani čitatelji!

Lijepo molim one koji imaju fotografije sa
 pogreba kada se sahranjivalo od kuće (prije
 1960.) da mi se jave. Naime, skupljam građu
 o pogrebnim običajima i tragam za fotografi-
 jama o pogrebnim povorkama i obredima kod
 odra u kućama. Naročito me zanimaju KRUNE
 kod pogreba mladih djevojaka ili mladića; foto-
 grafije bijelog kovčega i bijelih pogrebnih kola.

Ako imate nešto od gore navedenog
 materijala, molim Vas javite se na telefon:
 024/546-415 (u poslijepodnevnim satima) ili
 na uredništvo "Zvonika", tel.: 024/554-896.
 Unaprijed zahvaljujem na svakoj pomoći!

Ljudevit Vujković Lamić

UPIS BUDUĆIH PRVAKA NA VJERONAUKE

U župi Isusova Uskrsnuća će 17. VI. s
 početkom u 9 i 14 sati biti upis prvaka na
 vjeronauk, a i svih starijih koji dosad nisu
 pohađali vjeronauk. Ovim putem pozivamo
 sve naše župljane da se odazovu i upišu
 djecu. Isto tako pozivamo i sve ostale
 vjernike da to učine u svojim župama.

Ovo je druga godina da na ovaj način
 vršimo upis djece. Trudit ćemo se da ih i ove
 godine razveselimo. Naime, u lijepo ure-
 đenoj dvorani sadašnji prvaci (domaćini)
 dočekuju mališane (buduće prvake). Pro-
 gram traje oko 2 sata. Nakon upisa roditelji
 odlaze, a djeca ostaju na upoznavanju,
 druženju... Uz slatke kolačiće slušamo dječju
 glazbu. Onda ih upoznajemo s programom,
 učimo molitvu (večernju ili anđelu čuvaru),
 učimo pjevati crkvene pjesme i nastavljamo s
 igranjem. Mnoštvo igračaka je uvijek u dvo-
 rani. Na kraju ih čeka mali dar za uspomenu
 i onda ostaje pozdrav do rujna (septembra).

Cilj nam je da se djeca dobro upoznaju i
 da se razvije kod njih osjećaj vjerske pripad-
 nosti i zajedništva. Tako će na jesen, kad
 krenu u školu, već u razredu imati svoje dru-
 gove sa vjeronauka.

Koliko je vjeronauk potreban, pogotovo u
 današnje vrijeme, toga smo valjda svi svjesni.
 Djeci je potreban duhovni razvoj kako bi
 jednog dana bili zreli i odgovorni ljudi. Često
 puta mladi roditelji zbog posla i užurbanog
 načina života ne stignu djecu poučiti vjer-
 skom odgoju ili možda i oni sami nisu upo-
 znati, a žele svojoj djeci pružiti više. Evo pri-
 like za to. Pošaljite djecu, a i vi dođite, jer
 skoro u svim župama ima tečaj za odrasle.

Pogotovo u ovoj jubilarnoj godini dajmo
 šansu svima da što bolje upoznaju Isusa, a
 kad Ga upoznaju, zavole Ga i budu NJEGOVI!
 Odazovite se!

Nena T.

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52.
 Telefon: 024/554-896; E-mail: zvonik@tippnet.co.yu. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo
 Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr. Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i
 korektor; Bernarda Kopunović - korektor; Cecilija Milanković - vinjete; Josip Anišić, Željko Augustinov, Stjepan Beretić,
 Marko Forgić, Bela Gabrić, Josip Ivanković, Elizabeta Kesler, Andrija Kopilović, Grgo Kujundžić, o. Mato Miloš, Lazar
 Novaković, Ivan Piuković, Blaženka Piuković, s. Blaženka Rudić, i Branko Vaci; Alojzije Stantić i s. Silvana Milan - mar-
 keting; Uredništvo stranica mladih: Vesna Huska, Dijana Šarčević, Ivana Lazić, Ladislav Huska, Marina Kujundžić,
 Svetlana Sudarević, Željka Zelić. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03,
 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "GLOBUS", Otmara Majera 10, Subotica, Tel.: 024/551-202.

SEDAMDESET GODINA U RADIONICI

Dida Lazu i majku Klaru poznajem dobro. Budući da su željni duhovne okrepe češće odlazim k njima ispovjediti ih i pričestiti. Gotovo svaki put kad dođem najprije moram navratiti u RADIONICU obavijestiti dida Lazu da sam "donio Isusa". To me je potaklo da napravim ovu kratku reportažu o STARCU koji već sedamdeset godina radi automehaničarski posao i o STARICI koja ga već više od pedeset godina u tome podržava. Evo što sam u jednom kratkom razgovoru o svemu tome saznao.

DIDA LAZO je živahno ovako o sebi govorio: "Rođen sam 8. 02. 1914. Završio sam ondašnju sridnju građansku škulu i posli izučio zanat za automehaničara. Godine 1929. sam očo za učenika, 1932. sam se 'oslobodio' i evo do danas radim. Radio sam najpre kod majstora od kojeg sam učio 14 godina a 1952. sam počo radit samostalno u svojoj privatnoj automehaničarskoj radionici u Prešernovoj ulici. Dok to nisam postigo radio sam puni dvadest godina prikupljajući potriban alat."

O svom poslu dida Lazo svidoči: "Nije bilo toga što ja nisam mogo napraviti. Mnogi su odbijali mušterije radi kaki sitni poslova na kojima se nije moglo zaradit s tvrdnjom da to ne mož ni popraviti. A ja sam primo svaki posao i dokazo da nema nemogućeg, da sve mož uradit ako očeš, pa makar i ne zaradio. Tako sam dobio veliko priznanje od naroda i zbog tog su me cinili i dolazili u moju radionicu, pa je uvijek bilo i zarade."

Pitao sam ga kako je danas. Sad je Stipe "gazda", ali i on još uvijek radi. "Svaki dan radim dva-tri sata. Ne radim zato što moram, već zato što volim. Pa, kad sam sedamdeset godina radio ovaj posao... Sad radim one finije poslove: stružem motore motorbicigla, pa onda bušenje motora, rolovanje radilica, bušenje bloka..."

U razgovor se uključila i majka Klara. Ona i dida Lazo vinčali su se u "velikoj

crkvi" 1948. godine. Onda su došla djeca: Anica, pa Stipe koji se rodio u godini kad su otvorili samostalnu radionicu. Majka je u početku, uz kuvanje i ostale kućne poslove, pomagala i u radionici. "Po kadgod sam bila masna i izvaljana do lakata" ističe sa smješkom, i dodaje: "a nikad nisam čantrala ni što sam stalno morala prati masna odila." A o njihovom bračnom i obiteljskom životu svjedoči: "Nikad se mi nismo svađali, a više od pedeset godina smo zajedno. Kad bi kadgod on bio malo nervozan pa bi zagražio, ja sam to oćutila, a bilo je i obratno... Kod nas je uvijek sve dobro bilo. I sad je dobro. Stipe kad ustane, oma dođe da vidi kako smo, a i snaja je dobra i ćerka i njezin ćovik, i unučad..."

Kao što sam naglasio na početku, dida Lazo i majka Klara su željni duhovne okrepe. Oni su bili i ostali dobri vjernici katolici. "Uvik smo išli u crkvu. Od tog ni govora nije bilo da se nediljom ne ide u crkvu. Jer mama je kadgod kazla: ko ne ide u crkvu, tom nema ila. I mi smo to smatrali da to uvijek tako mora biti", svjedoće moji sugovornici.

"Ujtru kad se počnem oblaćit ja izmolim Oćenaš, Zdravo Mariju i Slava Ocu, i onda Bože pomoz, pa na poso. Uveće onda molim za sve redom. Tako sam prija radio a tako i sad, pa kako nam Bog da", ističe dida Lazo.

"Ja sam kadgod prije više molila", dodaje majka Klara - "sad malo manje jer ni ne možem ćitat, a često imam i jake bolove. Molim za sve!"

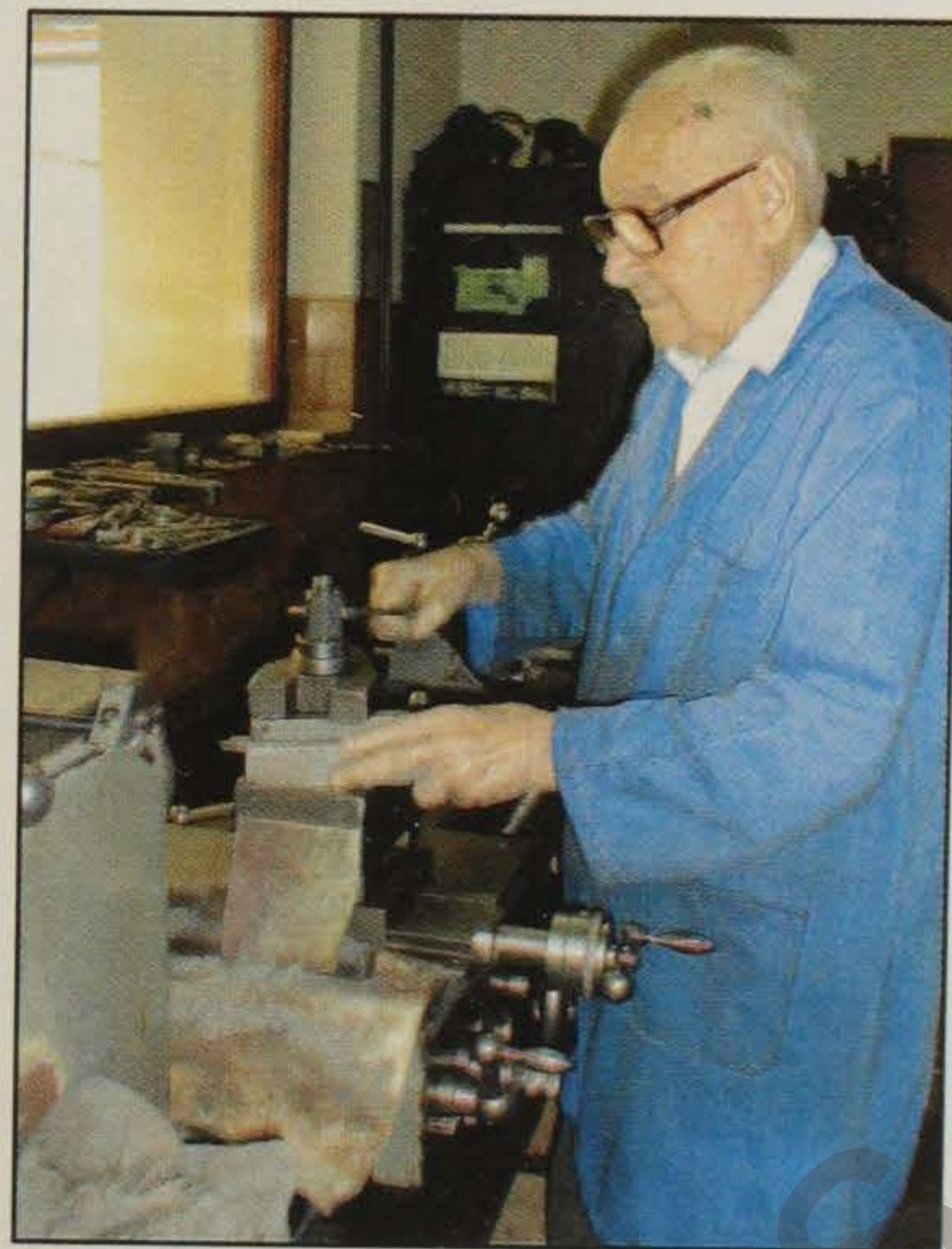
Starost, pa i bolest, koju žive nije uvijek lako podnet, "al kad privatiš da tako mora bit, onda je lakše i s Božjom pomoću da se sve izdržat...", naglašavaju za kraj ovi dragi ljudi. Nek im Bog podari mirnu i lipu starost - "do Božje volje", kako znaju često reći.

Razgovarao: *Andrija Anišić*

RENAULT
Koncesionar
VIDAKOVIĆ
Prodaja rezervnih delova i servis
Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax: 024/553-567

Sa štapovima i ispod ruke - do Božje volje

Dida Lazo radi jer voli raditi

Dida Lazo, sin Stipan i unuk Vlado u istoj radionici

Globus

ŠTAMPARIJA BRZE USLUGE

Vlasnik: *Blaško Gabrić*

24000 Subotica, Otmara Majera 10

Tel./fax: (024) 551-202, 553-142

SA BOGATIM PROIZVODNIM PROGRAMOM
I 2000. GODINE SA VAMA:

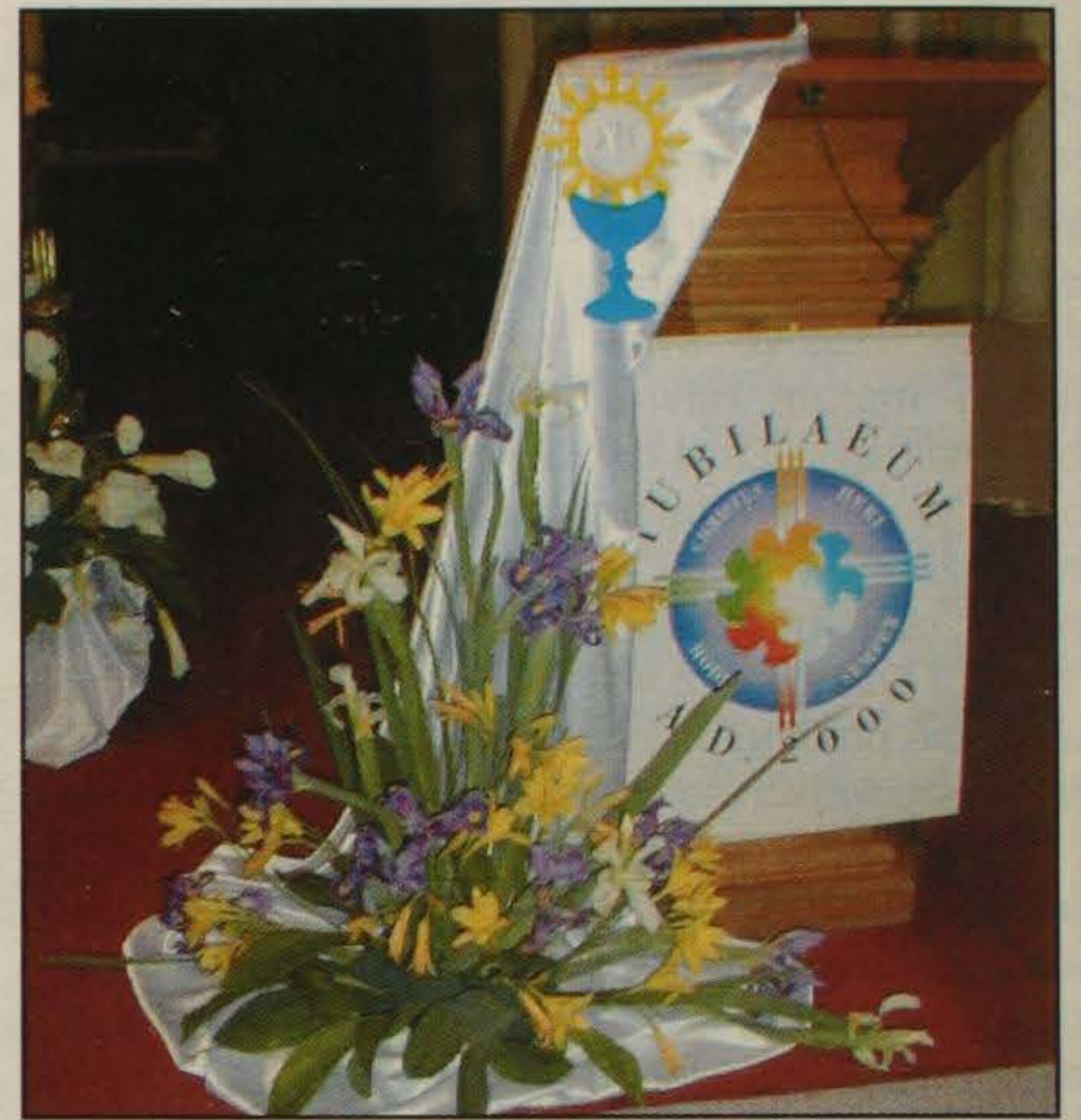
- Vizitkarte
- Posmrtnice
- Plakati
- Katalogi
- Obrasci
- I sve ostalo što Vi možete zatrebati po narudžbi
- Kalendari
- Prospekti
- Nalepnice
- Knjige
- Novine
- Časopisi
- Pozivnice za svadbu
- Kartonska ambalaža
- Papirna ambalaža
- Kesice

**OD ZVONIKA
DO ZVONIKA U BOJI**

Mladi kod Srca Isusova u Tavankutu

Novi oženjeni đakon sa svojom obitelji i najužom rodbinom

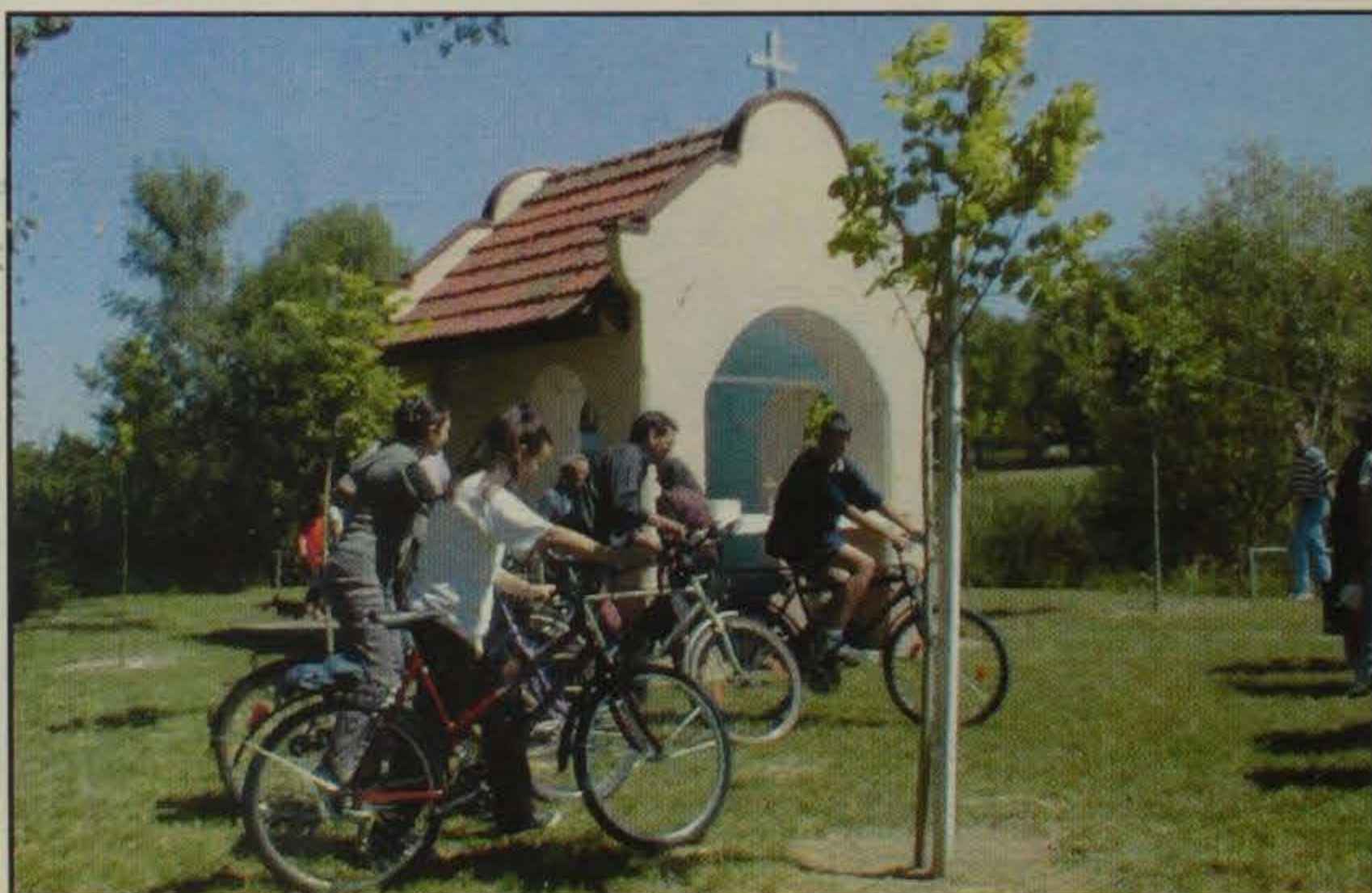
Proslava blagdana sv. Leopolda Mandića na Paliću

Prva pričest u Sonti

Uskni igrokaz u paličkoj crkvi

Na Bunarić: Biciklama i pješce

